

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI

Član 1.

U Zakonu o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 110/05, 50/06 – ispravka i 18/10), u članu 9. stav 3. menja se i glasi:

„Strategija se donosi za period od najmanje pet godina, a najviše deset godina, a izmene Strategije vrše se po postupku predviđenom za njeno donošenje.”

Član 2.

Član 10. menja se i glasi:

„Opšti interes u naučnoistraživačkoj delatnosti, u smislu ovog zakona, ostvaruje se putem programa od opšteg interesa za Republiku.

Programi od opšteg interesa za Republiku jesu:

- 1) Program osnovnih istraživanja i osnovnih usmerenih istraživanja;
- 2) Program istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja;
- 3) Program transfera znanja i tehnologija i podsticanja primene rezultata naučnoistraživačkog rada;
- 4) Program dugoročnih istraživanja od nacionalnog i strateškog interesa za Republiku Srbiju;
- 5) Program naučnoistraživačkog rada Srpske akademije nauka i umetnosti i Program naučnoistraživačkog rada Matice srpske;
- 6) Program obezbeđivanja i održavanja naučnoistraživačke opreme i prostora za naučnoistraživački rad;
- 7) Program sufinansiranja izgradnje stanova za potrebe mladih istraživača i naučnika u Republici Srbiji;
- 8) Program međunarodne naučne saradnje od značaja za Republiku;
- 9) Program naučnoistraživačkog rada centra izuzetnih vrednosti;
- 10) Program podsticanja i stipendiranja mladih i nadarenih za naučnoistraživački rad;
- 11) Program usavršavanja kadrova za naučnoistraživački rad;
- 12) Program projektnog sufinansiranja doktorskih akademskih studija;
- 13) Program nabavke naučne i stručne literature iz inostranstva i pristupa elektronskim naučnim i stručnim bazama podataka;
- 14) Program izdavanja naučnih publikacija i održavanja naučnih skupova;
- 15) Program podsticaja aktivnosti naučnih i naučno-stručnih društava, s ciljem promocije i popularizacije nauke i tehnike i staranja o očuvanju naučne i tehnološke baštine, kao i sufinansiranja programskih aktivnosti specijalizovanih organizacija i udruženja koja se bave dodatnim obrazovanjem i usavršavanjem talentovanih učenika i studenata za bavljenje naučnoistraživačkim radom;
- 16) programi predviđeni Strategijom, kao i drugi programi predviđeni ovim zakonom.

Programe iz stava 2. tač. 1)-4) i 6)-16) ovog člana utvrđuje ministar nadležan za naučnoistraživačku delatnost (u daljem tekstu: ministar), uz prethodno pribavljeno mišljenje Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj, a programe iz stava 2. tačka 5) ovog člana utvrđuje nadležni organ Srpske akademije nauka i umetnosti, odnosno Matice srpske.

Programi iz stava 2. ovog člana, po pravilu, donose se za period od pet godina, a Program iz tačke 1) realizuje se u periodu do pet godina, Program iz tačke 2) realizuje se u periodu do četiri godine, Program iz tačke 3) realizuje se u periodu do jedne godine, a Program iz tačke 4) realizuje se u periodu do deset godina. Programe iz tač. 1) i 2) utvrđuje ministar za svaki novi ciklus istraživanja. Ako se programi iz tač. 1) i 2), zbog objektivnih okolnosti ne realizuju u utvrđenim rokovima, ministar može odlukom produžiti realizaciju programa najviše za jednu godinu realizacije.

Za realizaciju programa iz stava 2. ovog člana, tač 1)-4) i tač 6)-16) Ministarstvo raspisuje javni konkurs, a ostvarivanje i finansiranje programa počinje, po pravilu, početkom kalendarske godine.”

Član 3.

U članu 13. st. 1, 2, 3, 4. i 5. menjaju se i glase:

„Nacionalni savet ima predsednika i trinaest članova, iz reda akademika, istraživača u zvanju naučnog savetnika i redovnog profesora univerziteta i privrednika.

Predsednika i članove Nacionalnog saveta imenuje i razrešava Vlada, u skladu sa ovim zakonom.

Vlada imenuje predsednika Nacionalnog saveta iz reda redovnih profesora univerziteta i naučnih savetnika, na predlog ministra.

U Nacionalni savet Vlada imenuje: tri člana u zvanju naučnog savetnika zaposlena u institutima, sa liste kandidata koju predlaže Zajednica instituta Srbije, tri člana u zvanju redovnog profesora zaposlena na univerzitetima, sa liste kandidata koju predlaže Konferencija univerziteta Srbije, dva člana na predlog Srpske akademije nauka i umetnosti, jednog člana na predlog Matice srpske, jednog člana u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora u vojnoj—naučnoistraživačkoj ustanovi Ministarstva odbrane i Vojske Srbije na predlog Ministarstva odbrane i tri člana iz reda istaknutih privrednika sa liste kandidata koju predlaže Privredna komora Srbije.

Liste kandidata koje predlažu Zajednica instituta Srbije, Konferencija univerziteta Srbije i Privredna komora Srbije sadrže najmanje trostruko veći broj kandidata od broja iz stava 4. ovog člana koje Vlada imenuje u Nacionalni savet. Liste kandidata sadrže: ime i prezime kandidata, naučno, odnosno nastavno zvanje, funkciju, imejl adresu, kontakt telefon, organizaciju zaposlenja, kraću naučnu, odnosno poslovnu biografiju i oblast nauke kojom se bavi.”

U stavu 7. posle reči: „vodi se računa o” dodaju se reči: „rodnoj ravnopravnosti i”.

Stav 10. menja se i glasi:

„Mandat predsednika i članova Nacionalnog saveta traje pet godina.

Predsednik i članovi Nacionalnog saveta mogu se imenovati najviše dva puta, s tim što se prvi mandat računa od imenovanja u skladu sa ovim zakonom.”

Stav 11. menja se i glasi:

„Vlada može razrešiti člana Nacionalnog saveta i pre isteka mandata, i to:

- 1) na lični zahtev;
- 2) ako ne ispunjava dužnosti člana Nacionalnog saveta ili neredovno dolazi na sednice ili svojim postupcima povredi ugled te dužnosti;
- 3) na obrazložen zahtev ovlašćenog predlagača, odnosno nadležnog organa Zajednice instituta Srbije, Konferencije univerziteta Srbije, Srpske akademije nauka i umetnosti, Matice srpske, Ministarstva odbrane, Privredne komore Srbije i ministarstva nadležnog za poslove naučnoistraživačke delatnosti.”

Član 4.

U članu 14. stav 1. posle tačke 2) dodaju se tač. 2a, 2b i 2v koje glase:

„2a) priprema i dostavlja Ministarstvu izveštaj o ostvarenim rezultatima i o ukupnoj realizaciji Strategije;

2b) podnosi inicijativu Ministarstvu za izmenu Strategije;

2v) utvrđuje i predlaže ministru listu kandidata za članove matičnih naučnih odbora koja sadrži dvostruko veći broj članova od onog koji će se imenovati odlukom ministra, posle sprovedenog javnog poziva; ”.

Tačka 5) menja se i glasi:

„5) daje prethodno mišljenje na akt o izboru, vrednovanju i finansiranju Programa osnovnih istraživanja i usmerenih osnovnih istraživanja, Programa istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja, Programa transfera znanja i tehnologija i podsticanja primene naučnoistraživačkih rezultata naučnoistraživačkog rada i Programa dugoročnih istraživanja od nacionalnog i strateškog interesa za Republiku Srbiju;”.

Član 5.

U članu 19. stav 2. menja se i glasi:

„Zahtev za akreditaciju mogu podneti naučnoistraživačke organizacije, sa svojstvom pravnog lica, i to: instituti, fakulteti, univerziteti, visokoškolske ustanove za potrebe policijskog obrazovanja, naučnoistraživačke organizacije iz oblasti odbrane i Vojske Srbije i centri izuzetnih vrednosti.”

Posle stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4. koji glase:

„Zahtev za akreditaciju centra izuzetnih vrednosti koji je u sastavu naučnoistraživačke organizacije, bez svojstva pravnog lica, podnosi naučnoistraživačka organizacija u čijem je sastavu centar izuzetnih vrednosti.

Za naučnoistraživačke organizacije iz oblasti odbrane i Vojske Srbije, koje nemaju svojstvo pravnog lica, zahtev za akreditaciju podnosi ministarstvo nadležno za poslove odbrane.”

Dosadašnji st. 3-15. postaju st. 5-17.

Član 6.

Član 24. menja se i glasi:

„Matični naučni odbor ima najmanje sedam, a najviše 15 članova, u zavisnosti od toga za koju se naučnu oblast, granu ili disciplinu obrazuje.

Predsednik, zamenik predsednika i članovi matičnog naučnog odbora su istraživači u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora univerziteta.

Ministarstvo raspisuje javni poziv za predlaganje kandidata za članove matičnih naučnih odbora.

Javni poziv, pored roka za dostavljanje predloga kandidata, sadrži i sledeće podatke: ime i prezime kandidata, naučno, odnosno nastavno zvanje, organizaciju zaposlenja, imejl adresu, kontakt telefon, kraću naučnu biografiju i oblast nauke kojom se kandidat za člana matičnog naučnog odbora bavi.

Pravo da predlažu kandidate za članove matičnih naučnih odbora imaju naučna i nastavno-naučna veća naučnoistraživačke organizacije i istraživači u naučnom, odnosno nastavnom zvanju.

Posle sprovedenog javnog poziva, članove matičnih naučnih odbora imenuje ministar sa liste kandidata koju je utvrdio Nacionalni savet.

Prilikom imenovanja članova matičnih naučnih oblasti vodi se računa o rodnoj ravnopravnosti i ravnomernoj zastupljenosti naučnih grana i disciplina u okviru naučne oblasti, kao i o kompetentnosti istraživača za naučnu oblast, granu i disciplinu za koju se obrazuje matični naučni odbor.

Mandat predsednika, zamenika predsednika i članova matičnih naučnih odbora traje pet godina.

Predsednika i zamenika predsednika matičnog naučnog odbora biraju članovi matičnog naučnog odbora, većinom glasova svih članova matičnog naučnog odbora.

Ministar može razrešiti predsednika i člana matičnog naučnog odbora, i pre isteka mandata iz stava 8. ovog člana, i to: na lični zahtev, ako ne dolazi redovno na sednice ili ako prekrši poslovnik o radu matičnog naučnog odbora.”

Član 7.

U članu 25. stav 1. tačka 6) menja se i glasi:

„6) predlaže člana u Komisiju za utvrđivanje predloga godišnje liste kategorisanih časopisa;”

Član 8.

U članu 27. tačka 6) reči: „iz člana 10. stav 2. tač. 1)-3)” zamenjuju se rečima: „iz člana 10. stav 2. tač. 1)-4)”.

Posle tačke 6) dodaju se tač. 6a) i 6b) koje glase:

„6a) obrazuje Komisiju za utvrđivanje predloga godišnje liste kategorisanih časopisa (u daljem tekstu: Komisija). Članove Komisije imenuje ministar tako što svaki matični naučni odbor predlaže svog predstavnika, iz reda članova matičnog naučnog odbora. Predsednika Komisije imenuje ministar iz reda članova koje su predložili matični naučni odbori. Prilikom imenovanja članova Komisije vodi se računa o ravnomernoj zastupljenosti naučnih oblasti i o rodnoj ravnopravnosti;

6b) donosi akt o utvrđivanju godišnje liste kategorisanih časopisa, na predlog Komisije iz tačke 6a) ovog člana;”.

Tačka 7) menja se i glasi:

7) vodi Registar naučnoistraživačkih organizacija i Registar istraživača, koji su deo elektronske baze podataka, u skladu sa ovim zakonom”.

Član 9.

U članu 27a stav 9. briše se.

Član 10.

U članu 27b stav 1. tačka 6) briše se.

Član 11.

U članu 27g posle stava 2. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Dva člana upravnog odbora Centra iz reda zaposlenih, biraju se većinom glasova svih zaposlenih u Centru.”

Dosadašnji st. 3-12 postaju st. 4-13.

Član 12.

U članu 30. stav 1. tačka 3) reč: „integrisani” briše se.

Član 13.

U članu 35. stav 4. menja se i glasi:

„Kada je osnivač instituta Republika, akt o osnivanju i ukidanju instituta donosi Vlada. Kada je osnivač instituta autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, akt o osnivanju i ukidanju instituta donosi nadležni pokrajinski organ, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave.”

„Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju

Član 14.

U članu 46a stav 1. menja se i glasi:

„Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju (u daljem tekstu: institut od nacionalnog značaja) je vrhunska naučnoistraživačka ustanova od posebnog nacionalnog značaja za jednu ili više srodnih naučnih oblasti koja obavlja istraživanja od prioritetnog značaja za naučni, obrazovni, kulturni i ukupni društveno-ekonomski razvoj Republike Srbije.”

U st. 2, 3. i 4. reči: „nacionalni institut” u određenom padežu zamenjuju se rečima: „institut od nacionalnog značaja” u odgovarajućem padežu.

Član 15.

Član 46b menja se i glasi:

„Status instituta od nacionalnog značaja može steći naučni, odnosno istraživačko-razvojni institut, na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Akt o sticanju statusa instituta od nacionalnog značaja donosi Vlada.

Institut koji je stekao status instituta od nacionalnog značaja upisuje se u Registar naučnoistraživačkih organizacija Ministarstva.

Institut koji je, u skladu sa ovim zakonom, stekao status instituta od nacionalnog značaja, uz naziv instituta unosi i oznaku: „Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju”.

Institut od nacionalnog značaja ima organe u skladu sa ovim zakonom.

Institut od nacionalnog značaja finansira se u skladu sa ovim zakonom.”

Član 16.

Član 46v menja se i glasi:

„Status instituta od nacionalnog značaja može steći naučni, odnosno istraživačko-razvojni institut, ako pored uslova iz člana 46a st. 1. i 2. ovog zakona, ispunjava i sledeće uslove:

- 1) da je upisan u Registar naučnoistraživačkih organizacija Ministarstva;
- 2) da ga je osnovala Republika i da posluje sredstvima u javnoj svojini;

3) da obavlja istraživanja iz naučne oblasti za koju je osnovan, najmanje 20 godina pre podnošenja prijave (zahteva) za akreditaciju za sticanje statusa instituta od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju;

4) da ima dugoročni program naučnoistraživačkog rada, usaglašen s ciljevima i prioritetima koji su utvrđeni Strategijom;

5) da rezultatima naučnoistraživačkog rada doprinosi razvoju nauke, odnosno doprinosi opštem fondu znanja, kao i razvoju tehnologije;

6) da ima uspostavljenu i razvijenu međunarodnu naučnu saradnju;

7) da u dužem vremenskom periodu ostvaruje međunarodno priznate naučne rezultate;

8) da ima u radnom odnosu sa punim radnim vremenom najmanje 50 istraživača u naučnim, odnosno nastavnim zvanjima, kompetentnih za oblast nauke ili naučne discipline kojima se bavi;

9) da ima program razvoja obrazovnog i naučnoistraživačkog podmlatka;

10) da ima odgovarajući prostor, opremu i druga sredstva za ostvarivanje programa od opšteg interesa i prioriternih programa koji su utvrđeni Strategijom;

11) da ima naučno-informativnu dokumentaciju ili bibliotečko-informacioni centar.”

Član 17.

Član 46g menja se i glasi:

„Institut od nacionalnog značaja podleže postupku akreditacije (redovni i vanredni postupak), u skladu sa ovim zakonom.

Zahtev za akreditaciju radi sticanja statusa instituta od nacionalnog značaja može podneti naučni, odnosno istraživačko-razvojni institut koji je upisan u Registar naučnoistraživačkih organizacija Ministarstva.

Ispunjenost uslova propisanih ovim zakonom i aktom kojim se uređuje vrednovanje naučnoistraživačkog rada i postupak akreditacije utvrđuje Odbor za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija i donosi odluku o akreditaciji instituta radi sticanja statusa instituta od nacionalnog značaja.

Na osnovu pozitivne odluke o akreditaciji, a na predlog Ministarstva, Vlada donosi akt o sticanju statusa instituta od nacionalnog značaja.

Status instituta od nacionalnog značaja, institut može izgubiti ako prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom, odnosno ako Odbor za akreditaciju u redovnom ili vanrednom postupku donese negativnu odluku o akreditaciji tog instituta.

Akt o oduzimanju statusa instituta od nacionalnog značaja donosi Vlada, na predlog Ministarstva.

Akt Vlade o sticanju ili oduzimanju statusa instituta od nacionalnog značaja objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije.”

Član 18.

U članu 48. reči: „nacionalni institut” zamenjuju se rečima: „institut od nacionalnog značaja”.

Član 19.

U članu 53. stav 1. reči: „nacionalnom institutu” zamenjuju se rečima: „institutu od nacionalnog značaja”.

Posle stava 4. dodaju se st. 5. i 6. koja glase:

„Institut čiji je osnivač autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, domaće i strano pravno i fizičko lice ima organe utvrđene ovim zakonom.

U naučnoistraživačkim organizacijama iz oblasti odbrane i Vojske Srbije organi instituta formiraju se u skladu sa Zakonom o odbrani i Zakonom o Vojski Srbije.”

Član 20.

U članu 54. stav. 2. menja se i glasi:

„U naučnom i istraživačko-razvojnem institutu većinu članova upravnog odbora koje određuje Vlada, kao svoje predstavnike moraju činiti istraživači u naučnim, odnosno nastavnim zvanjima, kompetentni za oblast nauke kojom se institut bavi.”

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„U institutu od nacionalnog značaja predsednik i članovi upravnog odbora su istraživači u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora univerziteta, kompetentni za oblast nauke ili naučne discipline kojima se institut bavi.”

Dosadašnji st. 3-7. postaju st. 4-8.

Član 21.

U članu 56. st. 2. i 3. menjaju se i glase:

„Direktor se imenuje na osnovu javnog konkursa. Mandat direktora traje četiri godine i može se imenovati najviše dva puta, s tim što se prvi mandat računa od prvog imenovanja iz 2010. godine.

Za direktora naučnog i istraživačko-razvojnog instituta može biti imenovano lice u naučnom ili nastavnom zvanju, a za direktora instituta od nacionalnog značaja može biti imenovano lice u zvanju naučni savetnik ili redovni profesor univerziteta.”

Posle stava 8. dodaju se novi st. 9. i 10. koji glase:

„Upravni odbor, na osnovu prethodne saglasnosti Ministarstva, donosi odluku o imenovanju direktora instituta i datumu stupanja na dužnost, u roku od 15 dana od dana prijema akta o davanju prethodne saglasnosti.

Upravni odbor je dužan da raspiše javni konkurs za direktora instituta, najmanje tri meseca, pre isteka mandata direktora instituta.”

Dosadašnji st. 9-15. postaju st. 11-17.

Posle dosadašnjeg stava 15. koji postaje stav 17. dodaje se stav 18. koji glasi:

„Upravni odbor podnosi Ministarstvu predlog za razrešenje direktora sa obrazloženjem i potrebnim dokazima i dokumentacijom koji potkrepljuju razloge za razrešenje direktora instituta i mišljenjem naučnog veća instituta, osim kada se direktor razrešava na lični zahtev.”

Član 22.

Posle člana 56. dodaje se član 56a koji glasi:

„Član 56a

Direktor instituta koji je organizovan kao ustanova:

- 1) predstavlja i zastupa institut;

- 2) organizuje i rukovodi radom instituta;
- 3) stara se o zakonitosti i odgovoran je za zakonit rad instituta;
- 4) izvršava odluke upravnog odbora instituta;
- 5) stara se o sprovođenju naučnoistraživačke delatnosti i o ukupnom radu instituta;
- 6) odgovoran je za finansijsko-materijalno poslovanje instituta;
- 7) donosi akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u institutu i druge opšte akte, u skladu sa zakonom i statutom instituta;
- 8) odlučuje o pravima i obavezama zaposlenih u institutu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad i ovim zakonom.”

Član 23.

U članu 57. stav 1. menja se i glasi:

„Kada direktoru instituta istekne mandat od četiri godine na koji je imenovan, a upravni odbor po raspisanom javnom konkursu nije predložio kandidata za direktora instituta ili kada je direktor razrešen dužnosti pre isteka mandata ili kada Ministarstvo odbije da da prethodnu saglasnost na odluku upravnog odbora instituta kojom se predlaže direktor instituta, upravni odbor, uz saglasnost Ministarstva, imenuje vršioca dužnosti direktora na period od šest meseci i u tom roku upravni odbor je dužan da raspiše javni konkurs i imenuje direktora instituta.”

Stav 4. menja se i glasi:

„Za vršioca dužnosti direktora naučnog i istraživačko-razvojnog instituta može biti imenovano lice u naučnom, odnosno nastavnom zvanju, a za vršioca dužnosti direktora instituta od nacionalnog značaja može biti imenovano lice u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora univerziteta.”

Član 24.

U članu 58. stav 2. reči: „nacionalnom institutu” zamenjuju se rečima: „institutu od nacionalnog značaja”.

Stav 7. briše se.

U stavu 8. koji postaje stav 7. reči: „nacionalnog instituta” zamenjuju se rečima: „instituta od nacionalnog značaja”.

Član 25.

U članu 59. stav 1. tačka 7) menja se i glasi:

„7) daje mišljenje upravnom odboru o kandidatima za direktora naučnog, istraživačko-razvojnog instituta i instituta od nacionalnog značaja, kao i mišljenje o razrešenju direktora navedenih instituta;”.

Član 26.

U članu 60. stav 2. briše se.

Član 27.

U članu 62. stav 6. menja se i glasi:

„Oblik i način vođenja registara iz stava 1. ovog člana, kao i postupak upisa i brisanja iz tih registara propisuje ministar.”

Posle stava 6. dodaju se novi stav 7. i stav 8. koji glase:

„U Registru naučnoistraživačkih organizacija vodi se evidencija o sledećim podacima: naziv, odnosno poslovno ime naučnoistraživačke organizacije, adresa naučnoistraživačke organizacije, matični broj, vrsta naučnoistraživačke organizacije, oblik organizovanja, odnosno pravna forma, naučna oblast kojom se naučnoistraživačka organizacija bavi, broj i datum akta o akreditaciji naučnoistraživačke organizacije, datum upisa naučnoistraživačke organizacije u Registar naučnoistraživačkih organizacija i napomene o statusnim promenama naučnoistraživačke organizacije.

U Registru istraživača vodi se evidencija o sledećim podacima: ime i prezime istraživača, ime jednog roditelja, pol, jedinstveni matični broj građana, broj pasoša za strane državljane, naučno ili nastavno zvanje, datum sticanja zvanja, naučnoistraživačka organizacija u kojoj je istraživač zaposlen i adresa prebivališta.”

Dosadašnji stav 7. koji postaje stav 9. menja se i glasi:

„Registri iz stava 1. ovog člana deo su elektronske baze podataka koje vodi Ministarstvo u skladu sa ovim zakonom.”

Član 28.

U članu 63. stav 2. menja se i glasi:

„Baze podataka iz stava 1. ovog člana deo su elektronske baze podataka koje vodi Ministarstvo, u skladu sa ovim zakonom. Podaci iz baza javno su dostupni, osim onih podataka o ličnosti koji podležu ograničenjima u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti.”

Član 29.

U članu 66. stav 1. menja se i glasi:

„Podaci iz Registra naučnoistraživačkih organizacija i Registra istraživača dostupni su javnosti, osim podataka koji su označeni stepenom tajnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka o ličnosti. Od podataka iz Registra istraživača dostupni su javnosti samo podaci o imenu i prezimenu istraživača, naučnom, istraživačkom i nastavnom zvanju, organizaciji zaposlenja, kao i rezultati njegovog naučnog i stručnog rada.”

Član 30.

U članu 70. st. 1, 2. i 3. menjaju se i glase:

„Zvanje istraživač-pripravnik stiče kandidat koji ima završen drugi stepen akademskih studija koji mu omogućava upis na doktorske akademske studije, sa prosečnom ocenom najmanje (8) i ima upisane doktorske studije. Istraživač-pripravnik bira se na period od tri godine, bez prava na reizbor, a zvanje stiče odlukom naučnog veća instituta, odnosno nastavno-naučnog veća fakulteta, na osnovu izveštaja komisije koju je to veće imenovalo.

Zvanje istraživač-saradnik može steći kandidat koji je u statusu studenta doktorskih akademskih studija, ima prijavljenu temu doktorske disertacije, a koji je prethodne stepene studija završio sa ukupnom prosečnom ocenom najmanje osam (8), bavi se naučnoistraživačkim radom i ima bar jedan objavljen recenziran naučni rad. Istraživač-saradnik bira se na period od četiri godine, bez prava na reizbor, a zvanje stiče odlukom naučnog veća instituta ili nastavno-naučnog veća fakulteta, na osnovu izveštaja komisije koju je to veće imenovalo.

Istraživač-saradnik je u obavezi da u roku utvrđenim propisima o visokom obrazovanju završi doktorske akademske studije i ima objavljene naučne radove.”

Stav 4. briše se.

U stavu 6. koji postaje stav 5. tačka 8) posle reči: „rukovođenje projektima” dodaju se reči: „podprojektima ili projektnim zadacima”, a reči: „i učešće u izvođenju magistarskih teza ili doktorskih disertacija” brišu se.

U stavu 7. koji postaje stav 6. tačka 8) posle reči: „rukovođenje projektima”, dodaju se reči: „ili podprojektima”.

Dosadašnji stav 8. postaje stav 7.

U stavu 9. koji postaje stav 8. reči: „iz stava 8.” zamenjuju se rečima: „iz stava 7.”

Član 31.

U članu 76. stav 1. menja se i glasi:

„Izveštaj komisije sadrži: ime i prezime kandidata za izbor u naučno zvanje, podatke o sadašnjem i prethodnom zaposlenju, pregled stručnog i naučnog rada, ocenu naučnog i stručnog rada kandidata za prethodni izborni period, ocenu o tome da li su ispunjeni uslovi za sticanje naučnog zvanja, kao i predlog naučnom veću za odlučivanje.”

Član 32.

U članu 81. stav 1. menja se i glasi:

„Izveštaj komisije sadrži: ime i prezime kandidata za izbor u istraživačko zvanje, podatke o sadašnjem i prethodnom zaposlenju, pregled stručnog i naučnog rada, ocenu stručnog i naučnog rada kandidata za prethodni izborni period, ocenu o tome da li su ispunjeni uslovi za sticanje istraživačkog zvanja, kao i predlog naučnom veću za odlučivanje.”

Član 33.

U članu 86. st. 1. i 2. menjaju se i glase:

„Zvanje naučnog saradnika i višeg naučnog saradnika stiče se za period od pet godina, bez ograničenja broja reizbora, a zvanje naučnog savetnika je trajno.

Reizbor je postupak ponovnog sticanja istog naučnog zvanja za kandidate koji nisu stekli više naučno zvanje. Bliži uslovi za reizbor, kao i postupak reizbora uređuju se aktom o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača koji donosi ministar.”

St. 3. i 5. brišu se.

U dosadašnjem stavu 4. koji postaje stav 3. posle reči: „naučnog saradnika”, zapeta se zamenjuje slovom „i”, a reči: „istraživač-saradnik” i reči: „u propisanim rokovima” brišu se.

Dosadašnji stav 6. postaje stav 4.

Član 34.

U članu 87. stav 1. reči: „iz člana 86. st. 1-3 ovog zakona”, zamenjuju se rečima „pre isteka perioda na koji su birani u određeno zvanje”.

Član 35.

Član 88. menja se i glasi:

„Naučno, odnosno istraživačko zvanje može se oduzeti:

1) ako se saznaju nove činjenice, odnosno pojave dokazi iz kojih proizlazi da u trenutku izbora u zvanje kandidat nije ispunjavao uslove propisane ovim zakonom i aktom o postupku i načinu vrednovanja i kvantitativnom iskazivanju

naučnoistraživačkih rezultata istraživača koji je bio na snazi u momentu izbora u zvanje;

2) ako se utvrdi da naučni radovi na osnovu kojih je kandidat izabran u zvanje predstavljaju plagijat ili sadrže drugu vrstu etičkih ogrešenja (radovi su pogrešni, a nisu date naknadne ispravke i dr.).

Postupak oduzimanja naučnog zvanja sprovodi Komisija za sticanje naučnih zvanja, a postupak oduzimanja istraživačkog zvanja sprovodi nadležni matični naučni odbor (u daljem tekstu: nadležna tela).

Postupak oduzimanja istraživačkog, odnosno naučnog zvanja može pokrenuti naučno veće instituta, odnosno nastavno-naučno veće fakulteta, kao i lice koje ima doktorat nauka i lice koje ima istraživačko, odnosno naučno zvanje.

Postupak iz stava 3. ovog člana pokreće se podnošenjem obrazloženog zahteva Odboru za etiku u nauci, sa priloženim dokazima i dokumentacijom kojima se potkrepljuju činjenice za oduzimanje zvanja.

Ako Odbor za etiku u nauci utvrdi da postoje relevantne činjenice iz stava 1. tač 1) i 2) ovog člana za oduzimanje zvanja, donosi zaključak o sprovođenju postupka za oduzimanje zvanja, a obrazloženi zahtev, sa dokumentacijom, kao i zaključak o sprovođenju postupka za oduzimanje zvanja prosleđuje Komisiji za sticanje naučnog zvanja, odnosno nadležnom matičnom naučnom odboru, u zavisnosti da li je postupak pokrenut za oduzimanje naučnog ili istraživačkog zvanja.

Nadležna tela iz stava 2. ovog člana, dužna su da u roku od 60 dana od dana prijema Zaključka Odbora za etiku u nauci o pokretanju postupka za oduzimanje zvanja i obrazloženog zahteva, sa dokazima i dokumentacijom, donesu odgovarajuću odluku. Odluka može biti pozitivna kojom se usvaja zahtev za oduzimanje zvanja ili negativna kojom se zahtev za oduzimanje zvanja odbija kao neosnovan. Odluka nadležnih tela iz stava 2. ovog člana dostavlja se podnosiocu predloga zahteva za oduzimanje zvanja i Odboru za etiku u nauci.

Odluka o oduzimanju zvanja koju donesu nadležna tela iz stava 2. ovog člana je konačna, a protiv te odluke lice kome je oduzeto zvanje može pokrenuti upravni spor u roku od 15 dana od dana prijema odluke.

Ako se donese konačna odluka o oduzimanju zvanja, danom konačnosti odluke, lice kome je oduzeto zvanje briše se iz Registra istraživača i prestaje mu pravo na projektno finansiranje po osnovu naučnoistraživačkog rada, i raspoređuje se na upražnjeno radno mesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, u skladu sa opštim aktom instituta, a ako takvog radnog mesta nema, prestaje mu radni odnos u institutu.”

Član 36.

Posle člana 88. dodaju se naziv i čl. 88a i 88b koji glase:

„Odbor za etiku u nauci

Član 88a

Nacionalni savet donosi Kodeks ponašanja u naučnoistraživačkom radu (u daljem tekstu: Kodeks)

Kodeks definiše principe integriteta u naučnoistraživačkom radu u cilju očuvanja dostojanstva profesije, razvijanja i unapređivanja moralno-etičkih vrednosti, zaštite vrednosti znanja i uvažavanja i podizanja svesti o odgovornosti istraživača u naučnoistraživačkom radu.

Radi praćenja i sprovođenja normi Kodeksa iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo obrazuje Odbor za etiku u nauci.

Odbor za etiku u nauci ima predsednika i 12 članova, iz reda istraživača u zvanju naučnog savetnika i redovnog profesora univerziteta i akademika.

Članove Odbora za etiku u nauci imenuje i razrešava ministar.

U Odbor za etiku u nauci ministar imenuje: šest članova na predlog Zajednice instituta Srbije, šest članova na predlog Konferencije univerziteta Srbije, a jednog člana predlaže Srpska akademija nauka i umetnosti.

Odbor za etiku u nauci ima predsednika koga bira iz reda svojih članova, u skladu sa poslovníkom o svom radu.

Mandat predsednika i članova Odbora za etiku u nauci traje četiri godine, sa mogućnošću još jednog izbora.

Predsednik i član Odbora za etiku u nauci može biti razrešen i pre isteka mandata, i to: na lični zahtev, na obrazloženi zahtev ovlašćenog predlagagača ili obrazloženi zahtev većine od ukupnog broja članova Odbora za etiku u nauci.

Odbor za etiku u nauci donosi poslovnik o radu kojim se uređuje postupak i način odlučivanja u slučaju narušavanja pravila dobre naučne prakse, utvrđene Kodeksom iz stava 1. ovog člana, kao i druga pitanja od značaja za rad Odbora za etiku u nauci.

Članovima Odbora za etiku u nauci ne pripada naknada za rad.

Član 88b

Odbor za etiku u nauci, kad utvrdi da istraživač krši pravila i norme Kodeksa ponašanja u naučnoistraživačkom radu, ovlašćen je da:

- 1) izriče javnu opomenu;
- 2) donosi zaključak o pokretanju postupka za oduzimanje istraživačkog, odnosno naučnog zvanja, po zahtevu naučnog veća instituta, odnosno nastavno-naučnog veća fakulteta i lica koja imaju doktorat nauka ili istraživačko, odnosno naučno zvanje;
- 3) predloži zabranu učešća u radu tela koja su zadužena za staranje o kvalitetu naučnoistraživačkog rada (Nacionalni savet za naučni i tehnološki razvoj, Komisija za sticanje naučnih zvanja, Odbor za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija i matični naučni odbori);
- 4) predloži zabranu korišćenja sredstava za nauku i istraživanje opredeljena prema propisima o naučnoistraživačkoj delatnosti na projektima Ministarstva, za period od pet godina.

Konačnu odluku o predlozima Odbora za etiku u nauci iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana donosi Ministarstvo.”

Član 37.

U članu 91. stav 1. reči: „nacionalnom institutu” zamenjuju se rečima: „institutu od nacionalnog značaja”.

Član 38.

U članu 92. stav 1. reči: „nacionalnom institutu” zamenjuju se rečima: „institutu od nacionalnog značaja”.

Član 39.

U članu 93. stav 2. menja se i glasi:

„Istraživaču iz stava 1. ovog člana u zvanju naučnog savetnika koji je u toku radne karijere postigao vrhunске međunarodno priznate naučne rezultate i u

poslednjih pet godina rangiran je u najviše kategorije istraživača, prema kriterijumima Ministarstva, na predlog naučnog veća može biti produžen radni odnos do navršениh 67 godina života, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog matičnog naučnog odbora.”

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Odluku o produženju radnog odnosa istraživača iz stava 2. ovog člana donosi direktor instituta, a odluku o produžetku radnog odnosa istraživača koji je na dužnosti direktora instituta donosi upravni odbor instituta, na osnovu prethodno pribavljenog mišljenja nadležnog matičnog naučnog odbora.”

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 40.

U članu 98. st. 1, 3. i 5. menjaju se i glase:

„Program osnovnih istraživanja i usmerenih osnovnih istraživanja, Program istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja, Program transfera znanja i tehnologija i podsticanja primene rezultata naučnoistraživačkog rada i Program dugoročnih istraživanja od nacionalnog i strateškog interesa za Republiku Srbiju finansiraju se putem projektnog finansiranja.”

Projektno finansiranje obuhvata finansiranje naučnoistraživačkog rada istraživača i finansiranje direktnih materijalnih troškova istraživanja, s tim što od ukupnih sredstava za realizaciju projekta najmanje 20% mora biti opredeljeno za finansiranje direktnih materijalnih troškova istraživanja.

Finansiranje programa iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa aktom o njihovom izboru, vrednovanju i finansiranju koji donosi ministar, za svaki novi ciklus istraživanja.”

St. 6. i 7. brišu se.

Član 41.

U članu 102. stav 1. menja se i glasi:

„Finansiranje naučnoistraživačkog rada centra izuzetnih vrednosti vrši se u skladu sa aktom o kriterijumima i merilima za dodeljivanje, potvrđivanje i finansiranje centra izuzetnih vrednosti koji donosi Nacionalni savet.”

Član 42.

U članu 104. stav 1. menja se i glasi:

„Za finansijska sredstva iz budžeta Republike namenjena realizaciji programa od opšteg interesa utvrđenih u članu 2. ovog zakona konkurišu, pod jednakim uslovima, naučnoistraživačke organizacije koje su upisane u Registar naučnoistraživačkih organizacija. Istraživačko-razvojni centri i inovacioni centri koji su osnovani i obavljaju delatnost u skladu sa zakonom kojim se uređuje inovaciona delatnost mogu konkurisati za sve programe od opšteg interesa, osim za Program dugoročnih istraživanja od nacionalnog i strateškog značaja za Republiku Srbiju. Za realizaciju Programa osnovnih istraživanja i usmerenih osnovnih istraživanja istraživačko-razvojni centri i inovacioni centri mogu da konkurišu kao učesnici na projektima koji imaju za ishod rezultate iz oblasti inovacione delatnosti.”

U stavu 2. reči: „lica koja su završila osnovne studije i nastavljaju usavršavanje na magistarskim, diplomskim akademskim, specijalističkim akademskim studijama ili doktorskim studijama” zamenjuju se rečima: „lica koja su završila osnovne akademske studije i master akademske studije, kao i integrisane studije i koja su upisala doktorske akademske studije.”

Stav 3. menja se i glasi:

„Za finansijska sredstva iz budžeta Republike namenjena realizaciji programa od opšteg interesa utvrđenih u članu 2. tačka 14) ovog zakona mogu konkurisati naučnoistraživačke organizacije koje su upisane u Registar naučnoistraživačkih organizacija, izdavačke organizacije, naučna i naučno-stručna društva, u saradnji sa naučnoistraživačkim organizacijama. Za program utvrđen u tački 15) mogu konkurisati naučna i naučno-stručna društva koja promovišu i popularizuju nauku i staraju se o očuvanju naučne i tehnološke baštine, kao i specijalizovane organizacije i udruženja koja se bave dodatnim obrazovanjem i usavršavanjem talentovanih učenika i studenata za bavljenje naučnoistraživačkim radom.”

Član 43.

U članu 107a stav 1. reči: „člana 11.” zamenjuju se rečima: „člana 30.”

Član 44.

U članu 109. posle stava 4. dodaje se stav 5. koji glasi:

„Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu da raspišu konkurse i za druge programe i projekte, usaglašene sa njihovim razvojnim i programskim dokumentima ako za realizaciju tih programa i projekata imaju obezbeđena sredstva u budžetu autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.”

Član 45.

Instituti koji su upisani u Registar naučnoistraživačkih organizacija u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 110/05, 50/06 – ispravka i 18/10) usaglasice statut i druge opšte akte sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 46.

Vlada će doneti Strategiju naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srbije u roku od devedeset dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 47.

Ministar će doneti podzakonske akte propisane ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Programe od opšteg interesa, utvrđene u članu 2. stav 2. tač. 1)-2) ovog zakona, ministar će utvrditi i doneti podzakonski akt o izboru, vrednovanju naučnoistraživačkih rezultata i finansiranju navedenih programa u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ministar će doneti akt o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 48.

Vlada će imenovati predsednika i članove Nacionalnog saveta u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 49.

Ministar će imenovati predsednika i članove matičnih naučnih odbora u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Danom donošenja akta iz stava 1. ovog člana, predsedniku i članovima matičnih naučnih odbora, imenovanim u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj

delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 110/05, 50/06 – ispravka i 18/10), prestaje mandat.

Član 50.

Postupci koji su započeti za sticanje naučnih, odnosno istraživačkih zvanja, prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po tim propisima, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Posle isteka roka iz stava 1. ovog člana, započeti i novi postupci za sticanje naučnih zvanja, okončaće se u skladu sa ovim zakonom.

Lica koja su stekla naučna, odnosno istraživačka zvanja po Zakonu o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br.110/05, 50/06 –ispravka i 18/10) i Zakonu o vojnim školama i vojnim naučnoistraživačkim ustanovama, („Službeni list SRJ”, br. 80/94 i 74/99 i „Službeni list SCG”, broj 44/05), zadržavaju to zvanje za period na koji su izabrana.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, istraživač-saradnik koji je to zvanje stekao pre stupanja na snagu ovog zakona, ima pravo na jedan reizbor u trajanju od tri godine.

Član 51.

Finansiranje projekata koji se realizuju u okviru Programa osnovnih istraživanja, Programa istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja i Programa sufinansiranja integralnih i interdisciplinarnih istraživanja u ciklusu istraživanja od 2011. godine nastavlja se do 30. juna 2016. godine, na način i pod uslovima propisanim aktom o finansiranju navedenih programa donetim pre stupanja na snagu ovog zakona.

Član 52.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. stav 1. tačka 12. Ustava Republike Srbije, kojim je dato ovlašćenje Republici da uređuje i obezbeđuje razvoj Republike Srbije, politiku i mere za podsticanje ravnomernog razvoja pojedinih delova Republike Srbije, uključujući i razvoj nedovoljno razvijenih područja; organizaciju i korišćenje prostora, naučno-tehnološki razvoj; tački 17. kojim je dato ovlašćenje Republici da uređuje i obezbeđuje druge odnose od interesa za Republiku, u skladu s Ustavom; u članu 73. kojim je propisano: „Naučno i umetničko stvaralaštvo je slobodno. Autorima naučnih i umetničkih dela jemče se moralna i materijalna prava, u skladu sa zakonom. Republika Srbija podstiče i pomaže razvoj nauke, kulture i umetnosti.”

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Izmene i dopune zakona kojima se uređuje naučnoistraživačka delatnost omogućiće: donošenje nove Strategije naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srbije za period od deset godina, s obzirom da je to dugoročni strateški dokument; implementaciju strateških nacionalnih prioriteta u domenu nauke, tehnologije i inovacija, kroz definisanje novih istraživačkih programa od opšteg interesa; raspisivanje konkursa za novi projektni ciklus istraživanja i donošenje podzakonskih akata o njihovoj realizaciji i finansiranju; usaglašavanje sa drugim sistemskim zakonima i dr. Primena zakona omogućiće i racionalizaciju mreže naučnoistraživačkih organizacija, bolju saradnju instituta i fakulteta, partnerstvo sa društvom kroz popularizaciju nauke, partnerstvo sa privredom kroz zajedničke projekte, partnerstvo sa međunarodnim organizacijama na realizaciji zajedničkih programa, partnerstvo sa drugim ministarstvima u realizaciji projekata od strateškog značaja.

Ciljevi koji se postižu donošenjem ovog zakona jesu: 1) unapređenje kvaliteta naučnoistraživačkog rada; 2) primena rezultata istraživanja; 3) efikasniji i delotvorniji rad tela, komisija i drugih organizacija u sistemu naučnoistraživačke delatnosti; 4) poboljšanje efikasnosti alokacije i upotrebe svih naučnoistraživačkih i razvojnih resursa; 5) izgradnja i dalji razvoj inovativnog društva zasnovanog na znanju.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

U članu 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti (u daljem tekstu: Predlog zakona) propisano je da se Strategija naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srbije donosi za period od najmanje pet godina, a najviše deset godina, a izmene Strategije vrše se po postupku predviđenom za njeno donošenje.

Odredbama člana 2. Predloga zakona redefinisani su član 10. Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 110/05, 50/06 – ispravka i 18/10), tako što su definisani svi programi od opšteg interesa za Republiku Srbiju. Uvedeni su novi programi, kao što su: Program osnovnih istraživanja i usmerenih osnovnih istraživanja, umesto Programa osnovnih istraživanja, Program dugoročnih istraživanja od nacionalnog i strateškog značaja za Republiku Srbiju, neki programi

su preciznije definisani, a Program sufinansiranja integralnih i interdisciplinarnih istraživanja je brisan, jer u praksi nije dao očekivane i željene rezultate u proteklom petogodišnjem periodu realizacije. Programe od opšteg interesa, osim Programa naučnoistraživačkog rada Srpske akademije nauka i umetnosti i Programa naučnoistraživačkog rada Matice srpske, donosi ministar nadležan za naučnoistraživačku delatnost (u daljem tekstu: ministar), uz prethodno pribavljeno mišljenje Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj. U stavu 4. ovog člana propisano je da se programi od opšteg interesa za Republiku, po pravilu, donose za period od pet godina. Novo rešenje je da se Program osnovnih istraživanja i usmerenih osnovnih istraživanja donosi, odnosno realizuje u periodu do pet godina, Program istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja u periodu do četiri godine, Program transfera znanja i tehnologija i podsticanja primene rezultata naučnoistraživačkog rada u periodu do jedne godine, a Program dugoročnih naučnih istraživanja od nacionalnog i strateškog interesa za Republike Srbiju realizuje se u periodu do deset godina. Ako se programi u oblasti osnovnih istraživanja i u oblasti tehnološkog razvoja, zbog objektivnih okolnosti ne realizuju u utvrđenim rokovima, ministar može odlukom produžiti realizaciju ovih programa najviše za jednu godinu realizacije, odredba je ovog člana.

U članu 3. Predloga zakona uređena je materija koja se odnosi na sastav, broj i način izbora članova Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj Republike Srbije (u daljem tekstu: Nacionalni savet). Naime, Predlogom zakona regulisano je da Nacionalni savet ima predsednika i trinaest članova, iz reda akademika, istraživača u zvanju naučnog savetnika i redovnog profesora univerziteta i privrednika koje imenuje Vlada, i to: tri člana u zvanju naučnog savetnika zaposlena u institutima, sa liste kandidata koju predlaže Zajednica instituta Srbije, tri člana u zvanju redovnog profesora zaposlena na univerzitetima, sa liste kandidata koju predlaže Konferencija univerziteta Srbije, dva člana na predlog Srpske akademije nauka i umetnosti, jednog člana na predlog Matice srpske, jednog člana u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora u vojnoj naučnoistraživačkoj ustanovi Ministarstva odbrane i Vojske Srbije na predlog Ministarstva odbrane i tri člana sa liste kandidata koju predlaže Privredna komora Srbije. Novina je, u odnosu na postojeća zakonska rešenja, što liste kandidata koje predlažu Zajednica instituta Srbije, Konferencija univerziteta Srbije i Privredna komora Srbije sadrže najmanje trostruko veći broj kandidata od broja koje Vlada imenuje u Nacionalni savet, čime se omogućava Vladi da sa lista ovlašćenih predlagača ima veći broj kandidata za izbor, odnosno imenovanje članova Nacionalnog saveta, tako da budu zastupljene sve naučne oblasti. Očekuje se efikasniji i delotvorniji rad ovog tela. Mandat predsednika i članova Nacionalnog saveta ograničen je na dva izbora, s tim što se prvi mandat računa od imenovanja u skladu sa ovim zakonom.

Odredbama člana 4. Predloga zakona dopunjena je nadležnost Nacionalnog saveta tako što Nacionalni savet, pored ostalog, priprema izveštaj o ostvarenim rezultatima i o ukupnoj realizaciji Strategije, podnosi inicijativu Ministarstvu, po potrebi, za izmene Strategije. Nacionalni savet i utvrđuje i predlaže ministru listu kandidata za članove matičnih naučnih odbora koja sadrži dvostruko veći broj članova od onog koji će se imenovati odlukom ministra, posle sprovedenog javnog poziva.

U članu 5. Predloga zakona precizirano koje naučnoistraživačke organizacije mogu podneti zahtev za akreditaciju Odboru za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija. To su naučnoistraživačke organizacije sa svojstvom pravnog lica: instituti, fakulteti, univerziteti, visokoškolske ustanove za potrebe policijskog obrazovanja, naučnoistraživačke organizacije iz oblasti odbrane i Vojske Srbije i centri izuzetnih vrednosti. Zahtev za akreditaciju centra izuzetnih vrednosti koji je u sastavu naučnoistraživačke organizacije, bez svojstva pravnog lica, podnosi naučnoistraživačka organizacija u čijem je sastavu centar izuzetnih vrednosti. Za naučnoistraživačke organizacije iz oblasti odbrane i Vojske Srbije, koje nemaju

svojestvo pravnog lica, zahtev za akreditaciju podnosi ministarstvo nadležno za poslove odbrane, odredba je ovog člana.

Odredbama člana 6. Predloga zakona uređena je materija koja se odnosi na matične naučne odbore, a nova rešenja u odnosu na postojeća su: matični naučni odbor ima najmanje sedam, a najviše 15 članova; na ovaj način smanjiće se broj članova matičnih naučnih odbora (sada ih ima ukupno 249), a planira se i smanjenje broja matičnih naučnih odbora, radi delotvornijeg i operativnijeg rada odbora; članove imenuje ministar sa liste kandidata koju je utvrdio Nacionalni savet, a koja sadrži dvostruko veći broj kandidata od onog broja koji će biti imenovan aktom ministra; Ministarstvo raspisuje javni poziva za predlaganje kandidata za članove matičnih naučnih odbora; pravo da predlažu kandidate za članove matičnih naučnih odbora imaju, pored naučnih i nastavno naučnih veća i pojedinci - istraživači u naučnom ili nastavnom zvanju; Prilikom imenovanja članova matičnih naučnih oblasti vodi se računa o ravnomernoj zastupljenosti naučnih grana i disciplina u okviru naučne oblasti, kao i o kompetentnosti istraživača za naučnu oblast, granu i disciplinu za koju se obrazuje matični naučni odbor, kao i o rodnoj ravnopravnosti, što je novina u odnosu na važeći Zakon; predsednika i zamenika predsednika matičnog naučnog odbora biraju članovi matičnog naučnog odbora, većinom glasova svih članova matičnog naučnog odbora; mandat predsednika, zamenika predsednika i članova matičnog naučnog odbora traje pet godina.

U članu 7. Predloga zakona dopunjena je nadležnost matičnih naučnih odbora. Naime, svaki matični naučni odbor predlaže jednog svog predstavnika za člana Komisije koja predlaže ministru godišnju listu kategorisanih časopisa.

Članom 8. Predloga zakona propisano je da članove Komisije za utvrđivanje predloga godišnje liste kategorisanih časopisa imenuje ministar, tako što svaki matični naučni odbor predlaže svog predstavnika iz reda članova matičnog naučnog odbora, a predsednika imenuje iz reda predloženih članova. Prilikom imenovanja članova Komisije vodi se računa o ravnomernoj zastupljenosti naučnih oblasti i o rodnoj ravnopravnosti.

U članu 9. Predloga zakona uređeno je brisanje odredbe da direktor Centra za promociju nauke uređuje rukovanje, čuvanje i evidenciju pečata i štambilja Centra.

Član 10. Predloga zakona uređuje brisanje tačke 6. iz stava 1. u članu 27b Zakona koji se odnosi na nadležnost Centra da vodi evidenciju naučnih, naučno-stručnih društava i drugih organizacija i udruženja koja promovišu i popularizuju nauku.

Članom 11. Predloga zakona preciziran je način biranja članova upravnog odbora Centra za promociju nauke, koji su predstavnici zaposlenih u tom centru, tako što se predviđa da se dva člana upravnog odbora Centra iz reda zaposlenih, biraju većinom glasova svih zaposlenih u Centru.

Članom 12. Predloga zakona briše se reč „integrisani” u članu 30. stav 1. tačka 3. Zakona.

U članu 13. Predloga zakona propisano je da kada je osnivač instituta Republika, akt o osnivanju i ukidanju instituta donosi Vlada, a kada je osnivač instituta autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, akt o osnivanju i ukidanju tih instituta donosi nadležni pokrajinski organ, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Odredbama čl. 14, 15, 16. i 17. Predloga zakona uređena je, na nov način, materija koja se odnosi na institute od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju. Suštinska novina je što se navedenim odredbama uređuje sticanje statusa instituta od nacionalnog značaja za Republiku Srbije (u daljem tekstu: institut od nacionalnog značaja), a ne osnivanje novog instituta, kako je to propisano postojećim zakonskim rešenjima. Status instituta od nacionalnog značaja stiče se aktom Vlade, na predlog Ministarstva, uz prethodno sproveden postupak akreditacije. Postupak akreditacije sprovodi Odbor za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija. Zahtev za akreditaciju radi sticanja statusa instituta od nacionalnog značaja mogu podneti

naučni i istraživačko-razvojni institut sa svojstvom pravnog lica i koji su upisani u Registar naučnoistraživačkih organizacija koji vodi Ministarstvo. Uslovi za akreditaciju radi sticanja statusa instituta od nacionalnog značaja propisani su u članu 16. Predloga zakona. Novo rešenje sadržano je u tački 8) ovog člana kojim je propisano da institut od nacionalnog značaja mora imati u radnom odnosu sa punim radnim vremenom najmanje 50 istraživača u naučnim, odnosno nastavnim zvanjima, umesto 100 istraživača što je propisani uslov u važećem Zakonu. Status instituta od nacionalnog značaja institut može izgubiti ako prestane da ispunjava, Zakonom propisane uslove, odnosno ako Odbor za akreditaciju donese negativnu odluku o akreditaciji instituta u redovnom ili vanrednom postupku. Akt o oduzimanju statusa instituta od nacionalnog značaja, takođe, donosi Vlada, na predlog Ministarstva. Akt Vlade o sticanju statusa instituta od nacionalnog značaja i akt Vlade o oduzimanju statusa instituta od nacionalnog značaja objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Član 18. Predloga zakona uređuje da se reči: „nacionalni institut” zamenjuju rečima: „institut od nacionalnog značaja” radi usklađivanja naziva instituta.

Član 19. Predloga zakona uređeno je, između ostalog, usklađivanje naziva instituta, kao i da institut čiji je osnivač autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, domaće i strano pravno i fizičko lice ima organe utvrđene ovim zakonom i da se u naučnoistraživačkim organizacijama iz oblasti odbrane i Vojske Srbije organi instituta formiraju se u skladu sa Zakonom o odbrani i Zakonom o Vojski Srbije.

U članu 20. Predloga zakona propisan je sastav upravnog odbora u naučnom, istraživačko-razvojnog institutu i institutu od nacionalnog značaja. Svi članovi upravnog odbora instituta od nacionalnog značaja moraju biti u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora.

Odredbama čl. 21 i 22. Predloga zakona precizirane su odredbe koje se odnose na izbor, imenovanje i razrešenje direktora instituta koji su organizovani kao ustanove (naučni, istraživačko-razvojni i institut od nacionalnog značaja). Kandidati za direktora naučnog i istraživačko-razvojnog instituta moraju imati naučno zvanje, a kandidat za direktora instituta od nacionalnog značaja mora biti u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora. Direktor se bira na osnovu javnog konkursa. Mandat direktora traje četiri godine i može se imenovati najviše dva puta, s tim što se prvi mandat računa od prvog imenovanja iz 2010. godine. Propisana je i nadležnost direktora instituta koji su osnovani kao ustanove. Direktor: 1) predstavlja i zastupa institut; 2) organizuje i rukovodi radom instituta; 3) stara se o zakonitosti i odgovoran je za zakonit rad instituta; 4) izvršava odluke upravnog odbora instituta; 5) stara se o sprovođenju naučnoistraživačke delatnosti i o ukupnom radu instituta; 6) odgovoran je za finansijsko-materijalno poslovanje instituta; 7) donosi akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u institutu i druga opšta akta, u skladu sa zakonom i statutom instituta; 8) odlučuje o pravima i obavezama zaposlenih u institutu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad i ovim zakonom.

Član 23. Predloga zakona sadrži odredbe koje se odnose na imenovanje vršioca dužnosti direktora instituta. Naime, kada direktoru instituta istekne mandat od četiri godine na koji je imenovan, a upravni odbor po raspisanom javnom konkursu nije predložio kandidata za direktora instituta ili kada je direktor razrešen dužnosti pre isteka mandata ili kada ministar odbije da da prethodnu saglasnost na odluku upravnog odbora instituta kojom se predlaže direktor instituta, upravni odbor, uz saglasnost ministra, imenuje vršioca dužnosti direktora na period od šest meseci i u tom roku upravni odbor je dužan da raspiše javni konkurs i imenuje direktora instituta, odredba je ovog člana. Pored toga, u ovom članu propisano je da za vršioca dužnosti direktora naučnog i istraživačkog-razvojnog instituta može biti imenovano lice u naučnom, odnosno nastavnim zvanju, a za vršioca dužnosti direktora instituta od nacionalnog značaja može biti imenovano lice u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora univerziteta.

Član 24. Predloga zakona izvršeno je usaglašavanje naziva instituta.

Član 25. Predloga zakona uređeno je da naučno veće instituta daje mišljenje upravnom odboru o kandidatima za direktora naučnog, istraživačko-razvojnog instituta i instituta od nacionalnog značaja, kao i mišljenje o razrešenju direktora navedenih instituta.

Član 26. Predloga zakona predviđa brisanje stav 2. u članu 60. Zakona, koji se odnosi na mogućnost osnivanja zajedničkog centra izuzetnih vrednosti.

Odredbe čl. 27, 28. i 29. Predloga zakona odnose se vođenje registara i baza podataka Ministarstva i definisani su podaci koji se vode u okviru Registra naučnoistraživačkih organizacija i Registra istraživača. Na taj način, Zakonom, se obezbeđuje zaštita podataka o ličnosti.

Odredbama člana 30. Predloga zakona definisano je zvanje istraživača-pripravnika i zvanje istraživača-saradnika, kao i način sticanja tih zvanja.

U čl. 31. i 32. Predloga zakona sadržane su odredbe kojima je uređena materija koja se odnosi na zaštitu podataka o ličnosti u postupku izbora u naučna, odnosno istraživačka zvanja, tako što je propisano koje podatke sadrži izveštaj komisije za izbor u naučna zvanja i komisije za izbor u istraživačka zvanja.

Član 33. Predloga zakona uređuje da se zvanje naučnog saradnika i zvanje višeg naučnog saradnika stiču na period od pet godina, bez ograničenja broja reizbora. Prema postojećim rešenjima navedeni istraživači su imali pravo na dva reizbora u isto zvanje.

Član 34. Predloga zakona uređuje vreme u kome se pokreće postupak za sticanje višeg zvanja, odnosno reizbor.

U članu 35. Predloga zakona precizirane su odredbe koje se odnose na postupak oduzimanja istraživačkih, odnosno naučnih zvanja. Postupak oduzimanja naučnog zvanja sprovodi Komisija za sticanje naučnih zvanja, a postupak oduzimanja istraživačkog zvanja sprovodi nadležni matični naučni odbor. Postupak oduzimanja zvanja može pokrenuti naučno veće instituta, odnosno nastavno-naučno veće fakulteta, kao i lice koje ima doktorat nauka i lice koje ima istraživačko, odnosno naučno zvanje, podnošenjem obrazloženog zahteva Odboru za etiku u nauci, sa priloženim dokazima i dokumentacijom kojima se potkrepljuju činjenice za oduzimanje zvanja. Na osnovu Zaključka Odbora za etiku u nauci o pokretanju postupka za oduzimanje zvanja i obrazloženog zahteva, sa dokazima i dokumentacijom, Komisija za sticanje naučnih zvanja, odnosno nadležni matični naučni odbor sprovode postupak i mogu da donesu odluku kojom se usvaja zahtev za oduzimanje zvanja ili kojom se zahtev za oduzimanje zvanja odbija, kao neosnovan. Ukoliko se donese konačna odluka o oduzimanju zvanja, danom konačnosti iste, lice kome je oduzeto zvanje briše se iz Registra istraživača i prestaje mu pravo na projektno finansiranje po osnovu naučnoistraživačkog rada, i raspoređuje se na upražnjeno radno mesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, u skladu sa opštim aktom instituta, a ako takvog radnog mesta nema, prestaje mu radni odnos u institutu.

U članu 36. Predloga zakona se, po prvi put, uređuje materija koja se odnosi na etiku i etičko ponašanje u naučnoistraživačkom radu i obrazuje se Odbor za etiku u nauci. Nacionalni savet donosi Kodeks ponašanja u naučnoistraživačkom radu koji definiše principe integriteta u naučnoistraživačkom radu u cilju očuvanja dostojanstva profesije, razvijanja i unapređivanja moralno-etičkih vrednosti, zaštite vrednosti znanja i uvažavanja i podizanja svesti o odgovornosti istraživača u naučnoistraživačkom radu. Radi praćenja i sprovođenja normi Kodeksa, Ministarstvo obrazuje Odbor za etiku u nauci koji ima predsednika i 12 članova, iz reda istraživača u zvanju naučnog savetnika i redovnog profesora univerziteta i akademika. U Odbor za etiku u nauci ministar imenuje: šest članova na predlog Zajednice instituta Srbije, šest članova na predlog Konferencije univerziteta Srbije, a jednog člana predlaže Srpska akademija nauka i umetnosti. Odbor za etiku u nauci donosi poslovnik o radu kojim se uređuje postupak i način odlučivanja u slučaju narušavanja pravila dobre

naučne prakse, utvrđene Kodeksom ponašanja u naučnoistraživačkom radu, kao i druga pitanja od značaja za rad Odbora za etiku u nauci.

Kada Odbor za etiku u nauci utvrdi da istraživač krši pravila i norme Kodeksa ponašanja u naučnoistraživačkom radu, ovlašćen je da: 1) izriče javnu opomenu; 2) donose zaključak o pokretanju postupka za oduzimanje istraživačkog, odnosno naučnog zvanja, po zahtevu naučnog veća instituta, odnosno nastavno-naučnog veća fakulteta i lica koja imaju doktorat nauka ili istraživačko, odnosno naučno zvanje; 3) predloži zabranu učešća u radu tela koja su zadužena za staranje o kvalitetu naučnoistraživačkog rada (Komisiji za izbor u zvanja, Odboru za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija, matičnim naučnim odborima i dr.); 4) predloži zabranu korišćenja sredstava za nauku i istraživanje opredeljena prema propisima o naučnoistraživačkoj delatnosti, na projektima Ministarstva, za period od pet godina. Konačnu odluku o predlozima Odbora za etiku u nauci iz tač. 3) i 4) donosi Ministarstvo.

U čl. 37. i 38. Predloga zakona vrši se usklađivanje naziva instituta od nacionalnog značaja.

U članu 39. Predloga zakona precizirane su odredbe koje se odnose na produženje radnog odnosa istraživača u zvanju naučnog savetnika koji je zaposlen u institut, do navršenih 67 godina života. Naime, istraživaču u zvanju naučnog savetnika koji je u toku radne karijere postigao vrhunske međunarodno priznate naučne rezultate i u poslednjih pet godina rangiran je u najviše kategorije istraživača, prema kriterijumima Ministarstva, na predlog naučnog veća može biti produžen radni odnos do navršenih 67 godina života, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog matičnog naučnog odbora, odredba je ovog člana.

Članom 40. Predloga zakona kojim se menja član 98. Zakona u stavu 1. propisano je da se programi od opšteg interesa, a koji su utvrđenih u članu 2. Predloga zakona tač. 1)-4) finansiraju putem projektnog finansiranja. U stavu 3. istog člana propisano je da projektno finansiranje obuhvata finansiranje naučnoistraživačkog rada istraživača i finansiranje direktnih materijalnih troškova istraživanja (DMT2), s tim što od ukupnih sredstava za realizaciju projekta najmanje 20% mora biti opredeljeno za finansiranje direktnih materijalnih troškova istraživanja na projektu. Ovo preciziranje procenta sredstava koje mora biti opredeljeno za finansiranje direktnih materijalnih troškova istraživanja ne podrazumeva promenu, odnosno povećanje budžeta za nauku, već samo preraspodelu postojećeg. Osnovni cilj ove mere je da se obezbede sredstva za još kvalitetniji naučnoistraživački rad što je u skladu sa osnovnim strateškim načelom da se promoviše izvrsnost u nauci.

Član 41. Predloga zakona vrši se preciziranje u vezi sa finansiranjem naučnoistraživačkog rada Centra izuzetnih vrednosti.

Odredbama člana 42. Predloga zakona precizirano je koji pravni subjekti i fizička lica mogu da konkurišu za realizaciju programa od opšteg interesa za Republiku Srbiju. Zadržan je model projektnog finansiranja za četiri istraživačka programa od opšteg interesa, kao i institut javnog konkursa za sprovođenje svih programa od opšteg interesa.

Članom 43. Predloga zakona izvršena je ispravka tehničke greške kod pozivanja na odredbu zakona.

U članu 44. Predloga zakona data je mogućnost da autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu da raspišu konkurse i za druge programe i projekte, usaglašene sa njihovim razvojnim i programskim dokumentima ako za realizaciju tih programa i projekata imaju obezbeđena sredstva u budžetu autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Odredbama čl. 45-50. Predloga zakona uređena su pitanja pravnog režima usaglašavanja sa odredbama Zakona, rokovi za donošenje Strategije, podzakonskih akata, kao i rokovi za imenovanje članova Nacionalnog saveta i matičnih naučnih odbora. Vlada će doneti Strategiju naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srbije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Programe od opšteg

interesa, utvrđene u članu 2. stav 2. tač. 1)-2) ovog zakona, ministar će utvrditi i doneti podzakonski akt o izboru, vrednovanju naučnoistraživačkih rezultata u roku od devedeset dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Vlada će imenovati predsednika i članove Nacionalnog saveta u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Ministar će imenovati predsednika i članove matičnih naučnih odbora u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 51. Predloga zakona propisano je da se finansiranje projekata koji se realizuju u okviru Programa osnovnih istraživanja, Programa istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja i Programa sufinansiranja integralnih i interdisciplinarnih istraživanja u ciklusu istraživanja od 2011. godine nastavlja do 30. juna 2016. godine, na način i pod uslovima propisanim aktom o finansiranju navedenih programa donetim pre stupanja na snagu ovog zakona.

U periodu od 2011-2015. godina bilo je teškoća u realizaciji projekata. Kapitalna i ostala naučnoistraživačka oprema u funkciji istraživanja na odobrenim projektima, počela se nabavljati i isporučivati sredstvima iz kredita, preko Jedinice za upravljanje projektima (JUP), tek početkom 2012. godine, a ne od 2011. godine kada su otpočela istraživanja na odobrenim projektima. Složenost procedura javnih nabavki, a naročito međunarodnih tendera, kao i limitirano povlačenje kreditnih sredstava usled deficita u budžetu Republike Srbije i ekonomsko-finansijske krize koji je pogodio našu zemlju uslovlili su zastoj u nabavci i isporuci naučnoistraživačke opreme naučnoistraživačkim organizacijama-realizatorima istraživanja. Zaključno sa 2014. godinom, sredstvima kredita nabavljena je i isporučena naučnoistraživačka oprema naučnoistraživačkim organizacijama-realizatorima projekata u vrednosti od 27.717.562,07 evra, od 50.000.000 evra, shodno ugovoru koji su potpisali Ministarstvo prosvete i nauke i JUP.

Na istraživački rad u petogodišnjem periodu realizacije projekata uticala su i nedovoljna sredstva za finansiranje direktnih materijalnih troškova projekata (DMT2), odnosno potrošnog materijala (hemikalije, reagensi i sl.) čiji se izostanak direktno odrazio na eksperimentalna istraživanja, posebno, kod projekata iz oblasti prirodno-matematičkih i medicinskih nauka, zatim projekata u okviru Programa tehnološkog razvoja i Programa interdisciplinarnih integralnih istraživanja. Iz kredita, preko JUP-a realizovano je 12.638.507,05 evra, od ukupno 40.000.000 evra, shodno zaključenom ugovoru između Ministarstva i JUP-a, a što se direktno negativno odrazilo unapređenje kvaliteta istraživanja i postizanje nivoa u kome postignuti rezultati mogu biti direktno primenjeni u praksi kao novi proizvodi ili nove tehnologije.

Imajući u vidu napred navedene pokazatelje može se konstatovati da su NIO-realizatori projekata i istraživači, u tekućem ciklusu istraživanja, u otežanim uslovima obavljali istraživanja i delimično realizovali planirane ciljeve projekata, a koji su utvrđeni zaključenim ugovorima sa Ministarstvom. Ove konstatacije su apostrofirane i potvrđene u godišnjim izveštajima o vrednovanju projekata od strane matičnih naučnih odbora i Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj u godišnjim izveštajima za Vladu o stanju u nauci. Nastavak finansiranja postojećeg ciklusa istraživanja do kraja juna 2016. godine omogućiće isporuku naučnoistraživačke opreme i potrošnog materijala i kompletiranje planiranih istraživanja u kojima su konačni rezultati projekata novi tehnološki procesi i proizvodi, nove sorte i nova tehnička rešenja koja mogu naći svoje mesto na tržištu proizvoda i usluga. Takođe, produženje finansiranja projekata omogućava da se odobrena naučnoistraživačka oprema isporuči i stavi u funkciju, da više od hiljadu mladih ljudi završi započete doktorske studije i stekne istraživačke veštine i znanje. Sve napred navedeno utićee na povećanje istraživačkog i inovativnog kapaciteta zemlje.

Član 52. Predloga zakona sadrži odredbe o stupanju na snagu zakona.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za sprovođenje ovog zakona obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Za sprovođenje ovog zakona sredstva za 2015. godinu su obezbeđena, po programskim aktivnostima/projektima i ekonomskim klasifikacijama, iz sledećih izvora finansiranja:

PA 0001 Podrška realizaciji opšteg interesa u naučnoj istraživačkoj delatnosti:

424-Specijalizovane usluge :

- | | |
|--|-------------------|
| - Izvor 01- Budžetska sredstva
dinara | 11.494.491.000,00 |
| - Izvor 06-Donacije međunarodnih organizacija
dinara | 170.025.773,18 |
| - Izvor 15-Neurošena sredstva donacija iz preth.god.
dinara | 82.287.226,82 |

472- Naknade za socijalnu zaštitu iz budžeta:

- | | |
|--|----------------|
| - Izvor 01- Budžetska sredstva
dinara | 205.000.000,00 |
|--|----------------|

462- Dotacije međunarodnim organizacijama:

- | | |
|--|----------------|
| - Izvor 01- Budžetska sredstva
dinara | 144.750.000,00 |
| - Izvor 06-Donacije međunarodnih organizacija
dinara | 1.000,00 |
| - Izvor 15-Neurošena sredstva donacija iz preth.god.
dinara | 1.000,00 |

PA 0006 Podrška radu Centra za promociju nauke:

451-Subvencije javnim nefinansijskim preduzećima i organizacijama:

- | | |
|--|---------------|
| - Izvor 01- Budžetska sredstva
dinara | 90.000.000,00 |
|--|---------------|

PA 0007-Administracija i upravljanje:

423-Usluge po ugovoru:

- | | |
|--|---------------|
| - Izvor 01- Budžetska sredstva
dinara | 28.912.000,00 |
|--|---------------|

PJ 7010 Podrška za učešće u Programima EU

462-Dotacije međunarodnim organizacijama

- | | |
|---|------------------|
| - Izvor 01- Budžetska sredstva
dinara | 1.404.000.000,00 |
| - Izvor 06-Donacije međunarodnih organizacija
dinara | 21.055.995,02 |

PJ 4002 Istraživanje i razvoj u javnom sektoru

424-Specijalizovane usluge

- | | |
|--|------------------|
| - Izvor 11-Primanja od inostranih zaduživanja
dinara | 2.286.078.000,00 |
| - Izvor 13-Neraspoređeni višak prihoda iz ranijih godina | 1.000,00 dinara |

Potrebna sredstva za 2016. i 2017. godinu (projekcija) prikazana su u sledećoj tabeli, po programskim aktivnostima/projektima i ekonomskim

klasifikacijama za sprovođenje Zakona o izmenama i dopunama zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti:

U dinarima

NAZIV PROGRAMA, PROGRAMSKE AKTIVNOSTI, PROJEKTA			Ek. Kl.	Odobrena sredstva za 2015.	Potrebna sr. za 2016.	Razlika (6- 5)	Potrebna sr. za 2017.	Razlika (8- 6)
P	0201	Razvoj nauke i tehnologije						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
PA	0001	Podrška realizaciji opšteg interesa u naučnoj istraživačkoj delatnosti		12,096,556,000	12,685,446,738	588,890,738	13,381,155,155	695,708,417
			424	11,746,804,000	12,315,706,738	568,902,738	12,948,849,275	633,142,537
			462	144,752,000	159,000,000	14,248,000	208,500,000	49,500,000
			472	205,000,000	210,740,000	5,740,000	223,805,880	13,065,880
PA	0006	Podrška radu Centra za promociju nauke		90,000,000	90,000,000	0	90,000,000	0
			451	90,000,000	90,000,000	0	90,000,000	0
PA	0007	Administracija i upravljanje		28,912,000	28,912,000	0	28,912,000	0
			423	28,912,000	28,912,000	0	28,912,000	0
PJ	7010	Podrška za učešće u Programima EU		1,425,055,995	1,562,500,000	137,444,005	1,662,500,000	100,000,000
			462	1,425,055,995	1,562,500,000	137,444,005	1,662,500,000	100,000,000
PJ	4002	Istraživanje i razvoj u javnom sektoru		2,286,079,000	7,800,000,000	5,513,921,000	7,680,000,000	120,000,000
			424	2,286,079,000	7,800,000,000	5,513,921,000	7,680,000,000	120,000,000

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Razlozi za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti po hitnom postupku jesu: neodložna potreba donošenjem nove Strategije naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srbije za period od deset godina; istraživačkih programa od opšteg interesa, podzakonskih akata o realizaciji i finansiranju tih programa; raspisivanje konkursa za novi ciklus istraživanja u nauci i tehnološkom razvoju; imenovanje predsednika i članova Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj u novom petogodišnjem mandatu;

obrazovanje i imenovanje članova matičnih naučnih odbora. Donošenjem ovog zakona po hitnom postupku obezbediće se pravne pretpostavke blagovremene primene njegovih odredaba.

PREGLED ODREDBA
ZAKONA O NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI KOJE SE MENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU
Član 9.

Strategija se usaglašava sa strategijom opšteg privrednog i društvenog razvoja Republike Srbije.

Strategijom se utvrđuju: stanje u oblasti naučnoistraživačke delatnosti; ciljevi koji se u oblasti nauke i tehnološkog razvoja žele postići na nivou Republike Srbije (u daljem tekstu: Republika), prioriteta i pravci naučnog i tehnološkog razvoja; potreban procenat izdvajanja za naučnoistraživačku delatnost iz budžeta Republike i bruto nacionalnog dohotka privrede i iz drugih izvora; naučne oblasti i uže naučne discipline koje treba posebno razvijati i materijalno podržavati radi dostizanja ciljeva u razvoju Republike; prioritetne potrebe u nauci i tehnološkom razvoju i prioriteta ulaganja u naučnoistraživačke programe i projekte; materijalni i sistemski preduslovi za realizaciju Strategije, dinamika i faze realizacije; mere za sprovođenje Strategije i upravljanje njenom realizacijom; drugi elementi od značaja za sprovođenje Strategije.

~~Strategija se donosi za period od najmanje pet godina, a izmene i dopune Strategije vrše se po postupku predviđenom za njeno donošenje.~~

STRATEGIJA SE DONOSI ZA PERIOD OD NAJMANJE PET GODINA, A NAJVIŠE DESET GODINA, A IZMENE STRATEGIJE VRŠE SE PO POSTUPKU PREDVIĐENOM ZA NJENO DONOŠENJE.

Strategija se naročito ostvaruje putem programa od opšteg interesa, utvrđenih ovim zakonom.

2. Programi od opšteg interesa za Republiku

Član 10.

~~Opšti interes u naučnoistraživačkoj delatnosti, u smislu ovog zakona, ostvaruje se putem programa od opšteg interesa za Republiku.~~

~~Programi od opšteg interesa za Republiku jesu:~~

- ~~1) Program osnovnih istraživanja;~~
- ~~2) Program istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja;~~
- ~~3) Program transfera znanja i tehnologija i podsticanja primene rezultata naučnoistraživačkog rada;~~
- ~~4) Program naučnoistraživačkog rada Srpske akademije nauka i umetnosti i Program naučnoistraživačkog rada Matice srpske;~~
- ~~5) Program naučnoistraživačkog rada centra izuzetnih vrednosti;~~
- ~~6) Program obezbeđivanja i održavanja naučnoistraživačke opreme i prostora za naučnoistraživački rad;~~
- ~~7) Program međunarodne naučne saradnje od značaja za Republiku;~~
- ~~8) Program razvoja informatičkog društva;~~
- ~~9) Program usavršavanja kadrova za naučnoistraživački rad;~~
- ~~10) Program podsticanja i stipendiranja mladih i nadarenih za naučnoistraživački rad;~~
- ~~11) Program nabavke naučne i stručne literature iz inostranstva i pristupa elektronskim naučnim i stručnim bazama podataka;~~
- ~~12) Program izdavanja naučnih publikacija i održavanja naučnih skupova;~~
- ~~13) Program podsticaja aktivnosti naučnih i naučno-stručnih društava, udruženja i drugih organizacija koji su u funkciji unapređivanja naučnoistraživačkog rada, promocije i popularizacije nauke i tehnike i staranja o očuvanju naučne i tehnološke baštine;~~
- ~~13a) Program projektnog sufinansiranja doktorskih akademskih studija;~~

~~13b) Program sufinansiranja izgradnje stanova za potrebe mladih istraživača i naučnika u Srbiji;~~

~~13v) Program sufinansiranja integralnih i interdisciplinarnih istraživanja;~~

~~13g) prioritetni programi utvrđeni Strategijom, kao i drugi programi utvrđeni ovim zakonom.~~

~~14) drugi programi, u skladu sa Strategijom i ovim zakonom.~~

~~Programe iz stava 2. tač. 1) – 3) i 5) – 14) ovog člana utvrđuje ministar nadležan za naučnoistraživačku delatnost (u daljem tekstu: ministar), uz prethodno pribavljeno mišljenje Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj, a programe iz stava 2. tačka 4) ovog člana na predlog Srpske akademije nauka i umetnosti, odnosno Matice srpske.~~

~~Programe iz stava 2. tač. 1) i 2) ovog člana ministar utvrđuje za svaki novi ciklus istraživanja, najmanje devet meseci pre isteka roka za realizaciju tekućeg ciklusa istraživanja u ovim oblastima.~~

OPŠTI INTERES U NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI, U SMISLU OVOG ZAKONA, OSTVARUJE SE PUTEM PROGRAMA OD OPŠTEG INTERESA ZA REPUBLIKU.

PROGRAMI OD OPŠTEG INTERESA ZA REPUBLIKU JESU:

1) PROGRAM OSNOVNIH ISTRAŽIVANJA I OSNOVNIH USMERENIH ISTRAŽIVANJA;

2) PROGRAM ISTRAŽIVANJA U OBLASTI TEHNOLOŠKOG RAZVOJA;

3) PROGRAM TRANSFERA ZNANJA I TEHNOLOGIJA I PODSTICANJA PRIMENE REZULTATA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA;

4) PROGRAM DUGOROČNIH ISTRAŽIVANJA OD NACIONALNOG I STRATEŠKOG INTERESA ZA REPUBLIKU SRBIJU;

5) PROGRAM NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA SRPSKE AKADEMIJE NAUKA I UMETNOSTI I PROGRAM NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA MATICE SRPSKE;

6) PROGRAM OBEZBEĐIVANJA I ODRŽAVANJA NAUČNOISTRAŽIVAČKE OPREME I PROSTORA ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD;

7) PROGRAM SUFINANSIRANJA IZGRADNJE STANOVA ZA POTREBE MLADIH ISTRAŽIVAČA I NAUČNIKA U REPUBLICI SRBIJI;

8) PROGRAM MEĐUNARODNE NAUČNE SARADNJE OD ZNAČAJA ZA REPUBLIKU;

9) PROGRAM NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA CENTRA IZUZETNIH VREDNOSTI;

10) PROGRAM PODSTICANJA I STIPENDIRANJA MLADIH I NADARENIH ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD;

11) PROGRAM USAVRŠAVANJA KADROVA ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD;

12) PROGRAM PROJEKTOG SUFINANSIRANJA DOKTORSKIH AKADEMSKIH STUDIJA;

13) PROGRAM NABAVKE NAUČNE I STRUČNE LITERATURE IZ INOSTRANSTVA I PRISTUPA ELEKTRONSKIM NAUČNIM I STRUČNIM BAZAMA PODATAKA;

14) PROGRAM IZDAVANJA NAUČNIH PUBLIKACIJA I ODRŽAVANJA NAUČNIH SKUPOVA;

15) PROGRAM PODSTICAJA AKTIVNOSTI NAUČNIH I NAUČNO-STRUČNIH DRUŠTAVA, S CILJEM PROMOCIJE I POPULARIZACIJE NAUKE I TEHNIKE I STARANJA O OČUVANJU NAUČNE I TEHNOLOŠKE BAŠTINE, KAO I SUFINANSIRANJA PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI SPECIJALIZOVANIH ORGANIZACIJA I UDRUŽENJA KOJA SE BAVE DODATNIM OBRAZOVANJEM I USAVRŠAVANJEM TALENTOVANIH UČENIKA I STUDENATA ZA BAVLJENJE NAUČNOISTRAŽIVAČKIM RADOM;

16) PROGRAMI PREDVIĐENI STRATEGIJOM, KAO I DRUGI PROGRAMI PREDVIĐENI OVIM ZAKONOM.

PROGRAME IZ STAVA 2. TAČ. 1)-4) I 6)- 16) OVOG ČLANA UTVRĐUJE MINISTAR NADLEŽAN ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DELATNOST (U DALJEM TEKSTU: MINISTAR), UZ PRETHODNO PRIBAVLJENO MIŠLJENJE NACIONALNOG SAVETA ZA NAUČNI I TEHNOLOŠKI RAZVOJ, A PROGRAME IZ STAVA 2. TAČKA 5) OVOG ČLANA UTVRĐUJE NADLEŽNI ORGAN SRPSKE AKADEMIJE NAUKA I UMETNOSTI, ODNOSNO MATICE SRPSKE.

PROGRAMI IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, PO PRAVILU, DONOSE SE ZA PERIOD OD PET GODINA, A PROGRAM IZ TAČKE 1) REALIZUJE SE U PERIODU DO PET GODINA, PROGRAM IZ TAČKE 2) REALIZUJE SE U PERIODU DO ČETIRI GODINE, PROGRAM IZ TAČKE 3) REALIZUJE SE U PERIODU DO JEDNE GODINE, A PROGRAM IZ TAČKE 4) REALIZUJE SE U PERIODU DO DESET GODINA. PROGRAME IZ TAČ. 1) I 2) UTVRĐUJE MINISTAR ZA SVAKI NOVI CIKLUS ISTRAŽIVANJA. AKO SE PROGRAMI IZ TAČ. 1) I 2), ZBOG OBJEKTIVNIH OKOLNOSTI NE REALIZUJU U UTVRĐENIM ROKOVIMA, MINISTAR MOŽE ODLUKOM PRODUŽITI REALIZACIJU PROGRAMA NAJVIŠE ZA JEDNU GODINU REALIZACIJE.

ZA REALIZACIJU PROGRAMA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, TAČ 1)-4) I TAČ 6)-16) MINISTARSTVO RASPISUJE JAVNI KONKURS, A OSTVARIVANJE I FINANSIRANJE PROGRAMA POČINJE, PO PRAVILU, POČETKOM KALENDARSKJE GODINE.

Sastav Nacionalnog saveta

Član 13.

~~Nacionalni savet ima predsednika i 16 članova, iz reda akademika, naučnika, profesora univerziteta i privrednika.~~

~~Predsednika i članove Nacionalnog saveta imenuje i razrešava Vlada, u skladu sa ovim zakonom.~~

~~Vlada imenuje predsednika Nacionalnog saveta iz reda redovnih profesora univerziteta i naučnih savetnika, na predlog ministra nadležnog za naučnoistraživačku delatnost (u daljem tekstu: ministar).~~

~~U Nacionalni savet Vlada imenuje: tri člana u zvanju naučnog savetnika zaposlena u institutima, sa liste kandidata koju predlaže Zajednica instituta Srbije, tri člana u zvanju redovnog profesora zaposlena na univerzitetima, sa liste kandidata koju predlaže Konferencija univerziteta, dva člana na predlog Srpske akademije nauka i umetnosti, jednog člana na predlog Matice srpske, jednog člana predstavnika dijaspore na predlog Ministarstva za dijasporu, jednog člana u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora u vojnoj naučnoistraživačkoj ustanovi Ministarstva odbrane i Vojske Srbije na predlog Ministarstva odbrane, pet članova iz reda istaknutih privrednika, od kojih su tri člana sa liste kandidata koju predlaže Privredna komora Srbije, a dva člana predstavnika Saveta inostranih investitora.~~

~~Liste kandidata koje predlažu Zajednica instituta Srbije, Konferencija univerziteta i Privredna komora Srbije sadrže najmanje dvostruko veći broj kandidata od broja iz stava 4. ovog člana koje Vlada imenuje u Nacionalni savet.~~

NACIONALNI SAVET IMA PREDSEDNIKA I TRINAEST ČLANOVA, IZ REDA AKADEMIKA, ISTRAŽIVAČA U ZVANJU NAUČNOG SAVETNIKA I REDOVNOG PROFESORA UNIVERZITETA I PRIVREDNIKA.

PREDSEDNIKA I ČLANOVE NACIONALNOG SAVETA IMENUJE I RAZREŠAVA VLADA, U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

VLADA IMENUJE PREDSEDNIKA NACIONALNOG SAVETA IZ REDA REDOVNIH PROFESORA UNIVERZITETA I NAUČNIH SAVETNIKA, NA PREDLOG MINISTRA.

U NACIONALNI SAVET VLADA IMENUJE: TRI ČLANA U ZVANJU NAUČNOG SAVETNIKA ZAPOSLENA U INSTITUTIMA, SA LISTE KANDIDATA KOJU PREDLAŽE ZAJEDNICA INSTITUTA SRBIJE, TRI ČLANA U ZVANJU REDOVNOG PROFESORA ZAPOSLENA NA UNIVERZITETIMA, SA LISTE KANDIDATA KOJU PREDLAŽE KONFERENCIJA UNIVERZITETA SRBIJE, DVA ČLANA NA PREDLOG SRPSKE AKADEMIJE NAUKA I UMETNOSTI, JEDNOG ČLANA NA PREDLOG MATICE SRPSKE, JEDNOG ČLANA U ZVANJU NAUČNOG SAVETNIKA ILI REDOVNOG PROFESORA U VOJNOJ-NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ USTANOVI MINISTARSTVA ODBRANE I VOJSKE SRBIJE NA PREDLOG MINISTARSTVA ODBRANE I TRI ČLANA IZ REDA ISTAKNUTIH PRIVREDNIKA SA LISTE KANDIDATA KOJU PREDLAŽE PRIVREDNA KOMORA SRBIJE.

LISTE KANDIDATA KOJE PREDLAŽU ZAJEDNICA INSTITUTA SRBIJE, KONFERENCIJA UNIVERZITETA SRBIJE I PRIVREDNA KOMORA SRBIJE SADRŽE NAJMANJE TROSTRUKO VEĆI BROJ KANDIDATA OD BROJA IZ STAVA 4. OVOG ČLANA KOJE VLADA IMENUJE U NACIONALNI SAVET. LISTE KANDIDATA SADRŽE: IME I PREZIME KANDIDATA, NAUČNO, ODNOSNO NASTAVNO ZVANJE, FUNKCIJU, IME I ADRESU, KONTAKT TELEFON, ORGANIZACIJU ZAPOSLENJA, KRAĆU NAUČNU, ODNOSNO POSLOVNU BIOGRAFIJU I OBLAST NAUKE KOJOM SE BAVI.

Organizacije iz stava 4. ovog člana liste predloga kandidata dostavljaju ministarstvu nadležnom za naučnoistraživačku delatnost (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Prilikom imenovanja članova Nacionalnog saveta iz reda predstavnika organizacija koje obavljaju naučnoistraživačku delatnost vodi se računa o RODNOJ RAVNOPRAVNOSTI I ravnomernoj zastupljenosti svih šest naučnih oblasti.

Naučne oblasti iz stava 7. ovog člana jesu: prirodno-matematičke, tehničko-tehnološke, medicinske, biotehničke, društvene i humanističke nauke (u daljem tekstu: naučne oblasti).

Nacionalni savet ima zamenika predsednika koga bira iz reda svojih članova, u skladu sa Poslovnikom o radu.

~~Mandat članova Nacionalnog saveta traje pet godina, uz mogućnost još jednog izbora.~~

MANDAT PREDSEDNIKA I ČLANOVA NACIONALNOG SAVETA TRAJE PET GODINA. PREDSEDNIK I ČLANOVI NACIONALNOG SAVETA MOGU SE IMENOVATI NAJVIŠE DVA PUTA, S TIM ŠTO SE PRVI MANDAT RAČUNA OD IMENOVANJA U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

~~Vlada može razrešiti člana Nacionalnog saveta i pre isteka mandata, i to:~~

~~1) na lični zahtev;
2) ako ne ispunjava dužnosti člana Nacionalnog saveta ili svojim postupcima povredi ugled te dužnosti;~~

~~3) na obrazložen zahtev ovlašćenog predlagrača, odnosno nadležnog organa Zajednice instituta, Konferencije univerziteta, Srpske akademije nauka i umetnosti, Matice srpske, Ministarstva za dijasporu, Ministarstva odbrane i Privredne komore Srbije.~~

VLADA MOŽE RAZREŠITI ČLANA NACIONALNOG SAVETA I PRE ISTEKA MANDATA, I TO:

1) NA LIČNI ZAHTEV;
2) AKO NE ISPUNJAVA DUŽNOSTI ČLANA NACIONALNOG SAVETA ILI NEREDOVNO DOLAZI NA SEDNICE ILI SVOJIM POSTUPCIMA POVREDI UGLED TE DUŽNOSTI;

3) NA OBRAZLOŽEN ZAHTEV OVLAŠĆENOG PREDLAGAČA, ODNOSNO NADLEŽNOG ORGANA ZAJEDNICE INSTITUTA SRBIJE, KONFERENCIJE

UNIVERZITETA SRBIJE, SRPSKE AKADEMIJE NAUKA I UMETNOSTI, MATICE SRPSKE, MINISTARSTVA ODBRANE, PRIVREDNE KOMORE SRBIJE I MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA POSLOVE NAUČNOISTRAŽIVAČKE DELATNOSTI.

Nadležnost Nacionalnog saveta

Član 14.

Nacionalni savet:

- 1) prati stanje i razvoj naučnoistraživačke delatnosti u Republici Srbiji;
 - 2) daje mišljenje ministru na tekst nacрта strategije naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srbije;
 - 2A) PRIPREMA I DOSTAVLJA MINISTARSTVU IZVEŠTAJ O OSTVARENIM REZULTATIMA I O UKUPNOJ REALIZACIJI STRATEGIJE;
 - 2B) PODNOSI INICIJATIVU MINISTARSTVU ZA IZMENU STRATEGIJE;
 - 2V) UTVRĐUJE I PREDLAŽE MINISTRU LISTU KANDIDATA ZA ČLANOVE MATIČNIH NAUČNIH ODBORA KOJA SADRŽI DVOSTRUKO VEĆI BROJ ČLANOVA OD ONOG KOJI ĆE SE IMENOVATI ODLUKOM MINISTRA, POSLE SPROVEDENOG JAVNOG POZIVA.
 - 3) priprema i dostavlja Vladi izveštaj o stanju u nauci, krajem marta svake godine za proteklu godinu, sa predlozima i sugestijama za narednu godinu;
 - 4) daje prethodno mišljenje na programe od opšteg interesa za Republiku Srbiju, a koje utvrđuje ministar;
 - 5) DAJE PRETHODNO MIŠLJENJE NA AKT O IZBORU, VREDNOVANJU I FINANSIRANJU PROGRAMA OSNOVNIH ISTRAŽIVANJA I USMERENIH OSNOVNIH ISTRAŽIVANJA, PROGRAMA ISTRAŽIVANJA U OBLASTI TEHNOLOŠKOG RAZVOJA, PROGRAMA TRANSFERA ZNANJA I TEHNOLOGIJA I PODSTICANJA PRIMENE NAUČNOISTRAŽIVAČKIH REZULTATA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA I PROGRAMA DUGOROČNIH ISTRAŽIVANJA OD NACIONALNOG I STRATEŠKOG INTERESA ZA REPUBLIKU SRBIJU;
 - 6) predlaže ministru naučne oblasti, grane i discipline za koje se osnivaju matični naučni odbori;
 - 7) daje prethodno mišljenje na akt o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača, koji donosi ministar;
 - 8) imenuje i razrešava članove Komisije za sticanje naučnih zvanja;
 - 9) donosi akt o vrednovanju naučnoistraživačkog rada i postupku akreditacije instituta, integrisanih univerziteta, fakulteta i centara izuzetnih vrednosti;
 - 10) donosi akt o kriterijumima i merilima za dodeljivanje, potvrđivanje i oduzimanje statusa centra izuzetnih vrednosti, naučnoistraživački rad i finansiranje centra izuzetnih vrednosti;
 - 11) donosi akt o dodeli, potvrđivanju ili oduzimanju statusa centra izuzetnih vrednosti, na osnovu odluke Odbora za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija;
 - 12) odlučuje u drugom stepenu po žalbama u postupku akreditacije naučnoistraživačkih organizacija;
 - 13) ostvaruje međunarodnu naučnu i tehnološku saradnju, kao i saradnju sa odgovarajućim telom u oblasti visokog obrazovanja, i drugim organima i organizacijama;
 - 14) donosi poslovnik o svom radu;
 - 15) obavlja i druge poslove, u skladu sa ovim zakonom i poslovníkom o radu.
- Akti iz stava 1. tač. 9) i 10) ovog člana objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Postupak akreditacije

Član 19.

Odbor za akreditaciju sprovodi postupak akreditacije svake četvrte godine (redovni postupak), ili u kraćem roku, na zahtev naučnoistraživačke organizacije, osnivača naučnoistraživačke organizacije ili Ministarstva (vanredni postupak), za naučnoistraživačke organizacije koje su upisane u Registar naučnoistraživačkih organizacija, kao i postupak za potvrđivanje ili oduzimanje statusa centra izuzetnih vrednosti.

~~Naučnoistraživačke organizacije koje mogu podneti zahtev za akreditaciju jesu: instituti, fakulteti, integrisani univerziteti, centri izuzetnih vrednosti i naučnoistraživačke organizacije iz oblasti odbrane i Vojske Srbije.~~

ZAHTEV ZA AKREDITACIJU MOGU PODNETI NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE, SA SVOJSTVOM PRAVNOG LICA, I TO: INSTITUTI, FAKULTETI, UNIVERZITETI, VISOKOŠKOLSKE USTANOVE ZA POTREBE POLICIJSKOG OBRAZOVANJA, NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE IZ OBLASTI ODBRANE I VOJSKE SRBIJE I CENTRI IZUZETNIH VREDNOSTI.

ZAHTEV ZA AKREDITACIJU CENTRA IZUZETNIH VREDNOSTI KOJI JE U SASTAVU NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE, BEZ SVOJSTVA PRAVNOG LICA, PODNOSI NAUČNOISTRAŽIVAČKA ORGANIZACIJA U ČIJEM JE SASTAVU CENTAR IZUZETNIH VREDNOSTI.

ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE IZ OBLASTI ODBRANE I VOJSKE SRBIJE, KOJE NEMAJU SVOJSTVO PRAVNOG LICA, ZAHTEV ZA AKREDITACIJU PODNOSI MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA POSLOVE ODBRANE.

Redovni postupak pokreće Ministarstvo najmanje 120 dana pre isteka roka za koji važi akreditacija.

Kada se radi o naučnoistraživačkoj organizaciji koja nije upisana u Registar naučnoistraživačkih organizacija, osnivač podnosi zahtev za akreditaciju Odboru za akreditaciju.

Za naučnoistraživačku organizaciju koja nije upisana u Registar naučnoistraživačkih organizacija, Odbor za akreditaciju ocenjuje kvalitet i rezultate njenog naučnoistraživačkog rada u periodu od njenog osnivanja.

Po prijemu zahteva iz st. 1. i 4. ovog člana, Odbor za akreditaciju obavlja proveru kvaliteta naučnoistraživačkog rada, u skladu sa ovim zakonom, donosi odluku u roku od 90 dana od dana prijema zahteva i dostavlja je Ministarstvu i osnivaču.

Odbor za akreditaciju može doneti pozitivnu ili negativnu odluku o akreditaciji naučnoistraživačke organizacije.

Ako Odbor za akreditaciju ne donese odluku u roku od 90 dana, ministar ima pravo da razreši članove Odbora za akreditaciju i da imenuje nove članove.

Odbor za akreditaciju dužan je da u ponovljenom postupku donese odluku o akreditaciji naučnoistraživačke organizacije u roku od 60 dana.

Na osnovu pozitivne odluke o akreditaciji, naučnoistraživačka organizacija koja nije upisana u Registar naučnoistraživačkih organizacija stiče pravo da se u roku od 30 dana, u skladu sa ovim zakonom, upiše u Registar naučnoistraživačkih organizacija.

Na osnovu pozitivne odluke o akreditaciji, registrovana naučnoistraživačka organizacija zadržava prava koja je stekla upisom u Registar naučnoistraživačkih organizacija.

Osnivač naučnoistraživačke organizacije, odnosno naučnoistraživačka organizacija, može da podnese žalbu Nacionalnom savetu u roku od 30 dana od dana prijema negativne odluke o akreditaciji.

Nacionalni savet je dužan da u roku od 90 dana donese konačnu odluku o akreditaciji.

Ako je doneta konačna negativna odluka o akreditaciji, naučnoistraživačka organizacija briše se iz Registra naučnoistraživačkih organizacija.

Osnivač naučnoistraživačke organizacije, odnosno naučnoistraživačka organizacija, koja je dobila negativnu odluku o akreditaciji, ima pravo da ponovi zahtev za akreditaciju, po isteku godine dana od dana prijema konačne odluke o akreditaciji.

Sastav matičnog naučnog odbora

Član 24.

~~Matični naučni odbor ima najmanje sedam članova, koje imenuje ministar sa liste kandidata.~~

~~Lista kandidata iz stava 1. ovog člana utvrđuje se na osnovu javnog poziva Ministarstva i predloga naučnog, odnosno nastavno-naučnog veća naučnoistraživačkih organizacija.~~

~~Članovi matičnih naučnih odbora za određenu naučnu oblast, granu i disciplinu imenuju se iz reda istaknutih istraživača u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora univerziteta.~~

~~Mandat predsednika, zamenika predsednika i članova matičnog naučnog odbora traje tri godine, uz mogućnost još jednog izbora.~~

~~Predsednika matičnog naučnog odbora i zamenika predsednika biraju članovi odbora, većinom glasova svih članova odbora.~~

~~Ministar može razrešiti člana matičnog naučnog odbora, i pre isteka mandata, i to: na lični zahtev ili ako prekrši Poslovnik o radu matičnog naučnog odbora.~~

~~MATIČNI NAUČNI ODBOR IMA NAJMANJE SEDAM, A NAJVIŠE 15 ČLANOVA, U ZAVISNOSTI OD TOGA ZA KOJU SE NAUČNU OBLAST, GRANU ILI DISCIPLINU OBRAZUJE.~~

~~PREDSEDNIK, ZAMENIK PREDSEDNIKA I ČLANOVI MATIČNOG NAUČNOG ODBORA SU ISTRAŽIVAČI U ZVANJU NAUČNOG SAVETNIKA ILI REDOVNOG PROFESORA UNIVERZITETA.~~

~~MINISTARSTVO RASPIŠUJE JAVNI POZIV ZA PREDLAGANJE KANDIDATA ZA ČLANOVE MATIČNIH NAUČNIH ODBORA.~~

~~JAVNI POZIV, PORED ROKA ZA DOSTAVLJANJE PREDLOGA KANDIDATA, SADRŽI I SLEDEĆE PODATKE: IME I PREZIME KANDIDATA, NAUČNO, ODNOSNO NASTAVNO ZVANJE, ORGANIZACIJU ZAPOSLENJA, IME I ADRESU, KONTAKT TELEFON, KRAĆU NAUČNU BIOGRAFIJU I OBLAST NAUKE KOJOM SE KANDIDAT ZA ČLANA MATIČNOG NAUČNOG ODBORA BAVI.~~

~~PRAVO DA PREDLAŽU KANDIDATE ZA ČLANOVE MATIČNIH NAUČNIH ODBORA IMAJU NAUČNA I NASTAVNO-NAUČNA VEĆA NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE I ISTRAŽIVAČI U NAUČNOM, ODNOSNO NASTAVNOM ZVANJU.~~

~~POSLE SPROVEDENOG JAVNOG POZIVA, ČLANOVE MATIČNIH NAUČNIH ODBORA IMENUJE MINISTAR SA LISTE KANDIDATA KOJU JE UTVRADIO NACIONALNI SAVET.~~

~~PRILIKOM IMENOVANJA ČLANOVA MATIČNIH NAUČNIH OBLASTI VODI SE RAČUNA O RODNOJ RAVNOPRAVNOSTI I RAVNOMERNOJ ZASTUPLJENOSTI NAUČNIH GRANA I DISCIPLINA U OKVIRU NAUČNE OBLASTI, KAO I O KOMPETENTNOSTI ISTRAŽIVAČA ZA NAUČNU OBLAST, GRANU I DISCIPLINU ZA KOJU SE OBRAZUJE MATIČNI NAUČNI ODBOR.~~

~~MANDAT PREDSEDNIKA, ZAMENIKA PREDSEDNIKA I ČLANOVA MATIČNIH NAUČNIH ODBORA TRAJE PET GODINA.~~

~~PREDSEDNIKA I ZAMENIKA PREDSEDNIKA MATIČNOG NAUČNOG ODBORA BIRAJU ČLANOVI MATIČNOG NAUČNOG ODBORA, VEĆINOM GLASOVA SVIH ČLANOVA MATIČNOG NAUČNOG ODBORA.~~

MINISTAR MOŽE RAZREŠITI PREDSEDNIKA I ČLANA MATIČNOG NAUČNOG ODBORA, I PRE ISTEKA MANDATA IZ STAVA 8. OVOG ČLANA, I TO: NA LIČNI ZAHTEV, AKO NE DOLAZI REDOVNO NA SEDNICE ILI AKO PREKRŠI POSLOVNIK O RADU MATIČNOG NAUČNOG ODBORA.

Nadležnost matičnog naučnog odbora

Član 25.

Matični naučni odbor:

1) daje mišljenje Komisiji o kvalitetu naučnoistraživačkog rada i doprinosu istraživača - kandidata za izbor u naučno zvanje, u skladu sa ovim zakonom;

2) daje Ministarstvu ocenu o naučnoj kompetentnosti istraživača, odnosno nastavnika visokoškolskih ustanova za realizaciju programa i projekata utvrđenih ovim zakonom;

3) razmatra predloge projekata za realizaciju programa iz člana 10. tač. 1) - 3) ovog zakona i predlaže ministru rang listu projekata za finansiranje;

4) razmatra izveštaje o realizaciji projekata u okviru programa utvrđenih u članu 10. tač. 1) - 3) ovog zakona;

5) daje prethodno mišljenje na akt o kategorizaciji i rangiranju naučnih skupova koji donosi ministar;

6) PREDLAŽE ČLANA U KOMISIJU ZA UTVRĐIVANJE PREDLOGA GODIŠNJE LISTE KATEGORISANIH ČASOPISA.

7) odlučuje u drugom stepenu po prigovoru istraživača na odluku naučnog veća instituta o izboru u zvanje istraživač-saradnik;

7a) daje prethodno mišljenje ministru na akt o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača;

8) daje mišljenje, priprema izveštaje i druge materijale na zahtev ministra, Nacionalnog saveta, Odbora za akreditaciju i Komisije;

9) donosi poslovnik o svom radu;

10) obavlja i druge poslove, u skladu sa ovim zakonom i aktom o obrazovanju.

Matični naučni odbor podnosi ministru izveštaj o svom radu najmanje jednom godišnje.

Ministarstvo

Član 27.

Ministarstvo:

1) predlaže Vladi politiku u oblasti naučnoistraživačke delatnosti;

2) prati i podstiče razvoj naučnoistraživačke delatnosti u Republici;

3) raspodeljuje finansijska sredstva iz budžeta Republike naučnoistraživačkim organizacijama za ostvarivanje programa utvrđenih u članu 10. ovog zakona i kontroliše njihovo namensko korišćenje;

4) donosi podzakonske akte, u skladu sa ovim zakonom;

5) donosi akt o ispunjenosti uslova za obavljanje naučnoistraživačke delatnosti od opšteg interesa, u skladu sa ovim zakonom;

6) donosi akt o izboru, vrednovanju i finansiranju programa ~~iz člana 10. stav 2. tač. 1) - 3)~~ IZ ČLANA 10. STAV 2. TAČ. 1)-4) ovog zakona, kao i akt o finansiranju drugih programa od opšteg interesa za Republiku, za svaki program posebno;

6A) OBRAZUJE KOMISIJU ZA UTVRĐIVANJE PREDLOGA GODIŠNJE LISTE KATEGORISANIH ČASOPISA (U DALJEM TEKSTU: KOMISIJA). ČLANOVE KOMISIJE IMENUJE MINISTAR TAKO ŠTO SVAKI MATIČNI NAUČNI ODBOR

PREDLAŽE SVOG PREDSTAVNIKA, IZ REDA ČLANOVA MATIČNOG NAUČNOG ODBORA. PREDSEDNIKA KOMISIJE IMENUJE MINISTAR IZ REDA ČLANOVA KOJE SU PREDLOŽILI MATIČNI NAUČNI ODBORI. PRILIKOM IMENOVANJA ČLANOVA KOMISIJE VODI SE RAČUNA O RAVNOMERNOJ ZASTUPLJENOSTI NAUČNIH OBLASTI I O RODNOJ RAVNOPRAVNOSTI;

6B) DONOSI AKT O UTVRĐIVANJU GODIŠNJE LISTE KATEGORISANIH ČASOPISA, NA PREDLOG KOMISIJE IZ TAČKE 6A) OVOG ČLANA;

7) VODI REGISTAR NAUČNOISTRAŽIVAČKIH ORGANIZACIJA I REGISTAR ISTRAŽIVAČA, KOJI SU DEO ELEKTRONSKE BAZE PODATAKA, U SKLADU SA OVIM ZAKONOM;

8) ostvaruje međunarodnu naučnu i tehnološku saradnju i stara se o povezivanju i uključivanju naučnoistraživačkih organizacija u evropski i međunarodni istraživački prostor;

9) vrši nadzor, u skladu sa zakonom;

10) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Centar za promociju nauke

Član 27a

Osniva se Centar za promociju nauke (u daljem tekstu: Centar) radi promocije i popularizacije nauke i tehnike, odnosno naučno-tehnoloških rezultata i dostignuća u zemlji i svetu.

Centar posluje pod nazivom: Centar za promociju nauke.

Sedište Centra je u Beogradu.

Centar ima svojstvo pravnog lica koje stiče upisom u sudski registar.

Centar je samostalan u svom radu.

Centar za svoje obaveze odgovara sredstvima kojima raspolaže.

Centar ima pečat čija se sadržina, izgled i upotreba uređuju u skladu sa zakonom.

Štambilj Centra je pravougaonog oblika dimenzija 60x30 mm i sadrži tekst: „Centar za promociju nauke”, i rubrike za upis datuma prijema podneska, broja pod kojim se podnesak zavodi i broja priloga uz podnesak. Tekst štambilja Centra ispisuje se na srpskom jeziku ćirilčkim pismom.

~~Direktor Centra uređuje rukovanje, čuvanje i evidenciju pečata i štambilja Centra.~~

Član 27b

Centar je nadležan da:

1) priprema predlog programa promocije nauke, naučno-tehnoloških rezultata i dostignuća;

2) priprema predlog akta o finansiranju aktivnosti naučnih, naučno-stručnih društava, udruženja i drugih organizacija koji su u funkciji unapređenja naučnoistraživačkog rada, promocije i popularizacije nauke i tehnike;

3) saraduje i materijalno podstiče aktivnosti naučnih, naučno-stručnih društava, udruženja i drugih organizacija koji su u funkciji unapređenja naučnoistraživačkog rada, promocije i popularizacije nauke i tehnike;

4) saraduje sa institutima, visokoškolskim ustanovama i drugim naučnoistraživačkim organizacijama i privrednim društvima i njihovim asocijacijama na ostvarivanju promocije i popularizacije nauke i tehnologije;

5) organizuje ili učestvuje u organizovanju skupova, savetovanja, okruglih stolova i drugih manifestacija radi promocije nauke, naučno-tehnoloških rezultata i dostignuća;

~~6) vodi evidenciju naučnih, naučno-stručnih društava i drugih organizacija i udruženja koja promovišu i popularizuju nauku;~~

7) organizuje zajedničko izlaganje naučnih izdanja naučnoistraživačkih organizacija na Međunarodnom sajmu knjiga u Beogradu;

8) ostvaruje saradnju i pruža usluge u domenu promocije i popularizacije nauke Ministarstvu i ministarstvu nadležnom za visoko obrazovanje;

9) obavlja poslove u oblasti marketinga i druge poslove u vezi sa promocijom nauke, naučno-tehnoloških rezultata i dostignuća u zemlji i svetu;

10) izdaje brošure i druge publikacije u vezi sa promocijom i popularizacijom nauke;

11) obavlja i druge poslove, u skladu sa ovim zakonom i statutom Centra.

Program iz tačke 1) ovog člana donosi Vlada, na predlog Upravnog odbora Centra.

Član 27g.

Organi Centra su: Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor Centra ima pet članova, od kojih predsednika i dva člana određuje Vlada, kao svoje predstavnike, a dva člana su iz reda zaposlenih u Centru.

DVA ČLANA UPRAVNOG ODBORA CENTRA IZ REDA ZAPOSLENIH, BIRAJU SE VEĆINOM GLASOVA SVIH ZAPOSLENIH U CENTRU.

Vlada imenuje i razrešava članove upravnog odbora Centra, na predlog ministra.

Mandat članova Upravnog odbora Centra traje četiri godine, sa mogućnošću još jednog izbora.

Upravni odbor:

1) donosi statut Centra;

2) donosi akt o finansiranju aktivnosti naučnih, naučno-stručnih društava, udruženja i drugih organizacija koji su u funkciji unapređenja naučnoistraživačkog rada, promocije i popularizacije nauke i tehnike;

3) odlučuje o poslovanju Centra;

4) usvaja godišnji program rada Centra;

5) donosi finansijski plan Centra;

6) imenuje i razrešava direktora;

7) odlučuje o korišćenju sredstava, u skladu sa zakonom;

8) vrši druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom.

Upravni odbor donosi statut Centra, uz saglasnost Vlade.

Upravni odbor Centra doneće Statut Centra u roku od devedeset dana od dana njegovog imenovanja.

Direktor:

1) zastupa i predstavlja Centar;

2) rukovodi radom i poslovanjem Centra;

3) predlaže akte koje donosi Upravni odbor Centra;

4) izvršava odluke Upravnog odbora Centra i preuzima mere za njihovo sprovođenje;

5) stara se o zakonitosti rada Centra i odgovara za korišćenje i raspolaganje imovinom Centra;

6) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Centru;

7) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u Centru;

8) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom Centra.

Direktora Centra imenuje i razrešava Upravni odbor Centra, uz prethodno pribavljenu saglasnost ministra.

Direktor se imenuje na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Upravni odbor Centra.

Za direktora Centra može biti imenovano lice koje pored opštih uslova propisanih zakonom ispunjava i sledeće uslove: završene diplomske akademske studije; radno iskustvo od najmanje pet godina; da ima dokazane organizacione i upravljačke sposobnosti.

Direktor se imenuje na četiri godine, sa mogućnošću još jednog izbora.

Član 30.

Programe iz člana 10. ovog zakona mogu ostvarivati:

- 1) Srpska akademija nauka i umetnosti;
- 2) Matica srpska;
- 3) akreditovane naučnoistraživačke organizacije (instituti, fakulteti, integrisani univerziteti i centri izuzetnih vrednosti);
- 4) istraživači i studenti doktorskih studija, odnosno stipendisti;
- 5) druge organizacije, u skladu sa ovim zakonom.

Programe od opšteg interesa za Republiku Srbiju mogu ostvarivati visokoškolske ustanove i naučnoistraživačke organizacije koje su osnovane i obavljaju delatnost, u skladu sa propisima iz oblasti sistema odbrane i Vojske Srbije, ako ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, odnosno ako su akreditovane i upisane u Registar naučnoistraživačkih organizacija.

Član 35.

Osnivač instituta može biti Republika, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, domaće i strano pravno i fizičko lice, u skladu sa zakonom.

Kad institut osniva više osnivača, njihova međusobna prava, obaveze i odgovornosti uređuju se ugovorom.

Pre donošenja akta o osnivanju, osnivač usvaja elaborat o opravdanosti osnivanja instituta, koju dostavlja Ministarstvu i Odboru za akreditaciju.

~~Kada je osnivač instituta Republika, akt o osnivanju i ukidanju donosi Vlada.~~

KADA JE OSNIVAČ INSTITUTA REPUBLIKA, AKT O OSNIVANJU I UKIDANJU INSTITUTA DONOSI VLADA. KADA JE OSNIVAČ INSTITUTA AUTONOMNA POKRAJINA ILI JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE, AKT O OSNIVANJU I UKIDANJU INSTITUTA DONOSI NADLEŽNI POKRAJINSKI ORGAN, ODNOSNO NADLEŽNI ORGAN JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.

Institute koji obavljaju naučnoistraživačku delatnost za potrebe odbrane osniva i ukida Vlada, u skladu sa uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Vlada, na osnovu sporazumnog predloga Ministarstva i ministarstva nadležnog za odbranu, bliže uređuje uslove i način ostvarivanja naučnoistraživačke delatnosti u oblasti odbrane, kao i položaj istraživača, u pogledu osobenosti vezanih za ciljeve i prirodu istraživanja od značaja za odbranu.

Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju

Član 46a.

~~Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju (u daljem tekstu: nacionalni institut) je vrhunska naučna ustanova od posebnog nacionalnog značaja za jednu ili više srodnih naučnih oblasti koja obavlja istraživanja od prioritetnog značaja za naučni, obrazovni, kulturni i ukupni društveno-ekonomski razvoj Republike Srbije.~~

INSTITUT OD NACIONALNOG ZNAČAJA ZA REPUBLIKU SRBIJU (U DALJEM TEKSTU: INSTITUT OD NACIONALNOG ZNAČAJA) JE VRHUNSKA NAUČNOISTRAŽIVAČKA USTANOVA OD POSEBNOG NACIONALNOG ZNAČAJA ZA JEDNU ILI VIŠE SRODNIH NAUČNIH OBLASTI KOJA OBAVLJA ISTRAŽIVANJA OD PRIORITETNOG ZNAČAJA ZA NAUČNI, OBRAZOVNI, KULTURNI I UKUPNI DRUŠTVENO-EKONOMSKI RAZVOJ REPUBLIKE SRBIJE.

~~Nacionalni institut~~ INSTITUT OD NACIONALNOG ZNAČAJA obavlja istraživanja koja imaju za cilj: razvoj i unapređenje opšteg fonda znanja, posebno, u oblasti nauke, odnosno naučnih disciplina za koje je osnovan; podizanje tehničko-tehnološkog nivoa; valorizovanje rezultata istraživanja i širenje naučnih saznanja; obrazovanje i osposobljavanje kadrova za naučnoistraživački rad.

Radi ostvarivanja istraživanja iz stava 2. ovog člana, ~~nacionalni institut~~ INSTITUT OD NACIONALNOG ZNAČAJA utvrđuje dugoročni program naučnoistraživačkog rada, usaglašen sa ciljevima i prioritetima koji su utvrđeni Strategijom.

~~Nacionalni institut~~ INSTITUT OD NACIONALNOG ZNAČAJA može da organizuje ili učestvuje u izvođenju programa doktorskih akademskih studija, u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje.

Član 46b.

~~Akt o osnivanju nacionalnog instituta donosi Vlada, na predlog Ministarstva.~~

~~Nacionalni institut se osniva kao ustanova u državnoj svojini.~~

~~Aktom o osnivanju nacionalnog instituta uređuju se poslovno ime i sedište nacionalnog instituta, delatnost, zastupanje, organi nacionalnog instituta, kao i druga pitanja od značaja za rad nacionalnog instituta.~~

~~Sredstva za rad nacionalnog instituta obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, i iz drugih izvora, u skladu sa ovim zakonom.~~

~~Organi nacionalnog instituta jesu: upravni odbor i direktor.~~

~~Stručni organ nacionalnog instituta jeste naučno veće.~~

~~STATUS INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA MOŽE STEĆI NAUČNI, ODNOSNO ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNI INSTITUT, NA NAČIN I POD USLOVIMA PROPISANIM OVIM ZAKONOM.~~

~~AKT O STICANJU STATUSA INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA DONOSI VLADA.~~

~~INSTITUT KOJI JE STEKAO STATUS INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA UPISUJE SE U REGISTAR NAUČNOISTRAŽIVAČKIH ORGANIZACIJA MINISTARSTVA.~~

~~INSTITUT KOJI JE, U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, STEKAO STATUS INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA, UZ NAZIV INSTITUTA UNOSI I OZNAKU: „INSTITUT OD NACIONALNOG ZNAČAJA ZA REPUBLIKU SRBIJU”.~~

~~INSTITUT OD NACIONALNOG ZNAČAJA IMA ORGANE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.~~

~~INSTITUT OD NACIONALNOG ZNAČAJA FINANSIRA SE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.~~

Član 46v.

~~Nacionalni institut osniva se spajanjem dva ili više srodna instituta akreditovana i upisana u Registar naučnoistraživačkih organizacija koji vodi Ministarstvo, od pojedinih organizacionih delova jednog instituta, ili od organizacionih delova više instituta.~~

~~Uslovi za osnivanje nacionalnog instituta jesu:~~

~~1) da ima dugoročni program naučnoistraživačkog rada usaglašen sa prioriternim istraživanjima i programima koji su utvrđeni Strategijom;~~

~~2) da rezultatima naučnoistraživačkog rada doprinosi razvoju nauke, odnosno doprinosi opštem fondu znanja, kao i razvoju tehnologije;~~

~~3) da ima uspostavljenu i razvijenu međunarodnu naučnu saradnju;~~

~~4) da u dužem vremenskom periodu ostvaruje međunarodno priznate naučne rezultate;~~

~~5) da ima u radnom odnosu sa punim radnim vremenom najmanje 100 istraživača u naučnim, odnosno nastavnim zvanjima, kompetentnih za oblast nauke ili naučne discipline kojima se bavi;~~

~~6) da ima program razvoja obrazovnog i naučnoistraživačkog podmlatka;~~

~~7) da ima odgovarajući prostor, opremu i druga sredstva za ostvarivanje programa od opšteg interesa i prioriternih programa koji su utvrđeni Strategijom;~~

~~8) da ima naučno-informativnu dokumentaciju ili bibliotečko-informacioni centar.~~

STATUS INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA MOŽE STEĆI NAUČNI, ODNOSNO ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNI INSTITUT, AKO PORED USLOVA IZ ČLANA 46A ST. 1. I 2. OVOG ZAKONA, ISPUNJAVA I SLEDEĆE USLOVE:

1) DA JE UPISAN U REGISTAR NAUČNOISTRAŽIVAČKIH ORGANIZACIJA MINISTARSTVA;

2) DA GA JE OSNOVALA REPUBLIKA I DA POSLUJE SREDSTVIMA U JAVNOJ SVOJINI;

3) DA OBAVLJA ISTRAŽIVANJA IZ NAUČNE OBLASTI ZA KOJU JE OSNOVAN, NAJMANJE 20 GODINA PRE PODNOŠENJA PRIJAVE (ZAHTEVA) ZA AKREDITACIJU ZA STICANJE STATUSA INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA ZA REPUBLIKU SRBIJU;

4) DA IMA DUGOROČNI PROGRAM NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA, USAGLAŠEN S CILJEVIMA I PRIORITETIMA KOJI SU UTVRĐENI STRATEGIJOM;

5) DA REZULTATIMA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA DOPRINOSI RAZVOJU NAUKE, ODNOSNO DOPRINOSI OPŠTEM FONDU ZNANJA, KAO I RAZVOJU TEHNOLOGIJE;

6) DA IMA USPOSTAVLJENU I RAZVIJENU MEĐUNARODNU NAUČNU SARADNJU;

7) DA U DUŽEM VREMENSKOM PERIODU OSTVARUJE MEĐUNARODNO PRIZNATE NAUČNE REZULTATE;

8) DA IMA U RADNOM ODNOSU SA PUNIM RADNIM VREMENOM NAJMANJE 50 ISTRAŽIVAČA U NAUČNIM, ODNOSNO NASTAVNIM ZVANJIMA, KOMPETENTNIH ZA OBLAST NAUKE ILI NAUČNE DISCIPLINE KOJIMA SE BAVI;

9) DA IMA PROGRAM RAZVOJA OBRAZOVNOG I NAUČNOISTRAŽIVAČKOG PODMLATKA;

10) DA IMA ODGOVARAJUĆI PROSTOR, OPREMU I DRUGA SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE PROGRAMA OD OPŠTEG INTERESA I PRIORITETNIH PROGRAMA KOJI SU UTVRĐENI STRATEGIJOM;

11) DA IMA NAUČNO-INFORMATIVNU DOKUMENTACIJU ILI BIBLIOTEČKO-INFORMACIONI CENTAR.

Član 46g

~~Nacionalni institut podleže postupku akreditacije, u skladu sa ovim zakonom.~~

~~Ako nacionalni institut ispunjava uslove propisane u članu 46v ovog zakona, i ako je Odbor za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija doneo pozitivnu odluku o akreditaciji tog instituta, Vlada na predlog Ministarstva donosi akt o osnivanju nacionalnog instituta.~~

~~Na osnovu akta iz stava 2. ovog člana, Ministarstvo vrši upis nacionalnog instituta u Registar naučnoistraživačkih organizacija.~~

INSTITUT OD NACIONALNOG ZNAČAJA PODLEŽE POSTUPKU AKREDITACIJE (REDOVNI I VANREDNI POSTUPAK), U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

ZAHTEV ZA AKREDITACIJU RADI STICANJA STATUSA INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA MOŽE PODNETI NAUČNI, ODNOSNO ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNI INSTITUT KOJI JE UPISAN U REGISTAR NAUČNOISTRAŽIVAČKIH ORGANIZACIJA MINISTARSTVA.

ISPUNJENOST USLOVA PROPISANIH OVIM ZAKONOM I AKTOM KOJIM SE UREĐUJE VREDNOVANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA I POSTUPAK AKREDITACIJE UTVRĐUJE ODBOR ZA AKREDITACIJU NAUČNOISTRAŽIVAČKIH ORGANIZACIJA I DONOSI ODLUKU O AKREDITACIJI INSTITUTA RADI STICANJA STATUSA INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA.

NA OSNOVU POZITIVNE ODLUKE O AKREDITACIJI, A NA PREDLOG MINISTARSTVA, VLADA DONOSI AKT O STICANJU STATUSA INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA.

STATUS INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA, INSTITUT MOŽE IZGUBITI AKO PRESTANE DA ISPUNJAVA USLOVE PROPISANE OVIM ZAKONOM, ODNOSNO AKO ODBOR ZA AKREDITACIJU U REDOVNOM ILI VANREDNOM POSTUPKU DONESE NEGATIVNU ODLUKU O AKREDITACIJI TOG INSTITUTA.

AKT O ODUZIMANJU STATUSA INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA DONOSI VLADA, NA PREDLOG MINISTARSTVA.

AKT VLADE O STICANJU ILI ODUZIMANJU STATUSA INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA OBJAVLJUJE SE U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE.

Upotreba i korišćenje naziva institut

Član 48.

Organizacija koja nije upisana u Registar naučnoistraživačkih organizacija kao naučnoistraživačka organizacija, u skladu sa ovim zakonom, ne može u svom poslovnom imenu da sadrži nazive: „naučni institut”, „istraživačko-razvojni institut”, „~~nacionalni institut~~” „INSTITUT OD NACIONALNOG ZNAČAJA” i „centar izuzetnih vrednosti”.

Član 53.

Organi u naučnom, istraživačko-razvojnog i ~~nacionalnom institutu~~ INSTITUTU OD NACIONALNOG ZNAČAJA koji su osnovani kao ustanove jesu: upravni odbor i direktor.

Istraživačko-razvojni institut koji se osniva, odnosno organizuje u skladu sa propisima o privrednim društvima, ima organe u skladu sa tim propisima.

Kad je Republika vlasnik dela kapitala istraživačko-razvojnog instituta, Vlada imenuje svoje predstavnike u organe tog instituta, srazmerno udelu kapitala, nezavisno od toga da li je institut organizovan kao ustanova ili privredno društvo.

Stručni organ instituta jeste naučno veće.

INSTITUT ČIJI JE OSNIVAČ AUTONOMNA POKRAJINA, JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE, DOMAĆE I STRANO PRAVNO I FIZIČKO LICE IMA ORGANE UTVRĐENE OVIM ZAKONOM.

U NAUČNOISTRAŽIVAČKIM ORGANIZACIJAMA IZ OBLASTI ODBRANE I VOJSKE SRBIJE ORGANI INSTITUTA FORMIRAJU SE U SKLADU SA ZAKONOM O ODBRANI I ZAKONOM O VOJSCI SRBIJE.

Upravni odbor

Član 54.

Upravni odbor naučnog, istraživačko-razvojnog i nacionalnog instituta čiji je osnivač Republika Srbija ima sedam članova koje imenuje Vlada, od kojih predsednika i tri člana određuje Vlada, kao svoje predstavnike, a tri člana predlaže naučno veće instituta iz reda istraživača u naučnim ili nastavnim zvanjima zaposlenih u institutu.

~~U naučnom institutu i nacionalnom institutu većinu članova upravnog odbora koje određuje Vlada moraju činiti istraživači u naučnim, odnosno nastavnim zvanjima, kompetentni za oblast nauke kojom se institut bavi.~~

U NAUČNOM I ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNOM INSTITUTU VEĆINU ČLANOVA UPRAVNOG ODBORA KOJE ODREĐUJE VLADA, KAO SVOJE PREDSTAVNIKE MORAJU ČINITI ISTRAŽIVAČI U NAUČNIM, ODNOSNO NASTAVNIM ZVANJIMA, KOMPETENTNI ZA OBLAST NAUKE KOJOM SE INSTITUT BAVI.

U INSTITUTU OD NACIONALNOG ZNAČAJA PREDSEDNIK I ČLANOVI UPRAVNOG ODBORA SU ISTRAŽIVAČI U ZVANJU NAUČNOG SAVETNIKA ILI REDOVNOG PROFESORA UNIVERZITETA, KOMPETENTNI ZA OBLAST NAUKE ILI NAUČNE DISCIPLINE KOJIMA SE INSTITUT BAVI.

~~Upravni odbor ima predsednika i zamenika predsednika.~~

Zamenika predsednika upravnog odbora imenuje i razrešava upravni odbor iz reda članova koje predlaže naučno veće instituta.

Mandat predsednika, zamenika predsednika i članova upravnog odbora traje četiri godine.

Predsednik, zamenik predsednika i članovi upravnog odbora mogu biti razrešeni i pre isteka mandata, na lični zahtev ili na obrazložen zahtev ovlašćenog predlagrača iz stava 1. ovog člana.

Akt o razrešenju predsednika i članova upravnog odbora donosi Vlada.

Direktor

Član 56.

Direktor rukovodi institutom, u skladu sa zakonom.

~~Direktor se imenuje na osnovu javnog konkursa, na četiri godine, sa mogućnošću imenovanja na još jedan mandat.~~

DIREKTOR SE IMENUJE NA OSNOVU JAVNOG KONKURSA. MANDAT DIREKTORA TRAJE ČETIRI GODINE I MOŽE SE IMENOVATI NAJVIŠE DVA PUTA, S TIM ŠTO SE PRVI MANDAT RAČUNA OD PRVOG IMENOVANJA IZ 2010. GODINE.

~~Za direktora naučnog instituta i nacionalnog instituta može biti imenovano lice u naučnom ili nastavnom zvanju, a za direktora istraživačko-razvojnog instituta može biti imenovano lice iz reda istraživača u naučnom ili istraživačkom zvanju, odnosno u odgovarajućem nastavnom ili saradničkom zvanju.~~

ZA DIREKTORA NAUČNOG I ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNOG INSTITUTA MOŽE BITI IMENOVANO LICE U NAUČNOM ILI NASTAVNOM ZVANJU, A ZA DIREKTORA INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA MOŽE BITI IMENOVANO LICE U ZVANJU NAUČNI SAVETNIK ILI REDOVNI PROFESOR UNIVERZITETA.

Direktor je u radnom odnosu u institutu, sa punim radnim vremenom.

Direktor može da zasnije radni odnos u institutu na neodređeno ili određeno vreme.

Direktor zasniva radni odnos ugovorom o radu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad.

Ako lice imenovano za direktora nije iz reda istraživača u naučnom ili istraživačkom zvanju zaposlenih u institutu, imenovano lice zasniva radni odnos u institutu sa punim radnim vremenom, na određeno ili neodređeno vreme, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad.

Direktora imenuje upravni odbor instituta, uz prethodno pribavljenu saglasnost ministra.

UPRAVNI ODBOR, NA OSNOVU PRETHODNE SAGLASNOSTI MINISTARSTVA, DONOSI ODLUKU O IMENOVANJU DIREKTORA INSTITUTA I DATUMU STUPANJA NA DUŽNOST, U ROKU OD 15 DANA OD DANA PRIJEMA AKTA O DAVANJU PRETHODNE SAGLASNOSTI.

UPRAVNI ODBOR JE DUŽAN DA RASPIŠE JAVNI KONKURS ZA DIREKTORA INSTITUTA, NAJMANJE TRI MESECA, PRE ISTEKA MANDATA DIREKTORA INSTITUTA.

Direktora instituta u oblasti odbrane imenuje i razrešava ministar nadležan za odbranu, uz prethodno pribavljeno mišljenje naučnog veća instituta.

Upravni odbor raspisuje konkurs za izbor direktora i obrazuje Komisiju za sprovođenje konkursnog postupka. Komisija se sastoji od tri člana, od kojih je jedan član upravnog odbora, jedan član je iz reda zaposlenih istraživača u institutu, a jedan član je diplomirani pravnik.

Na raspisani konkurs za izbor direktora mogu se prijaviti kandidati koji su zaposleni u institutu, kao i kandidati koji nisu u radnom odnosu u institutu, u momentu podnošenja prijave na konkurs.

Naučno veće instituta daje mišljenje upravnom odboru o kandidatima koji su se prijavili na konkurs za direktora.

Direktor ne može biti član upravnog odbora, ali može prisustvovati sednicama upravnog odbora.

Upravni odbor može razrešiti direktora pre isteka mandata: na lični zahtev, ako nesavesno i nestručno obavlja dužnost, na obrazložen zahtev ministra ili ako je pravosnažnom odlukom osuđen za krivično delo.

Upravni odbor razrešava direktora uz prethodno pribavljenu saglasnost ministra.

UPRAVNI ODBOR PODNOSI MINISTARSTVU PREDLOG ZA RAZREŠENJE DIREKTORA SA OBRAZLOŽENJEM I POTREBNIM DOKAZIMA I DOKUMENTACIJOM KOJI POTKREPLJUJU RAZLOGE ZA RAZREŠENJE DIREKTORA INSTITUTA I MIŠLJENJEM NAUČNOG VEĆA INSTITUTA, OSIM KADA SE DIREKTOR RAZREŠAVA NA LIČNI ZAHTEV.

ČLAN 56A

DIREKTOR INSTITUTA KOJI JE ORGANIZOVAN KAO USTANOVA:

- 1) PREDSTAVLJA I ZASTUPA INSTITUT;
- 2) ORGANIZUJE I RUKOVODI RADOM INSTITUTA;
- 3) STARA SE O ZAKONITOSTI I ODGOVORAN JE ZA ZAKONIT RAD INSTITUTA;
- 4) IZVRŠAVA ODLUKE UPRAVNOG ODBORA INSTITUTA;
- 5) STARA SE O SPROVOĐENJU NAUČNOISTRAŽIVAČKE DELATNOSTI I O UKUPNOM RADU INSTITUTA;
- 6) ODGOVORAN JE ZA FINANSIJSKO-MATERIJALNO POSLOVANJE INSTITUTA;
- 7) DONOSI AKT O ORGANIZACIJI I SISTEMATIZACIJI RADNIH MESTA U INSTITUTU I DRUGE OPŠTE AKTE, U SKLADU SA ZAKONOM I STATUTOM INSTITUTA;
- 8) ODLUČUJE O PRAVIMA I OBAVEZAMA ZAPOSLENIH U INSTITUTU, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE RAD I OVIM ZAKONOM.

Vršilac dužnosti direktora

Član 57.

~~Kada direktoru instituta prestane mandat od četiri godine na koji je imenovan ili kada je direktor razrešen pre isteka mandata, a na javnom konkursu nije imenovan novi direktor, upravni odbor, uz saglasnost ministra, imenuje vršioca dužnosti direktora na period od godinu dana i u tom roku upravni odbor dužan je da raspiše novi javni konkurs i imenuje direktora instituta.~~

KADA DIREKTORU INSTITUTA ISTEKNE MANDAT OD ČETIRI GODINE NA KOJI JE IMENOVAN, A UPRAVNI ODBOR PO RASPISANOM JAVNOM KONKURSU NIJE PREDLOŽIO KANDIDATA ZA DIREKTORA INSTITUTA ILI KADA JE DIREKTOR RAZREŠEN DUŽNOSTI PRE ISTEKA MANDATA ILI KADA MINISTARSTVO ODBIJE DA DA PRETHODNU SAGLASNOST NA ODLUKU UPRAVNOG ODBORA INSTITUTA KOJOM SE PREDLAŽE DIREKTOR INSTITUTA, UPRAVNI ODBOR, UZ SAGLASNOST MINISTARSTVA, IMENUJE VRŠIOCA DUŽNOSTI DIREKTORA NA PERIOD OD ŠEST MESECI I U TOM ROKU UPRAVNI ODBOR JE DUŽAN DA RASPIŠE JAVNI KONKURS I IMENUJE DIREKTORA INSTITUTA.

Ako upravni odbor u roku iz stava 1. ovog člana po ponovljenom javnom konkursu ne imenuje direktora instituta, ministar imenuje vršioca dužnosti direktora instituta na period od šest meseci, a Vlada razrešava postojeće i imenuje nove članove upravnog odbora instituta.

Novoimenovani upravni odbor iz stava 2. ovog člana dužan je da u roku od šest meseci raspiše novi javni konkurs i imenuje direktora instituta. Ukoliko upravni odbor ne imenuje direktora instituta, Vlada, na predlog ministra, imenuje direktora instituta na period od četiri godine.

~~Za vršioca dužnosti direktora instituta može biti imenovano lice koje ima naučno ili istraživačko zvanje, odnosno odgovarajuće nastavno ili saradničko zvanje.~~

ZA VRŠIOCA DUŽNOSTI DIREKTORA NAUČNOG I ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNOG INSTITUTA MOŽE BITI IMENOVANO LICE U NAUČNOM, ODNOSNO NASTAVNOM ZVANJU, A ZA VRŠIOCA DUŽNOSTI DIREKTORA INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA MOŽE BITI IMENOVANO LICE U ZVANJU NAUČNOG SAVETNIKA ILI REDOVNOG PROFESORA UNIVERZITETA.

Vršilac dužnosti direktora instituta je u radnom odnosu u institutu, sa punim radnim vremenom.

2. Naučno veće instituta

Član 58.

Naučno veće jeste stručni organ instituta.

~~Naučno veće obrazuje se u naučnom, istraživačko-razvojnog i nacionalnom institutu~~ INSTITUTU OD NACIONALNOG ZNAČAJA.

Naučno veće naučnog i istraživačko-razvojnog instituta mora imati najmanje sedam istraživača u naučnim ili nastavnim zvanjima koji su u radnom odnosu sa punim radnim vremenom u institutu.

Naučno veće može imati i više članova propisanih u stavu 3. ovog člana, ako ima u radnom odnosu sa punim radnim vremenom više od sedam istraživača u naučnim ili nastavnim zvanjima.

Broj, sastav i način izbora članova naučnog veća iz stava 3. ovog člana uređuju se statutom instituta.

Naučno veće instituta iz stava 3. ovog člana kompetentno je za utvrđivanje predloga za sticanje naučnih zvanja ako ima najmanje sedam istraživača zaposlenih u institutu koji su u višem ili istom naučnom, odnosno nastavnom zvanju koje kandidat stiče.

~~Naučno veće nacionalnog instituta mora imati najmanje 30 istraživača u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora, zaposlenih u nacionalnom institutu kada utvrđuje predlog za sticanje naučnih zvanja (kompetentno naučno veće).~~

Statutom nacionalnog instituta INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA uređuju se broj, sastav i način izbora članova naučnog veća.

Član 59.

Naučno veće:

- 1) predlaže program naučnoistraživačkog rada, usklađen sa Strategijom;
- 2) predlaže naučne projekte i ocenjuje rezultate ostvarenih projekata;
- 3) analizira i usvaja izveštaje o realizaciji projekata;
- 4) analizira i ocenjuje naučni rad istraživača;
- 5) utvrđuje predlog za sticanje naučnog zvanja;
- 6) odlučuje o sticanju istraživačkog zvanja;
- 7) ~~daje mišljenje upravnom odboru o kandidatima za direktora naučnog instituta, istraživačko-razvojnog instituta i nacionalnog instituta; DAJE MIŠLJENJE UPRAVNOM ODBORU O KANDIDATIMA ZA DIREKTORA NAUČNOG, ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNOG INSTITUTA I INSTITUTA OD NACIONALNOG ZNAČAJA, KAO I MIŠLJENJE O RAZREŠENJU DIREKTORA NAVEDENIH INSTITUTA;~~
- 8) *(brisana)*
- 9) daje obrazložen predlog za imenovanje, odnosno razrešenje svojih predstavnika u upravnom odboru instituta;
- 10) predlaže upravnom odboru nabavku naučnoistraživačke opreme;
- 11) obavlja druge poslove utvrđene statutom instituta i ovim zakonom.

VII. CENTAR IZUZETNIH VREDNOSTI

Član 60.

Status centra izuzetnih vrednosti može steći institut, odnosno visokoškolska ustanova ili njihov organizacioni deo, odnosno njihovi organizacioni delovi, ako su u vremenskom periodu od pet godina ostvarili vrhunske i međunarodno priznate naučne i stručne rezultate u određenoj naučnoj disciplini i na osnovu toga imaju razvijenu međunarodnu naučnu, tehničku i tehnološku saradnju.

~~Aktom o osnivanju zajedničkog centra izuzetnih vrednosti uređuju se međusobna prava i obaveze osnivača centra.~~

Ako status centra izuzetnih vrednosti stekne organizacioni deo ili organizacioni delovi instituta, odnosno visokoškolske ustanove, centar izuzetnih vrednosti nema svojstvo pravnog lica.

Član 62.

Ministarstvo vodi evidenciju naučnoistraživačkih organizacija koje ispunjavaju uslove za obavljanje naučnoistraživačke delatnosti od opšteg interesa, u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu: Registar naučnoistraživačkih organizacija) i evidenciju istraživača (u daljem tekstu: Registar istraživača).

U Registar naučnoistraživačkih organizacija, u skladu sa ovim zakonom, upisuju se akreditovani instituti, visokoškolske ustanove, centri izuzetnih vrednosti, Srpska akademija nauka i umetnosti i instituti čiji je ona osnivač, i Matica srpska.

Upis u Registar naučnoistraživačkih organizacija sprovodi se na osnovu akta o ispunjenosti uslova za obavljanje naučnoistraživačke delatnosti koji donosi Ministarstvo.

U Registar istraživača upisuju se lica koja imaju prebivalište, odnosno boravište u Republici i koja su stekla zvanja istraživača u skladu sa ovim zakonom,

kao i lica koja su stekla zvanja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje.

Upis u Registar istraživača sprovodi se na osnovu akta o izboru u zvanje istraživača u skladu sa ovim zakonom, odnosno na osnovu akta o izboru u zvanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje.

~~Oblik, sadržaj i način vođenja registara iz stava 1. ovog člana, kao i postupak upisa i brisanja iz tih registara propisuje ministar.~~

OBLIK I NAČIN VOĐENJA REGISTARA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, KAO I POSTUPAK UPISA I BRISANJA IZ TIH REGISTARA PROPISUJE MINISTAR.

U REGISTRU NAUČNOISTRAŽIVAČKIH ORGANIZACIJA VODI SE EVIDENCIJA O SLEDEĆIM PODACIMA: NAZIV, ODNOSNO POSLOVNO IME NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE, ADRESA NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE, MATIČNI BROJ, VRSTA NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE, OBLIK ORGANIZOVANJA, ODNOSNO PRAVNA FORMA, NAUČNA OBLAST KOJOM SE NAUČNOISTRAŽIVAČKA ORGANIZACIJA BAVI, BROJ I DATUM AKTA O AKREDITACIJI NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE, DATUM UPISA NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE U REGISTAR NAUČNOISTRAŽIVAČKIH ORGANIZACIJA I NAPOMENE O STATUSNIM PROMENAMA NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE.

U REGISTRU ISTRAŽIVAČA VODI SE EVIDENCIJA O SLEDEĆIM PODACIMA: IME I PREZIME ISTRAŽIVAČA, IME JEDNOG RODITELJA, POL, JEDINSTVENI MATIČNI BROJ GRAĐANA, BROJ PASOŠA ZA STRANE DRŽAVLJANE, NAUČNO ILI NASTAVNO ZVANJE, DATUM STICANJA ZVANJA, NAUČNOISTRAŽIVAČKA ORGANIZACIJA U KOJOJ JE ISTRAŽIVAČ ZAPOSLEN I ADRESA PREBIVALIŠTA.

~~Registri iz stava 1. ovog člana deo su elektronske i javno dostupne baze podataka koje vodi Ministarstvo.~~

REGISTRI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA DEO SU ELEKTRONSKE BAZE PODATAKA KOJE VODI MINISTARSTVO U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

Član 63.

Ministarstvo može obrazovati baze podataka u okviru realizacije programa utvrđenih u članu 10. ovog zakona.

~~Baze podataka iz stava 1. ovog člana deo su elektronske i javno dostupne baze podataka koje vodi Ministarstvo, u skladu sa ovim zakonom.~~

BAZE PODATAKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA DEO SU ELEKTRONSKE BAZE PODATAKA KOJE VODI MINISTARSTVO, U SKLADU SA OVIM ZAKONOM. PODACI IZ BAZA JAVNO SU DOSTUPNI, OSIM ONIH PODATAKA O LIČNOSTI KOJA PODLEŽU OGRANIČENJIMA U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE ZAŠTITA PODATAKA O LIČNOSTI.

Član 66.

~~Podaci iz Registra naučnoistraživačkih organizacija i Registra istraživača dostupni su javnosti, osim podataka koji predstavljaju službenu tajnu i ličnih podataka istraživača koji se ne odnose na njihov naučni i stručni rad.~~

PODACI IZ REGISTRA NAUČNOISTRAŽIVAČKIH ORGANIZACIJA I REGISTRA ISTRAŽIVAČA DOSTUPNI SU JAVNOSTI, OSIM PODATAKA KOJI SU OZNAČENI STEPENOM TAJNOSTI, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE TAJNOST PODATAKA. OD PODATAKA IZ REGISTRA ISTRAŽIVAČA DOSTUPNI SU JAVNOSTI SAMO PODACI O IMENU I PREZIMENU ISTRAŽIVAČA, NAUČNOM, ISTRAŽIVAČKOM I NASTAVNOM ZVANJU, ORGANIZACIJI ZAPOSLENJA, KAO I REZULTATI NJEGOVOG NAUČNOG I STRUČNOG RADA.

Kod upotrebe ličnih podataka primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 70.

~~Zvanje istraživač-pripravnik stiče lice koje je upisalo diplomatske akademske studije ili specijalističke akademske studije u godini u kojoj je završilo osnovne akademske studije, bavi se naučnoistraživačkim radom, i koje je završilo osnovne, odnosno osnovne akademske studije, sa ukupnom prosečnom ocenom najmanje osam (8).~~

~~Istraživač-pripravnik je u obavezi da u roku od tri godine završi upisane studije iz stava 1. ovog člana.~~

~~Zvanje istraživač-saradnik može steći lice koje je upisalo doktorske, odnosno doktorske akademske studije, koje je prethodne nivoce studiranja završilo sa ukupnom prosečnom ocenom najmanje osam (8), bavi se naučnoistraživačkim radom i ima objavljene recenzirane naučne radove.~~

ZVANJE ISTRAŽIVAČ-PRIPRAVNIK STIČE KANDIDAT KOJI IMA ZAVRŠEN DRUGI STEPEN AKADEMSKIH STUDIJA KOJI MU OMOGUĆAVA UPIS NA DOKTORSKE AKADEMSKE STUDIJE, SA PROSEČNOM OCENOM NAJMANJE (8) I IMA UPISANE DOKTORSKE STUDIJE. ISTRAŽIVAČ-PRIPRAVNIK BIRA SE NA PERIOD OD TRI GODINE, BEZ PRAVA NA REIZBOR, A ZVANJE STIČE ODLUKOM NAUČNOG VEĆA INSTITUTA, ODNOSNO NASTAVNO-NAUČNOG VEĆA FAKULTETA, NA OSNOVU IZVEŠTAJA KOMISIJE KOJU JE TO VEĆE IMENOVALO.

ZVANJE ISTRAŽIVAČ-SARADNIK MOŽE STEĆI KANDIDAT KOJI JE U STATUSU STUDENTA DOKTORSKIH AKADEMSKIH STUDIJA, IMA PRIJAVLJENU TEMU DOKTORSKE DISERTACIJE, A KOJI JE PRETHODNE STEPENE STUDIJA ZAVRŠIO SA UKUPNOM PROSEČNOM OCENOM NAJMANJE OSAM (8), BAVI SE NAUČNOISTRAŽIVAČKIM RADOM I IMA BAR JEDAN OBJAVLJEN RECENZIRAN NAUČNI RAD. ISTRAŽIVAČ-SARADNIK BIRA SE NA PERIOD OD ČETIRI GODINE, BEZ PRAVA NA REIZBOR, A ZVANJE STIČE ODLUKOM NAUČNOG VEĆA INSTITUTA ILI NASTAVNO-NAUČNOG VEĆA FAKULTETA, NA OSNOVU IZVEŠTAJA KOMISIJE KOJU JE TO VEĆE IMENOVALO.

ISTRAŽIVAČ-SARADNIK JE U OBAVEZI DA U ROKU UTVRĐENIM PROPISIMA O VISOKOM OBRAZOVANJU ZAVRŠI DOKTORSKE AKADEMSKE STUDIJE I IMA OBJAVLJENE NAUČNE RADOVE.

~~Istraživač-saradnik je u obavezi da u roku od šest godina završi doktorske akademske studije i objavljuje naučne radove.~~

Zvanje naučni saradnik može steći istraživač koji ima akademski, odnosno naučni naziv doktora nauka i objavljene i recenzirane naučne radove i druge naučnoistraživačke rezultate u sledećim kategorijama: 1) monografije; 2) poglavlja u knjigama, odnosno članke u tematskim zbornicima radova; 3) naučne članke u časopisima međunarodnog i vodećeg nacionalnog ranga; 4) tehnička rešenja; 5) patente; 6) naučne radove saopštene na naučnim skupovima, objavljene u celini ili izvodima; 7) naučne kritike i polemike, prikaze, prevode, odnosno leksikografske odrednice, i koji ukupnim naučnim radom pokazuje da je osposobljen za samostalan naučnoistraživački rad.

Zvanje viši naučni saradnik može steći istraživač koji ima akademski, odnosno naučni naziv doktora nauka i objavljene i recenzirane naučne radove i druge naučnoistraživačke rezultate u sledećim kategorijama: 1) monografije međunarodnog i vodećeg nacionalnog ranga; 2) poglavlja u knjigama, odnosno članke u tematskim zbornicima radova međunarodnog i vodećeg nacionalnog ranga; 3) naučne članke u časopisima vodećeg međunarodnog i vodećeg nacionalnog ranga; 4) tehnička rešenja; 5) patente; 6) naučne radove saopštene na naučnim

skupovima međunarodnog i vodećeg nacionalnog ranga, objavljene u celini ili izvodima; 7) naučne kritike i polemike, prikaze, prevode, odnosno leksikografske odrednice, i koji kvalitetom naučnoistraživačkog rada doprinosi razvoju odgovarajuće naučne oblasti; 8) da ima citiranost, međunarodnu saradnju, rukovođenje projektima, **PODPROJEKTIMA ILI PROJEKTNIM ZADACIMA. i učešće u izvođenju magistarskih teza ili doktorskih disertacija.**

Zvanje naučnog savetnika može steći istraživač koji ima akademski, odnosno naučni naziv doktora nauka i objavljene i recenzirane naučne radove i druge naučnoistraživačke rezultate u sledećim kategorijama: 1) monografije međunarodnog i vodećeg međunarodnog ranga; 2) poglavlja u knjigama, odnosno članke u tematskim zbornicima radova međunarodnog i vodećeg međunarodnog ranga; 3) naučne članke u časopisima međunarodnog i vodećeg međunarodnog ranga; 4) tehnička rešenja; 5) patente; 6) naučne radove saopštene na naučnim skupovima međunarodnog i vodećeg nacionalnog ranga, objavljene u celini ili izvodima; 7) naučne kritike i polemike, prikaze, prevode, odnosno leksikografske odrednice, i koji je kvalitetom naučnoistraživačkog rada ostvario značajan uticaj na razvoj odgovarajuće naučne oblasti; 8) da ima citiranost, međunarodnu saradnju, rukovođenje projektima ILI **PODPROJEKTIMA** i učešće u izvođenju magistarskih teza ili doktorskih disertacija.

Izbor u naučna i istraživačka zvanja, kao i reizbor u zvanje vrši se u skladu sa ovim zakonom i aktom o postupku, načinu vrednovanja i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata koji donosi ministar, uz prethodno mišljenje Nacionalnog saveta.

Aktom iz stava 8. 7. ovog člana za svaku naučnu oblast detaljno se utvrđuju vrsta, minimum, kvantitativno izraženih rezultata i kriterijumi za ocenu kvaliteta naučnoistraživačkog rada, koji su potrebni za sticanje zvanja, odnosno reizbor u zvanje.

Član 76.

~~Izveštaj komisije sadrži: biografske podatke, pregled stručnog i naučnog rada, ocenu stručnog i naučnog rada kandidata za prethodni izborni period, ocenu o tome da li su ispunjeni uslovi za sticanje naučnog zvanja, kao i predlog naučnom veću za odlučivanje.~~

IZVEŠTAJ KOMISIJE SADRŽI: IME I PREZIME KANDIDATA ZA IZBOR U NAUČNO ZVANJE, PODATKE O SADAŠNJEM I PRETHODNOM ZAPOSLENJU, PREGLED STRUČNOG I NAUČNOG RADA, OCENU NAUČNOG I STRUČNOG RADA KANDIDATA ZA PRETHODNI IZBORNI PERIOD, OCENU O TOME DA LI SU ISPUNJENI USLOVI ZA STICANJE NAUČNOG ZVANJA, KAO I PREDLOG NAUČNOM VEĆU ZA ODLUČIVANJE.

Izveštaj komisije učiniće se dostupnim javnosti na način utvrđen opštim aktom naučnoistraživačke organizacije, najmanje 30 dana pre donošenja odluke naučnog veća.

Član 81.

~~Izveštaj komisije sadrži: biografske podatke, pregled stručnog i naučnog rada, ocenu stručnog i naučnog rada kandidata za prethodni izborni period, ocenu o tome da li su ispunjeni uslovi za sticanje zvanja, kao i predlog odluke naučnom veću za odlučivanje.~~

IZVEŠTAJ KOMISIJE SADRŽI: IME I PREZIME KANDIDATA ZA IZBOR U ISTRAŽIVAČKO ZVANJE, PODATKE O SADAŠNJEM I PRETHODNOM ZAPOSLENJU, PREGLED STRUČNOG I NAUČNOG RADA, OCENU STRUČNOG I NAUČNOG RADA KANDIDATA ZA PRETHODNI IZBORNI PERIOD, OCENU O TOME DA LI SU ISPUNJENI USLOVI ZA STICANJE ISTRAŽIVAČKOG ZVANJA, KAO I PREDLOG NAUČNOM VEĆU ZA ODLUČIVANJE.

Izveštaj komisije učiniće se dostupnim javnosti na način utvrđen opštim aktom naučnoistraživačke organizacije, najmanje 30 dana pre donošenja odluke naučnog veća.

Trajanje zvanja i postupak reizbora

Član 86.

~~Zvanje naučnog saradnika i višeg naučnog saradnika stiče se za period od pet godina, sa mogućnošću dva reizbora, a zvanje naučnog savetnika je trajno.~~

~~Reizbor je postupak ponovnog sticanja istog naučnog zvanja za kandidate koji u zakonskom roku nisu stekli više naučno zvanje. Posle izvršenog reizbora, naredno zvanje stiče se u roku od godinu dana od dana reizbora ili se sprovedi postupak za ponovni reizbor u narednom roku od još dve godine, posle kojeg prestaje pravo na reizbor.~~

~~ZVANJE NAUČNOG SARADNIKA I VIŠEG NAUČNOG SARADNIKA STIČE SE ZA PERIOD OD PET GODINA, BEZ OGRANIČENJA BROJA REIZBORA, A ZVANJE NAUČNOG SAVETNIKA JE TRAJNO.~~

~~REIZBOR JE POSTUPAK PONOVOG STICANJA ISTOG NAUČNOG ZVANJA ZA KANDIDATE KOJI NISU STEKLI VIŠE NAUČNO ZVANJE. BLIŽI USLOVI ZA REIZBOR, KAO I POSTUPAK REIZBORA UREĐUJU SE AKTOM O POSTUPKU I NAČINU VREDNOVANJA, I KVANTITATIVNOM ISKAZIVANJU NAUČNOISTRAŽIVAČKIH REZULTATA ISTRAŽIVAČA KOJI DONOSI MINISTAR.~~

~~Zvanje istraživač saradnik stiče se za period od tri godine, sa mogućnošću još jednog reizbora.~~

~~Zvanje istraživač pripravnik stiče se za period od tri godine, bez prava reizbora.~~

~~Ako istraživač u zvanju naučnog saradnika I višeg naučnog saradnika i istraživač saradnik ne bude reizabran u odgovarajuće zvanje, u propisanim rokovima, raspoređuje se na upražnjeno radno mesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, u skladu sa opštim aktom instituta, a ako takvog radnog mesta nema, istraživaču prestaje radni odnos u institutu.~~

~~Stečena naučna, odnosno istraživačka zvanja prestaju da važe izborom u više zvanje ili oduzimanjem zvanja.~~

Član 87.

~~Istraživač sa naučnim, odnosno istraživačkim zvanjem, ili naučnoistraživačka organizacija u kojoj je istraživač zaposlen, pokreću postupak za sticanje višeg zvanja, odnosno reizbora, šest meseci pre isteka roka iz člana 86. st. 1-3. ovog zakona PRE ISTEKA PERIODA NA KOJI SU BIRANI U ODREĐENO ZVANJE.~~

~~Postupak za sticanje višeg zvanja može se pokrenuti i ranije, na obrazložen zahtev naučnoistraživačke organizacije ili istraživača.~~

Član 88.

~~Naučno, odnosno istraživačko zvanje može se oduzeti:~~

~~1) ako se saznaju nove činjenice, odnosno pojave dokazi iz kojih proizlazi da u trenutku izbora u zvanje kandidat nije ispunjavao uslove propisane ovim zakonom;~~

~~2) ako se utvrdi da naučni radovi na osnovu kojih je kandidat izabran u zvanje predstavljaju plagijat.~~

~~Postupak oduzimanja naučnog zvanja sprovedi Komisija, a postupak oduzimanja istraživačkog zvanja sprovedi nadležni matični naučni odbor.~~

~~Postupak oduzimanja zvanja može pokrenuti zainteresovano pravno ili fizičko lice.~~

~~NAUČNO, ODNOSNO ISTRAŽIVAČKO ZVANJE MOŽE SE ODUZETI:~~

1) AKO SE SAZNAJU NOVE ČINJENICE, ODNOSNO POJAVE DOKAZI IZ KOJIH PROIZLAZI DA U TRENUTKU IZBORA U ZVANJE KANDIDAT NIJE ISPUNJAVAO USLOVE PROPISANE OVIM ZAKONOM I AKTOM O POSTUPKU I NAČINU VREDNOVANJA, I KVANTITATIVNOM ISKAZIVANJU NAUČNOISTRAŽIVAČKIH REZULTATA ISTRAŽIVAČA KOJI JE BIO NA SNAZI U MOMENTU IZBORA U ZVANJE;

2) AKO SE UTVRDI DA NAUČNI RADOVI NA OSNOVU KOJIH JE KANDIDAT IZABRAN U ZVANJE PREDSTAVLJAJU PLAGIJAT ILI SADRŽE DRUGU VRSTU ETIČKIH OGREŠENJA (RADOVI SU POGREŠNI, A NISU DATE NAKNADNE ISPRAVKE I DR.).

POSTUPAK ODUZIMANJA NAUČNOG ZVANJA SPROVODI KOMISIJA ZA STICANJE NAUČNIH ZVANJA, A POSTUPAK ODUZIMANJA ISTRAŽIVAČKOG ZVANJA SPROVODI NADLEŽNI MATIČNI NAUČNI ODBOR (U DALJEM TEKSTU: NADLEŽNA TELA).

POSTUPAK ODUZIMANJA ISTRAŽIVAČKOG, ODNOSNO NAUČNOG ZVANJA MOŽE POKRENUTI NAUČNO VEĆE INSTITUTA, ODNOSNO NASTAVNO-NAUČNO VEĆE FAKULTETA, KAO I LICE KOJE IMA DOKTORAT NAUKA I LICE KOJE IMA ISTRAŽIVAČKO, ODNOSNO NAUČNO ZVANJE.

POSTUPAK IZ STAVA 3. OVOG ČLANA POKREĆE SE PODNOŠENJEM OBRAZLOŽENOG ZAHTEVA ODBORU ZA ETIKU U NAUCI, SA PRILOŽENIM DOKAZIMA I DOKUMENTACIJOM KOJIMA SE POTKREPLJUJU ČINJENICE ZA ODUZIMANJE ZVANJA.

AKO ODBOR ZA ETIKU U NAUCI UTVRDI DA POSTOJE RELEVANTNE ČINJENICE IZ STAVA 1. TAČ 1) I 2) OVOG ČLANA ZA ODUZIMANJE ZVANJA, DONOSI ZAKLJUČAK O SPROVOĐENJU POSTUPKA ZA ODUZIMANJE ZVANJA, A OBRAZLOŽENI ZAHTEV, SA DOKUMENTACIJOM, KAO I ZAKLJUČAK O SPROVOĐENJU POSTUPKA ZA ODUZIMANJE ZVANJA PROSLEĐUJE KOMISIJI ZA STICANJE NAUČNOG ZVANJA, ODNOSNO NADLEŽNOM MATIČNOM NAUČNOM ODBORU, U ZAVISNOSTI DA LI JE POSTUPAK POKRENUT ZA ODUZIMANJE NAUČNOG ILI ISTRAŽIVAČKOG ZVANJA.

NADLEŽNA TELA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, DUŽNA SU DA U ROKU OD 60 DANA OD DANA PRIJEMA ZAKLJUČKA ODBORA ZA ETIKU U NAUCI O POKRETANJU POSTUPKA ZA ODUZIMANJE ZVANJA I OBRAZLOŽENOG ZAHTEVA, SA DOKAZIMA I DOKUMENTACIJOM, DONESU ODGOVARAJUĆU ODLUKU. ODLUKA MOŽE BITI POZITIVNA KOJOM SE USVAJA ZAHTEV ZA ODUZIMANJE ZVANJA ILI NEGATIVNA KOJOM SE ZAHTEV ZA ODUZIMANJE ZVANJA ODBIJA KAO NEOSNOVAN. ODLUKA NADLEŽNIH TELA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA DOSTAVLJA SE PODNOSIOCU PREDLOGA ZAHTEVA ZA ODUZIMANJE ZVANJA I ODBORU ZA ETIKU U NAUCI.

ODLUKA O ODUZIMANJU ZVANJA KOJU DONESU NADLEŽNA TELA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA JE KONAČNA, A PROTIV TE ODLUKE LICE KOME JE ODUZETO ZVANJE MOŽE POKRENUTI UPRAVNI SPOR U ROKU OD 15 DANA OD DANA PRIJEMA ODLUKE.

AKO SE DONESE KONAČNA ODLUKA O ODUZIMANJU ZVANJA, DANOM KONAČNOSTI ODLUKE, LICE KOME JE ODUZETO ZVANJE BRIŠE SE IZ REGISTRA ISTRAŽIVAČA I PRESTAJE MU PRAVO NA PROJEKTNO FINANSIRANJE PO OSNOVU NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA, I RASPOREĐUJE SE NA UPRAŽNJENO RADNO MESTO KOJE ODGOVARA NJEGOVOJ STRUČNOJ SPREMI, U SKLADU SA OPŠTIM AKTOM INSTITUTA, A AKO TAKVOG RADNOG MESTA NEMA, PRESTAJE MU RADNI ODNOS U INSTITUTU.

ČLAN 88A

NACIONALNI SAVET DONOSI KODEKS PONAŠANJA U NAUČNOISTRAŽIVAČKOM RADU (U DALJEM TEKSTU: KODEKS) KODEKS DEFINIŠE PRINCIPE INTEGRITETA U NAUČNOISTRAŽIVAČKOM RADU U CILJU OČUVANJA DOSTOJANSTVA PROFESIJE, RAZVIJANJA I UNAPREĐIVANJA MORALNO-ETIČKIH VREDNOSTI, ZAŠTITE VREDNOSTI ZNANJA I UVAŽAVANJA I PODIZANJA SVESTI O ODGOVORNOSTI ISTRAŽIVAČA U NAUČNOISTRAŽIVAČKOM RADU.

RADI PRAĆENJA I SPROVOĐENJA NORMI KODEKSA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, MINISTARSTVO OBRAZUJE ODBOR ZA ETIKU U NAUCI.

ODBOR ZA ETIKU U NAUCI IMA PREDSEDNIKA I 12 ČLANOVA, IZ REDA ISTRAŽIVAČA U ZVANJU NAUČNOG SAVETNIKA I REDOVNOG PROFESORA UNIVERZITETA I AKADEMIKA.

ČLANOVE ODBORA ZA ETIKU U NAUCI IMENUJE I RAZREŠAVA MINISTAR.

U ODBOR ZA ETIKU U NAUCI MINISTAR IMENUJE: ŠEST ČLANOVA NA PREDLOG ZAJEDNICE INSTITUTA SRBIJE, ŠEST ČLANOVA NA PREDLOG KONFERENCIJE UNIVERZITETA SRBIJE, A JEDNOG ČLANA PREDLAŽE SRPSKA AKADEMIJA NAUKA I UMETNOSTI.

ODBOR ZA ETIKU U NAUCI IMA PREDSEDNIKA KOGA BIRA IZ REDA SVOJIH ČLANOVA, U SKLADU SA POSLOVNIKOM O SVOM RADU.

MANDAT PREDSEDNIKA I ČLANOVA ODBORA ZA ETIKU U NAUCI TRAJE ČETIRI GODINE, SA MOGUĆNOŠĆU JOŠ JEDNOG IZBORA.

PREDSEDNIK I ČLAN ODBORA ZA ETIKU U NAUCI MOŽE BITI RAZREŠEN I PRE ISTEKA MANDATA, I TO: NA LIČNI ZAHTEV, NA OBRAZLOŽENI ZAHTEV OVLAŠĆENOG PREDLAGAČA ILI OBRAZLOŽENI ZAHTEV VEĆINE OD UKUPNOG BROJA ČLANOVA ODBORA ZA ETIKU U NAUCI.

ODBOR ZA ETIKU U NAUCI DONOSI POSLOVNIK O RADU KOJIM SE UREĐUJE POSTUPAK I NAČIN ODLUČIVANJA U SLUČAJU NARUŠAVANJA PRAVILA DOBRE NAUČNE PRAKSE, UTVRĐENE KODEKSOM IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, KAO I DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA RAD ODBORA ZA ETIKU U NAUCI.

ČLANOVIMA ODBORA ZA ETIKU U NAUCI NE PRIPADA NAKNADA ZA RAD.

ČLAN 88B

ODBOR ZA ETIKU U NAUCI, KAD UTVRDI DA ISTRAŽIVAČ KRŠI PRAVILA I NORME KODEKSA PONAŠANJA U NAUČNOISTRAŽIVAČKOM RADU, OVLAŠĆEN JE DA:

1) IZRIČE JAVNU OPOMENU;
2) DONOSI ZAKLJUČAK O POKRETANJU POSTUPKA ZA ODUZIMANJE ISTRAŽIVAČKOG, ODNOSNO NAUČNOG ZVANJA, PO ZAHTEVU NAUČNOG VEĆA INSTITUTA, ODNOSNO NASTAVNO-NAUČNOG VEĆA FAKULTETA I LICA KOJA IMAJU DOKTORAT NAUKA ILI ISTRAŽIVAČKO, ODNOSNO NAUČNO ZVANJE;

3) PREDLOŽI ZABRANU UČEŠĆA U RADU TELA KOJA SU ZADUŽENA ZA STARANJE O KVALITETU NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA (NACIONALNI SAVET ZA NAUČNI I TEHNOLOŠKI RAZVOJ, KOMISIJA ZA STICANJE NAUČNIH ZVANJA, ODBOR ZA AKREDITACIJU NAUČNOISTRAŽIVAČKIH ORGANIZACIJA I MATIČNI NAUČNI ODBORI);

4) PREDLOŽI ZABRANU KORIŠĆENJA SREDSTAVA ZA NAUKU I ISTRAŽIVANJE OPREDELJENA PREMA PROPISIMA O

NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI NA PROJEKTIMA MINISTARSTVA, ZA PERIOD OD PET GODINA.

KONAČNU ODLUKU O PREDLOZIMA ODBORA ZA ETIKU U NAUCI IZ TAČ. 3) I 4) OVOG ČLANA DONOSI MINISTARSTVO.

Zaposleni u institutu i centru izuzetnih vrednosti

Član 91.

Zaposleni u naučnom, istraživačko-razvojnom i ~~nacionalnom—institutu~~ INSTITUTU OD NACIONALNOG ZNAČAJA i centru izuzetnih vrednosti sa svojstvom pravnog lica (u daljem tekstu: centar izuzetnih vrednosti), u smislu ovog zakona, jesu: istraživači i pomoćno osoblje.

Pomoćno osoblje instituta i centra izuzetnih vrednosti čine lica koja obavljaju stručne, administrativne i tehničke poslove.

U pogledu prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih u institutu i centru izuzetnih vrednosti primenjuje se zakon kojim se uređuje rad, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Zasnivanje radnog odnosa

Član 92.

Istraživači i pomoćno osoblje zasnivaju radni odnos u naučnom institutu, istraživačko-razvojnom institutu, ~~nacionalnom—institutu~~ INSTITUTU OD NACIONALNOG ZNAČAJA (u daljem tekstu: institut) i centru izuzetnih vrednosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad.

Istraživači u naučnim, nastavnim i istraživačkim zvanjima mogu da zasnuju radni odnos u institutu na neodređeno ili određeno vreme, sa punim radnim vremenom.

Istraživači u naučnim, istraživačkim i stručnim zvanjima raspoređuju se na odgovarajuća naučna, istraživačka i stručna radna mesta.

Naučna radna mesta u institutu i centru izuzetnih vrednosti jesu: naučni saradnik, viši naučni saradnik i naučni savetnik, a istraživačka radna mesta su: istraživač-pripravnik i istraživač-saradnik.

Stručna radna mesta u institutu i centru izuzetnih vrednosti jesu: stručni saradnik, viši stručni saradnik i stručni savetnik.

Sa istraživačima u naučnim, odnosno u istraživačkim zvanjima, izabranim na radna mesta iz stava 3. ovog člana, zaključuje se ugovor o radu, s obavezom sprovođenja ponovnog izbora (reizbora) ili unapređenja u više zvanje, u rokovima za koje se odgovarajuće naučno, odnosno istraživačko zvanje stiče, osim za zvanje naučnog savetnika.

Unutrašnja organizacija, vrsta i broj radnih mesta na kojima se raspoređuju zaposleni u institutu i centru izuzetnih vrednosti, kao i način i postupak zasnivanja radnog odnosa, uređuju se opštim aktom instituta, odnosno opštim aktom centra izuzetnih vrednosti.

Prestanak radnog odnosa istraživača

Član 93.

Istraživaču u institutu i u centru izuzetnih vrednosti, radni odnos prestaje po sili zakona kada navrší 65 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja.

~~Istraživaču iz stava 1. ovog člana u zvanju naučnog savetnika, odnosno redovnog profesora koji je u toku radne karijere postigao vrhunske međunarodne priznate naučne rezultate u oblasti za koju je izabran, na predlog naučnog veća može biti produžen radni odnos do navršénih 67 godina života, pod uslovima i na~~

način propisan statutom instituta, odnosno odgovarajućim aktom centra izuzetnih vrednosti.

ISTRAŽIVAČU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA U ZVANJU NAUČNOG SAVETNIKA KOJI JE U TOKU RADNE KARIJERE POSTIGAO VRHUNSKJE MEĐUNARODNO PRIZNATE NAUČNE REZULTATE I U POSLEDNJIH PET GODINA RANGIRAN JE U NAJVIŠE KATEGORIJE ISTRAŽIVAČA, PREMA KRITERIJUMIMA MINISTARSTVA, NA PREDLOG NAUČNOG VEĆA MOŽE BITI PRODUŽEN RADNI ODNOS DO NAVRŠENIH 67 GODINA ŽIVOTA, UZ PRETHODNO PRIBAVLJENO MIŠLJENJE NADLEŽNOG MATIČNOG NAUČNOG ODBORA.

ODLUKU O PRODUŽENJU RADNOG ODNOSA ISTRAŽIVAČA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA DONOSI DIREKTOR INSTITUTA, A ODLUKU O PRODUŽETKU RADNOG ODNOSA ISTRAŽIVAČA KOJI JE NA DUŽNOSTI DIREKTORA INSTITUTA DONOSI UPRAVNI ODBOR INSTITUTA, NA OSNOVU PRETHODNO PRIBAVLJENOG MIŠLJENJA NADLEŽNOG MATIČNOG NAUČNOG ODBORA.

Istraživač u naučnom, odnosno nastavnom zvanju kome je prestao radni odnos zbog odlaska u penziju zadržava zvanje koje je imao u trenutku penzionisanja.

Projektno finansiranje

Član 98.

~~Program osnovnih istraživanja, Program istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja i Program transfera znanja i tehnologija i podsticanja primene rezultata naučnoistraživačkog rada finansiraju se putem projektnog finansiranja.~~

PROGRAM OSNOVNIH ISTRAŽIVANJA I USMERENIH OSNOVNIH ISTRAŽIVANJA, PROGRAM ISTRAŽIVANJA U OBLASTI TEHNOLOŠKOG RAZVOJA, PROGRAM TRANSFERA ZNANJA I TEHNOLOGIJA I PODSTICANJA PRIMENE REZULTATA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA I PROGRAM DUGOROČNIH ISTRAŽIVANJA OD NACIONALNOG I STRATEŠKOG INTERESA ZA REPUBLIKU SRBIJU FINANSIRAJU SE PUTEM PROJEKTOG FINANSIRANJA.

Projektno finansiranje je finansiranje izvršilaca istraživanja i primenjuje se za sve vrste istraživanja.

~~Projektno finansiranje obuhvata finansiranje naučnoistraživačkog rada istraživača i finansiranje direktnih materijalnih troškova istraživanja.~~

PROJEKTO FINANSIRANJE OBUHVATA FINANSIRANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA ISTRAŽIVAČA I FINANSIRANJE DIREKTNIH MATERIJALNIH TROŠKOVA ISTRAŽIVANJA, S TIM ŠTO OD UKUPNIH SREDSTAVA ZA REALIZACIJU PROJEKTA NAJMANJE 20% MORA BITI OPREDELJENO ZA FINANSIRANJE DIREKTNIH MATERIJALNIH TROŠKOVA ISTRAŽIVANJA.

Radi realizacije istraživačkih i razvojnih projekata, iz budžeta Republike daju se nepovratna sredstva naučnoistraživačkim organizacijama, osim ako posebnim ugovorom, kojim se uređuju međusobna prava i obaveze izvršilaca projekata i Ministarstva, nije drukčije određeno.

~~Finansiranje programa iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa aktom iz člana 14. stav 1. tačka 5) ovog zakona.~~

FINANSIRANJE PROGRAMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA VRŠI SE U SKLADU SA AKTOM O NJIHOVOM IZBORU, VREDNOVANJU I FINANSIRANJU KOJI DONOSI MINISTAR, ZA SVAKI NOVI CIKLUS ISTRAŽIVANJA.

~~Za svaki novi ciklus istraživanja u oblasti osnovnih nauka i u tehnološkom razvoju Ministarstvo raspisuje konkurs, u roku od šest meseci pre isteka roka za realizaciju tekućeg ciklusa istraživanja u ovim oblastima.~~

~~Realizacija i finansiranje programa iz stava 1. ovog člana počinje, po pravilu, početkom kalendarske godine.~~

Finansiranje centara izuzetnih vrednosti

Član 102.

~~Finansiranje naučnoistraživačkog rada centara izuzetnih vrednosti vrši se u skladu sa aktom iz člana 6. stav 1. tačka 9) ovog zakona.~~

FINANSIRANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA CENTRA IZUZETNIH VREDNOSTI VRŠI SE U SKLADU SA AKTOM O KRITERIJUMIMA I MERILIMA ZA DODELJIVANJE, POTVRĐIVANJE I FINANSIRANJE CENTRA IZUZETNIH VREDNOSTI KOJI DONOSI NACIONALNI SAVET.

Centar izuzetnih vrednosti realizuje projekte u okviru programa utvrđenog u članu 10. tačka 5) ovog zakona, u skladu sa ugovorom koji zaključi sa Ministarstvom.

Ugovorom iz stava 2. ovog člana uređuju se međusobna prava i obaveze između Ministarstva i centra izuzetnih vrednosti, odnosno njegovog osnivača.

Postupak, uslovi i način realizacije programa od opšteg interesa za Republiku

Član 104.

~~Za finansijska sredstva iz budžeta Republike namenjena realizaciji programa od opšteg interesa utvrđenih u članu 10. ovog zakona, konkurišu, pod jednakim uslovima, naučnoistraživačke organizacije koje su upisane u Registar naučnoistraživačkih organizacija, i istraživačko-razvojni centri i inovacioni centri koji su upisani u Registar inovacione delatnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inovaciona delatnost.~~

ZA FINANSIJSKA SREDSTVA IZ BUDŽETA REPUBLIKE NAMENJENA REALIZACIJI PROGRAMA OD OPŠTEG INTERESA UTVRĐENIH U ČLANU 2. OVOG ZAKONA KONKURIŠU, POD JEDNAKIM USLOVIMA, NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE KOJE SU UPISANE U REGISTAR NAUČNOISTRAŽIVAČKIH ORGANIZACIJA. ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNI CENTRI I INOVACIONI CENTRI KOJI SU OSNOVANI I OBAVLJAJU DELATNOST U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE INOVACIONA DELATNOST MOGU KONKURISATI ZA SVE PROGRAME OD OPŠTEG INTERESA, OSIM ZA PROGRAM DUGOROČNIH ISTRAŽIVANJA OD NACIONALNOG I STRATEŠKOG ZNAČAJA ZA REPUBLIKU SRBIJU. ZA REALIZACIJU PROGRAMA OSNOVNIH ISTRAŽIVANJA I USMERENIH OSNOVNIH ISTRAŽIVANJA ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNI CENTRI I INOVACIONI CENTRI MOGU DA KONKURIŠU KAO UČESNICI NA PROJEKTIMA KOJI IMAJU ZA ISHOD REZULTATE IZ OBLASTI INOVACIONE DELATNOSTI.

Za finansijska sredstva iz budžeta Republike namenjena realizaciji programa od opšteg interesa utvrđenih u članu 10. tačka 10) ovog zakona mogu konkurisati ~~lica~~ koja su završila osnovne studije i nastavljaju usavršavanje na magistarskim, diplomskim akademskim, specijalističkim akademskim studijama ili doktorskim studijama LICA KOJA SU ZAVRŠILA OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE I MASTER AKADEMSKE STUDIJE, KAO I INTEGRISANE STUDIJE I KOJA SU UPISALA DOKTORSKE AKADEMSKE STUDIJE, kao i učenici završnih razreda srednje škole koji su osvojili jedno od prvih tri mesta na međunarodnim olimpijadama znanja.

~~Za finansijska sredstva iz budžeta Republike namenjena realizaciji programa od opšteg interesa utvrđenih u članu 10. tačka 12) ovog zakona mogu konkurisati izdavačke organizacije u saradnji sa naučnoistraživačkim organizacijama koje su upisane u Registar naučnoistraživačkih organizacija i naučno-stručna društva, a za~~

~~program utvrđen u tački 13) mogu konkurisati naučna, naučno-stručna društva, organizacije u oblasti javnog informisanja, kao i druge organizacije i udruženja koja promovišu i popularizuju nauku, a što se definiše navedenim programom.~~

ZA FINANSIJSKA SREDSTVA IZ BUDŽETA REPUBLIKE NAMENJENA REALIZACIJI PROGRAMA OD OPŠTEG INTERESA UTVRĐENIH U ČLANU 2. TAČKA 14) OVOG ZAKONA MOGU KONKURISATI NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE KOJE SU UPISANE U REGISTAR NAUČNOISTRAŽIVAČKIH ORGANIZACIJA, IZDAVAČKE ORGANIZACIJE, NAUČNA I NAUČNO-STRUČNA DRUŠTVA, U SARADNJI SA NAUČNOISTRAŽIVAČKIM ORGANIZACIJAMA. ZA PROGRAM UTVRĐEN U TAČKI 15) MOGU KONKURISATI NAUČNA I NAUČNO-STRUČNA DRUŠTVA KOJA PROMOVIŠU I POPULARIZUJU NAUKU I STARAJU SE O OČUVANJU NAUČNE I TEHNOLOŠKE BAŠTINE, KAO I SPECIJALIZOVANE ORGANIZACIJE I UDRUŽENJA KOJA SE BAVE DODATNIM OBRAZOVANJEM I USAVRŠAVANJEM TALENTOVANIH UČENIKA I STUDENATA ZA BAVLJENJE NAUČNOISTRAŽIVAČKIM RADOM.

Svojinska prava na rezultatima istraživanja

Član 107a.

Rezultati istraživanja koji su nastali iz programa i projekata koji su finansirani sredstvima iz budžeta Republike Srbije, pripadaju realizatoru istraživanja, odnosno organizaciji iz člana 14. ČLANA 30. ovog zakona (u daljem tekstu: realizator istraživanja).

Rezultati istraživanja iz stava 1. ovog člana obuhvataju sva materijalna i nematerijalna dobra koja su proistekla iz programa i projekata koji su finansirani sredstvima iz budžeta Republike Srbije.

Sufinansiranje programa i projekata od regionalnog značaja za razvoj naučnoistraživačke delatnosti

Član 109.

Sredstvima iz budžeta Republike mogu se sufinansirati programi i projekti od regionalnog značaja za razvoj naučnoistraživačke delatnosti, i to:

- 1) projekti izgradnje naučnoistraživačke infrastrukture;
- 2) istraživačko-razvojni projekti regionalnog značaja (projekti vezani za međuregionalnu saradnju, projekti u vezi sa zaštitom eko-sistema i inovacioni projekti koje realizuju mala i srednja preduzeća);
- 3) programi razvoja naučnoistraživačkih kadrova.

Programi i projekte iz stava 1. ovog člana Ministarstvu predlaže nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave i obezbeđuje sredstva za njihovo finansiranje.

Programi i projekti od regionalnog značaja za razvoj naučnoistraživačke delatnosti mogu se sufinansirati iz budžeta Republike Srbije sa razdela Ministarstva u skladu sa raspoloživim sredstvima, na osnovu posebne odluke ministra.

Međusobna prava i obaveze između realizatora programa i projekata iz stava 1. ovog člana, nadležnog organa autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave i Ministarstva uređuju se ugovorom.

AUTONOMNA POKRAJINA I JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE MOGU DA RASPIŠU KONKURSE I ZA DRUGE PROGRAME I PROJEKTE, USAGLAŠENE SA NJIHOVIM RAZVOJNIM I PROGRAMSKIM DOKUMENTIMA AKO ZA REALIZACIJU TIH PROGRAMA I PROJEKATA IMAJU OBEZBEĐENA SOPSTVENA SREDSTVA U BUDŽETU AUTONOMNE POKRAJINE, ODNOSNO JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.

SAMOSTALNI ČLANOVI
NACRTA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI

ČLAN 45.

INSTITUTI KOJI SU UPISANI U REGISTAR NAUČNOISTRAŽIVAČKIH ORGANIZACIJA U SKLADU SA ZAKONOM O NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 110/05, 50/06 – ISPRAVKA I 18/10) USAGLASIĆE STATUT I DRUGE OPŠTE AKTE SA OVIM ZAKONOM U ROKU OD GODINU DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 46.

VLADA ĆE DONETI STRATEGIJU NAUČNOG I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA REPUBLIKE SRBIJE U ROKU OD 60 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 47.

MINISTAR ĆE DONETI PODZAKONSKE AKTE PROPISANE OVIM ZAKONOM U ROKU OD GODINU DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

PROGRAME OD OPŠTEG INTERESA, UTVRĐENE U ČLANU 2. STAV 2. TAČ. 1)-2) OVOG ZAKONA, MINISTAR ĆE UTVRĐITI I DONETI PODZAKONSKI AKT O IZBORU, VREDNOVANJU NAUČNOISTRAŽIVAČKIH REZULTATA I FINANSIRANJU NAVEDENIH PROGRAMA U ROKU OD 90 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

MINISTAR ĆE DONETI AKT O POSTUPKU I NAČINU VREDNOVANJA, I KVANTITATIVNOM ISKAZIVANJU NAUČNOISTRAŽIVAČKIH REZULTATA ISTRAŽIVAČA U ROKU OD 60 DANA OD DANA STUPANJU NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 48.

VLADA ĆE IMENOVATI PREDSEDNIKA I ČLANOVE NACIONALNOG SAVETA U ROKU OD 60 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 49.

MINISTAR ĆE IMENOVATI PREDSEDNIKA I ČLANOVE MATIČNIH NAUČNIH ODBORA U ROKU OD 60 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

DANOM DONOŠENJA AKTA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, PREDSEDNIKU I ČLANOVIMA MATIČNIH NAUČNIH ODBORA, IMENOVANIM U SKLADU SA ZAKONOM O NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 110/05, 50/06-ISPRAVKA I 18/10), PRESTAJE MANDAT.

ČLAN 50.

POSTUPCI KOJI SU ZAPOČETI ZA STICANJE NAUČNIH, ODNOSNO ISTRAŽIVAČKIH ZVANJA, PREMA PROPISIMA KOJI SU VAŽILI DO DANA

STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, OKONČAĆE SE PO TIM PROPISIMA, U ROKU OD ŠEST MESECI OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

POSLE TOG ROKA, ZAPOČETI I NOVI POSTUPCI ZA STICANJE NAUČNIH ZVANJA, OKONČAĆE SE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

LICA KOJA SU STEKLA NAUČNA, ODNOSNO ISTRAŽIVAČKA ZVANJA PO ZAKONU O NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR.110/05, 50/06 – ISPRAVKA I 18/10) I ZAKONU O VOJNIM ŠKOLAMA I VOJNIM NAUČNOISTRAŽIVAČKIM USTANOVAMA, („SLUŽBENI LIST SRJ”, BR. 80/94 I 74/99 I „SLUŽBENI LIST SCG”, BROJ 44/05), ZADRŽAVAJU TO ZVANJE ZA PERIOD NA KOJI SU IZABRANA.

IZUZETNO OD ST. 1. I 2. OVOG ČLANA, ISTRAŽIVAČ-SARADNIK KOJI JE TO ZVANJE STEKAO PRE STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, IMA PRAVO NA JEDAN REIZBOR U TRAJANJU OD TRI GODINE.

ČLAN 51.

FINANSIRANJE PROJEKATA KOJI SE REALIZUJU U OKVIRU PROGRAMA OSNOVNIH ISTRAŽIVANJA, PROGRAMA ISTRAŽIVANJA U OBLASTI TEHNOLOŠKOG RAZVOJA I PROGRAMA SUFINANSIRANJA INTEGRALNIH I INTERDISCIPLINARNIH ISTRAŽIVANJA U CIKLUSU ISTRAŽIVANJA OD 2011. GODINE NASTAVLJA SE DO 30. JUNA 2016. GODINE, NA NAČIN I POD USLOVIMA PROPISANIM AKTOM O FINANSIRANJU NAVEDENIH PROGRAMA DONETIM PRE STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 52.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

ANALIZA EFEKATA PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI

1. PROBLEMI KOJE ZAKON TREBA DA REŠI

Nacrt Zakona o izmenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti (u daljem tekstu: Nacrt zakona) uređuje materiju koja, u suštinskom i konceptualnom smislu, ne odstupa od važećeg Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”. br. 110/05 i 50/06-ispravka). Ipak, posle višegodišnje primene Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti, uočeni su neki problemi koji su se pojavili u praksi, posebno u pogledu nepreciznosti pojedinih zakonskih rešenja. Ti problemi odnosili su se na: period donošenja Strategije naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srbije; rad i funkcionisanje tela i komisija za obezbeđivanje kvaliteta naučnoistraživačkog rada (sastav, nadležnost i imenovanje članova Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj, sastav i imenovanje članova matičnih naučnih odbora); osnivanje „novih“ instituta od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju; izbor i imenovanje direktora i v.d. direktora instituta i članova upravnih odbora instituta; sticanje zvanja istraživač-pripravnik i „istraživač-saradnik“, reizbor u naučna zvanja, kao i postupak oduzimanja naučnih i istraživačkih zvanja. Ovim Nacrtom zakona se ti problemi rešavaju tako što se na precizniji i potpuniji način uređuju navedena pitanja. Pored toga, javila se i potreba da se uvedu i neki novi pravni instituti, radi rešavanja pojave plagijata i drugih negativnih pojava u naučnoistraživačkom radu, pa se Nacrtom zakona, prvi put, uređuje materija koja se odnosi na kodeks ponašanja u naučnoistraživačkom radu i obrazuje Odbor za etiku u nauci i propisuju mere preventivnog i odvraćajućeg karaktera, ali i sankcije.

Identifikacija i opis problema

- **Strategija naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srbije**

Prema važećem Zakonu, Strategija se donosi (doneta) je za period od 2010. do 2015. godine. Strategijom su, pored ostalog, utvrđeni strateški prioriteti i ciljevi u naučnoistraživačkoj delatnosti. Strategija se operacionalizuje putem istraživačkih programa utvrđenih u članu 10. tač. 1)-4) Zakona koji su doneti na period od četiri godine i ostalih programa od opšteg interesa utvrđenih u navedenom članu. Činjenica da je Strategija doneta za period od pet godina, a istraživački programi kojima se realizuju strateški prioriteti i ciljevi na četiri godine, dovela je do problema u praksi, odnosno do tkz. „praznog hoda u istraživanjima“ Nastala situacija prevaziđena je tako što je produžena realizacija istraživanja za još jednu godinu, kao i zbog razloga što se kasnilo u isporuci naučnoistraživačke opreme i potrošnog materijala, neophodnih za istraživanja. Predloženim zakonskim rešenjima propisuje se donošenje Strategija na period od najmanje pet, a najviše 10 godina.

Paralelno sa izradom Nacrta zakona, u toku je i izrada Strategije naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srbije za period od 10 godina (trenutno je u formi Nacrta-radna verzija). Prema tom nacrtu, planira se realizacija Strategije u dve faze, a kontrolna tačka preispitivanja uslediće posle prve faze njene realizacije. Prema definiciji, Strategija je dugoročni razvojni dokument u nauci i tehnološkom razvoju, koja pored ostalih strukturnih elemenata, sadržanih u članu 9. važećeg Zakona, sadrži i prioritete i ciljeve u nauci i tehnološkom razvoju. Definisane dugoročnih istraživanja od nacionalnog i strateškog interesa za Republiku Srbiju utvrdiće se u javnoj konsultaciji (javnoj raspravi) sa nadležnim ministarstvima, relevantnim organima, institucijama i telima u Srbiji, shodno članu 8. stav 2. važećeg Zakona. Strategija će se oslanjati na pravce i prioritete koji su utvrđeni u važećim sektorskim

(granskim) strategijama (horizontalna harmonizacija), u nedostatku krovne strategije privrednog i opšteg društvenog razvoja Republike Srbije (vertikalna harmonizacija). Dakle, na bazi napred navedene procedure, Strategijom će se definisati dugoročni prioriteti od nacionalnog i strateškog interesa u Srbiji, a zatim, po usvajanju Strategije, Ministarstvo će doneti i Program dugoročnih istraživanja od nacionalnog i strateškog interesa za Republiku Srbiju. Inače, operacionalizacija Strategije vrši se putem programa od opšteg interesa za Republike, utvrđenih u članu 2. Nacrta zakona. Što se tiče efekata istraživačkih programa od opšteg interesa, treba istaći da u ovom trenutku nije moguće te efekte sagledati. Potreban je određen protok vremena, najčešće se uzima, kao kontrolna tačka, druga godina istraživanja. Naučna istraživanja su najsloženiji vid ljudskog delanja. Ponekad daju rezultate na kratak rok, a neka istraživanja su dugogodišnja, sa često neizvesnim i nepredvidivim ishodima. Svetska praksa pokazuje da ogroman broj istraživača i brojni istraživački timovi godinama i decenijama rade na nekom problemu od interesa za čovečanstvo i ljudsku zajednicu (npr. klimatske promene, lečenje kancera), sa neograničenim sredstvima za tu namenu, ali nažalost, još uvek bez krajnjeg rezultata. To ne znači da u budućnosti do željenog rezultata neće doći, da se nekom istraživačkom timu ili naučniku neće „posrećiti“ u istraživačkom poduhvatu pronalaženja leka i metoda u lečenju ove teške bolesti. Istraživanja u fundamentalnim naukama daju svoj doprinos opštem fondu znanja i u obrazovanju, a istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja valorizuju se na tržištu. Kvantifikaciju efekata nije moguće dati iz prostog razloga što se istraživanja ne mogu unapred utvrditi kao „solventna“, niti se istraživanja mogu obezbediti instrumentima, kao što su bankarske garancije, biznis planovi i sl.

- **Nacionalni savet za naučni i tehnološki razvoj**

Prema važećem Zakonu, Nacionalni savet ima predsednika i 16 članova, iz reda akademika, naučnika, profesora univerziteta i privrednika. Predsednika i članove Nacionalnog saveta imenuje i razrešava Vlada. Vlada imenuje predsednika Nacionalnog saveta iz reda redovnih profesora univerziteta i naučnih savetnika, na predlog ministra nadležnog za naučnoistraživačku delatnost. U Nacionalni savet Vlada imenuje: tri člana u zvanju naučnog savetnika zaposlena u institutima, sa liste kandidata koju predlaže Zajednica instituta Srbije, tri člana u zvanju redovnog profesora zaposlena na univerzitetima, sa liste kandidata koju predlaže Konferencija univerziteta, dva člana na predlog Srpske akademije nauka i umetnosti, jednog člana na predlog Matice srpske, jednog člana predstavnika dijaspore na predlog Ministarstva za dijasporu, jednog člana u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora u vojnoj naučnoistraživačkoj ustanovi Ministarstva odbrane i Vojske Srbije na predlog Ministarstva odbrane, pet članova iz reda istaknutih privrednika, od kojih su tri člana sa liste kandidata koju predlaže Privredna komora Srbije, a dva člana predstavnika Saveta inostranih investitora. Liste kandidata koje predlažu Zajednica instituta Srbije, Konferencija univerziteta i Privredna komora Srbije sadrže najmanje dvostruko veći broj kandidata od broja iz stava 4. ovog člana koje Vlada imenuje u Nacionalni savet. U petogodišnjem mandatu Nacionalnog saveta uočeni su određeni problemi. Od ukupno 17 članova, teško je bilo obezbediti kvorum za rad. Svi imenovani članovi nisu bili podjednako zainteresovani za rad i konkretna zaduženja po određenim pitanjima. Član Nacionalnog saveta - predstavnik dijaspore živi i radi u Nemačkoj i objektivno nije mogao da dolazi na sednice. Predstavnici Saveta stranih investitora često su se menjali, usled promena koje su nastajale u telima tog Saveta, a jedan od dva predstavnika bio je strani državljanin, što je otežavalo praćenje i učešće u radu Nacionalnog saveta. Ovlašćeni predlagači (KONUS, Zajednica instituta Srbije i Privredna komora) na svojim listama predložili su nekoliko članova iz iste naučne discipline, tako da je Vlada imala suženi krug kandidata da imenuje članove Nacionalnog saveta, tako da budu pokrivene sve naučne oblasti, što je kriterijum iz člana 13. stav 7. Zakona (u sadašnjem sastavu Nacionalnog saveta su tri fizičara, tri matematičara, iz tehničko-tehnoloških nauka samo jedan član, dok iz

oblasti biotehničkih nauka Nacionalni savet nema člana, zato što ovlašćeni predlagači nisu predložili kandidate na svojim dvostrukim listama kandidata)

- **Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju**

Važećim Zakonom propisano je osnivanje novog instituta od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju od postojećih naučnih i istraživačko-razvojnih instituta koji su akreditovani i upisani u Registar naučnoistraživačkih organizacija. Naime, u članu 46v stav 1. Predloga zakona propisano je: „Nacionalni institut osniva se spajanjem dva ili više srodna instituta akreditovana i upisana u Registar naučnoistraživačkih organizacija koji vodi Ministarstvo, od pojedinih organizacionih delova jednog instituta, ili od organizacionih delova više instituta.”. Radi se, zapravo, o statusnoj promeni „spajanja postojećih srodnih instituta” u jedan nacionalni institut, a akt o osnivanju tog instituta donosi Vlada, na predlog Ministarstva, pod uslovom da su ispunjeni svi uslovi propisani zakonom. Međutim, u praksi nije došlo do osnivanja ni jednog instituta od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju, zbog toga što bi se na taj način ukinuli postojeći instituti sa dugogodišnjom tradicijom i prepoznatljivošću u određenoj naučnoj oblasti, statusne promene oko spajanja pojedinih delova više instituta, takođe, nisu bile prihvatljive i izvodljive, a i sama procedura osnivanja novih instituta je komplikovanja i dugotrajna. Odredbe važećeg Zakona koje su se odnosile na osnivanje instituta od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju su jedine odredbe Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti koje nisu našle svoju primenu u praksi, a samim tim, i efekat tih odredbi je negativan.

- **Matični naučni odbori**

Odredbama važećeg Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti propisano je da matični naučni odbor ima najmanje sedam članova, dok maksimalni broj članova nije propisan. Pojedini naučni odbori su imali i preko 20 članova, dok drugi znatno manji broj. Tako je obrazovano ukupno 23 matična odbora sa 249 članova. S druge strane, važećim odredbama Zakona propisano je da samo naučna i nastavno-naučna veća mogu, po javnom pozivu Ministarstva, da predlažu članove za matične naučne odbore. Međutim, i pored velikog broja članova, u pojedinim matičnim odborima nisu bili zastupljeni predstavnici svih naučnih grana i disciplina, jer naučna, odnosno nastavno naučna veća nisu predložila kandidate iz svih naučnih oblasti, grana i disciplina, pa je bio sužen krug kandidata za imenovanje. Ovi problemi su uočeni tokom petogodišnjeg perioda, pa se izmenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti predlažu rešenja koja će otkloniti navedene probleme.

- **Imenovanje direktora i v.d. direktora instituta**

Važećim Zakonom o naučnoistraživačkoj delatnosti nisu u dovoljnoj meri precizirane odredbe Zakona koje se odnose na izbor i imenovanje direktora i v.d. direktora instituta. Zakonom nije bila propisana ni nadležnost direktora instituta koji je organizovan kao ustanova. Izostale su i preciznije odredbe kada se imenuje vršilac dužnosti direktora instituta. Sve napred navedeno stvaralo je određene probleme u praksi, a što se negativno odrazilo prilikom izbora i imenovanja direktora ili v.d. direktora u pojedinim institutima.

2. CILJEVI KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA POSTIŽU

Ciljevi koji se postižu donošenjem ovog zakona jesu: 1) unapređenje kvaliteta naučnoistraživačkog rada; 2) primena rezultata istraživanja; 3) efikasniji i delotvorniji rad tela, komisija i drugih organizacija u sistemu naučnoistraživačke delatnosti; 4) poboljšanje efikasnosti alokacije i upotrebe svih naučnoistraživačkih i razvojnih resursa; 5) izgradnja i dalji razvoj inovativnog društva zasnovanog na znanju.

3. DRUGE MOGUNOSTI ZA REŠAVANJE PROBLEMA

Drugih mogućnosti za rešavanje problema nije bilo. Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti, kao sistemskog zakona u ovoj oblasti jedino je moguće rešavati probleme koji su se javili u praksi, tokom primene pojedinih odredbi važećeg Zakona.

4. ZAŠTO JE DONOŠENJE ZAKONA NAJBOLJE REŠENJE

S obzirom da je osnovni Zakon o naučnoistraživačkoj delatnosti usvojen i stupio na snagu 2005. godine, a izmene i dopune Zakona usvojene su 2010. godine, i da su se u primeni pojedinih odredbi tog zakona javljali određeni problemi, u smislu da su neka rešenja morala biti preciznije ili na nov način uređena, a što je identifikovano i konstatovano u tačli 1. **Problemi koje zakon treba da reši** – to se i pristupilo izradi Nacrta zakona izmenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti. Donošenje navedenog zakona je najbolje i jedino moguće rešenje, imajući u vidu da se podzakonskim aktima i drugim propisima to ne može učiniti.

5. NA KOGA ĆE I KAKO NAJVEROVATNIJE UTICATI REŠENJA U ZAKONU

Predložena zakonsa rešenja uticaće na:

- **Nacionalni savet za naučni i tehnološki razvoj**

Novim odredbama Nacrta zakona predlaže se smanjenje članova Nacionalnog saveta sa 17, na 14 članova. Očekuje se da će sa ovim brojem članova, Nacionalni savet biti operativniji i lakše tvoriti kvorum. Dalje, Nacrtom zakona uvode se „liste sa trostrukim brojem članova“ od onog broja koji se imenuje, što će omogućiti Vladi da od šireg kruga kandidata izabere i imenuje najbolje kandidate za članove Nacionalnog saveta, vodeći računa o ravnomernoj zastupljenosti svih šest naučnih oblasti i o rodnoj ravnopravnosti. Kriterijumi za izbor su: kandidati su mogu biti: akademici, naučni savetnici i redovni profesori univerziteta i istaknuti privrednici; moraju biti ravnomerno zastupljeno svih 6 naučnih oblasti, a uvedena je i rodna ravnopravnost. Ovlašćenje je Vlade, shodno Zakonu, da imenuje članove Nacionalnog saveta vodeći računa o navedenim kriterijumima, ali i o tome da članovi Nacionalnog saveta budu istaknuti i priznati naučnici i privrednici. Potencijalne negativne posledice ne mogu nastati, jer će Vlada, kao izvršna grana vlasti, pridržavajući se zakonskih kriterijuma, imenovati najbolje članove u Nacionalni savet, kao svoje savetodavno telo. Nadležnost Nacionalnog saveta je proširena Nacrtom zakona i to smatramo pozitivnim, logičnim i opravdanim, s obzirom da je Nacionalni savet najviše naučno i stručno telo u Republici Srbiji. Kao savetodavno telo Vlade, Nacionalni savet, shodno članu 14. važećeg Zakona, svake godine podnosi Vladi Izveštaj o stanju u nauci krajem marta svake godine za prethodnu godinu, sa predlozima i sugestijama za narednu godinu i ima kredibilnost u kreiranju javne politike u nauci i tehnološkom razvoju. Pored toga, u javnoj raspravi većina učesnika je, upravo, predlagala proširenje nadležnosti Nacionalnog saveta, a što je Nacrtom zakona i prihvaćeno.

- **Matične naučne odbore**

Odredbama člana 6. Nacrta zakona uređena je na nov način materija koja se odnosi na matične naučne odbore, a nova rešenja u odnosu na postojeća su: matični naučni odbor ima najmanje sedam, a najviše 15 članova; na ovaj način smanjiće se broj članova matičnih naučnih odbora (sada ih ima ukupno 249). članove imenuje ministar sa liste kandidata koju je utvrdio Nacionalni savet, a koja sadrži dvostruko veći broj kandidata od onog broja koji će biti imenovan aktom ministra; Ministarstvo raspisuje javni poziva za predlaganje kandidata za članove matičnih naučnih odbora;

pravo da predlažu kandidate za članove matičnih naučnih odbora imaju, pored naučnih i nastavno naučnih veća i pojedinci - istraživači u naučnom ili nastavnom zvanju; Prilikom imenovanja članova matičnih naučnih oblasti vodi se računa o ravnomernoj zastupljenosti naučnih grana i disciplina u okviru naučne oblasti, kao i o kompetentnosti istraživača za naučnu oblast, granu i disciplinu za koju se obrazuje matični naučni odbor, kao i o rodnoj ravnopravnosti, što je novina u odnosu na važeći Zakon; predsednika i zamenika predsednika matičnog naučnog odbora biraju članovi matičnog naučnog odbora, većinom glasova svih članova matičnog naučnog odbora; mandat predsednika, zamenika predsednika i članova matičnog naučnog odbora traje pet godina. Mandat članova matičnih naučnih odbora propisan je na pet godina, imajući u vidu kontinuitet u budućim istraživanjima na projektima u okviru istraživačkih programa utvrđenih u članu 2. tač. 1)-4) Nacrta zakona. Propisivanjem mogućnosti da, pored naučnih i nastavno-naučnog veća, i istraživači mogu da predlažu kandidate za članove matičnih naučnih odbora (što je novina), kao i činjenicu da je propisan maksimalan broj članova matičnih naučnih odbora, pozitivno će uticati racionalizaciju, odnosno smanjenje broja matičnih naučnih odbora i njihovih članova, izbor najboljih kandidata za članove matičnih naučnih odbora i efikasniji i delotvorniji ovih tela. Planira se i smanjenje broja matičnih naučnih odbora, radi delotvornijeg i operativnijeg rada.. U članu 7. Nacrta zakona dopunjena je nadležnost matičnih naučnih odbora. Naime, svaki matični naučni odbor predlaže jednog svog predstavnika za člana Komisije koja predlaže ministru godišnju listu kategorisanih časopisa. Ministar imenuje predsednika Komisije iz reda delegiranih članova, od strane matičnih naučnih odbora. Prilikom imenovanja članova Komisije vodi se računa o ravnomernoj zastupljenosti naučnih oblasti i o rodnoj ravnopravnosti. Očekuju se pozitivni efekti ovakvog načina obrazovanja Komisije, jer će Komisija, sastavljena od predstavnika svih matičnih naučnih odbora, na bazi ujednačenosti kriterijuma isprofilisati jedinstvenu godišnju listu kategorisanih naučnih časopisa za sve oblasti nauka. Prema važećem Zakonu, svaki matični naučni odbor je imao svoju listu naučnih časopisa, koju je formirao shodno interesima oblasti nauke za koju je osnovan, a s druge strane časopisi sa pojedinih, parcijalnih lista nisu ni zadovoljavali sve potrebne kriterijume.

- **Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju**

Nacrtom zakona uređena je, na nov način, materija koja se odnosi na institute od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju. Suštinska novina je što se navedenim odredbama uređuje sticanje statusa instituta od nacionalnog značaja za Republiku Srbije (u daljem tekstu: institut od nacionalnog značaja), a ne osnivanje novog instituta, kako je to propisano postojećim zakonskim rešenjima. Status instituta od nacionalnog značaja stiče se aktom Vlade, na predlog Ministarstva, uz prethodno sproveden postupak akreditacije. Postupak akreditacije sprovodi Odbor za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija. Zahtev za akreditaciju radi sticanja statusa instituta od nacionalnog značaja mogu podneti naučni i istraživačko-razvojni institut sa svojstvom pravnog lica i koji su upisani u Registar naučnoistraživačkih organizacija koji vodi Ministarstvo. Uslovi za akreditaciju radi sticanja statusa instituta od nacionalnog značaja propisani su u članu 16. Nacrta zakona. Novino rešenje sadržano je u tački 8) ovog člana kojim je propisano da institut od nacionalnog značaja mora imati u radnom odnosu sa punim radnim vremenom najmanje 50 istraživača u naučnim, odnosno nastavnim zvanjima, umesto 100 istraživača što je bio propisan uslov važećeg Zakona. Status instituta od nacionalnog značaja institut može izgubiti ako prestane da ispunjava, Zakonom propisane uslove, odnosno ako Odbor za akreditaciju donese negativnu odluku o akreditaciji instituta u redovnom ili vanrednom postupku. Akt o oduzimanju statusa instituta od nacionalnog značaja, takođe, donosi Vlada, na predlog Ministarstva. Akt Vlade o sticanju statusa instituta od nacionalnog značaja i akt Vlade o oduzimanju statusa instituta od nacionalnog značaja objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srbije. Ovakvim uređivanjem

sticanja statusa instituta od nacionalnog značaja može se očekivati bolja primena i pozitivan efekat, jer će se na mnogo jednostavniji način realizovati procedura sticanja statusa instituta od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju. Procena je da će, nakon stupanja na snagu Zakona, oko desetak postojećih instituta pokrenuti proceduru za sticanje tog statusa.

- **Imenovanje direktora i v.d direktora institutainstituta čiji je osnivač Republika**

Odredbama čl. 19, 20. i 21. Nacrta zakona precizirane su odredbe koje se odnose na izbor, imenovanje i razrešenje direktora i v.d. direktora instituta koji su organizovani kao ustanove (naučni, istraživačko-razvojni i institut od nacionalnog značaja), ovlašćenja direktora, odnosno v.d. direktora. Mandat direktora traje četiri godine i može se imenovati najviše dva puta, s tim što se prvi mandat računa od prvog imenovanja iz 2010. godine. Propisana je, prvi put, i nadležnost direktora instituta koji su osnovani kao ustanove u članu 21. Nacrta zakona. Direktor: 1) predstavlja i zastupa institut; 2) organizuje i rukovodi radom instituta; 3) stara se o zakonitosti i odgovoran je za zakonit rad instituta; 4) izvršava odluke upravnog odbora instituta; 5) stara se o sprovođenju naučnoistraživačke delatnosti i ukupni rad instituta; 6) odgovoran je za finansijsko-materijalno poslovanje instituta; 7) donosi akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u institutu i druga opšta akta, u skladu sa zakonom i statutom instituta; 8) odlučuje o pravima i obavezama zaposlenih u institutu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad i ovim zakonom. Na ovaj način čini se razgraničenje nadležnosti između upravnog odbora i direktora instituta, a što je u praksi, ponekad, dovodilo do problema i sukoba nadležnosti. Kada nije imenovan direktor instituta, vršilac dužnosti obavlja poslove direktora instituta za period na koji je imenovan.

Član 22. sadrži odredbe koje se odnose na imenovanje vršioca dužnosti direktora instituta. Naime, kada direktoru instituta prestane mandat od četiri godine na koji je imenovan, a upravni odbor po raspisanom javnom konkursu nije predložio kandidata za direktora instituta ili kada je direktor razrešen dužnosti pre isteka mandata ili kada ministar aktom odbije da da prethodnu saglasnost na odluku upravnog odbora instituta kojom se predlaže direktor instituta, upravni odbor, uz saglasnost ministra, imenuje vršioca dužnosti direktora na period od šest meseci i u tom roku upravni odbor je dužan da raspiše javni konkurs i imenuje direktora instituta, odredba je ovog člana. Propisani su i kriterijumi u pogledu izbora direktora, odnosno koje uslove treba da ispunjava lice za direktora i v.d. instituta. Kandidati za direktora naučnog i istraživačko-razvojnog instituta moraju imati naučno zvanje, a kandidat za direktora instituta od nacionalnog značaja mora biti u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora univerziteta. Direktor se bira na osnovu javnog konkursa. Za vršioca dužnosti direktora naučnog i istraživačkog-razvojnog instituta može biti imenovano lice u naučnom, odnosno nastavnom zvanju, a za vršioca dužnosti direktora instituta od nacionalnog značaja može biti imenovano lice u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora univerziteta. Sve napred navedene odredbe pozitivno će se odraziti u postupku izbora i imenovanja članova upravnog odbora i direktora instituta čiji je osnivač Republika. Nacrtom zakona nisu propisane odredbe koje se na sukob interesa u slučaju izbora direktora i v.d. direktora instituta. Obradivač Nacrta zakona smatra da će se u konkretnom slučaju primenjivati zakon kojima se uređuje materija koja se odnosi na sukob interesa i da to neće „stvoriti brojne negativne posledice“.

- **istraživače, u pogledu sticanja istraživačkih zvanja, reizbora u naučna zvanja i kriterijuma za oduzimanje naučnih i istraživačkih zvanja**

Odredma Nacrta zakona se preciziraju rešenja u vezi sa kriterijumima za sticanje zvanja «istraživač-pripravnik» i «istraživač-saradnik» i vrši usaglašavanje za zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje., Pored toga, u čl. 31. i 32. sadržane

su odredbe kojima je uređena materija koja se odnosi na zaštitu podataka o ličnosti (u ovom slučaju - istraživača) u postupku izbora u naučna, odnosno istraživačka zvanja, tako što je propisano koje podatke sadrži izveštaj komisije za izbor u naučna zvanja i komisije za izbor u istraživačka zvanja. Što se tiče reizbora u naučna zvanja, članom 33 propisano je da se zvanje naučnog saradnika i višeg naučnog saradnika stiče na period od pet godina, bez ograničenja broja reizbora, a što je novina u odnosu na postojeća rešenja kada je reizbor bio ograničen na dva puta. Očekuje se pozitivan efekat ovakvog zakonskog rešenja, jer svi istraživači, shodno svojim istraživačkim kapacitetima i naučnim rezultatima, nisu u obavezi po da napreduju u više zvanje, već mogu biti reizabrani u isto zvanjje, pod uslovima da ispunjavaju uslove za to zvanje.

U članu 35. precizirane su odredbe koje se odnose na postupak oduzimanja istraživačkih, odnosno naučnih zvanja. Postupak oduzimanja naučnog zvanja sprovodi Komisija za sticanje naučnih zvanja, a postupak oduzimanja istraživačkog zvanja sprovodi nadležni matični naučni odbor. Postupak oduzimanja zvanja može pokrenuti naučno veće instituta, odnosno nastavno-naučno veće fakulteta, kao i lice koje ima doktorat nauka i lice koje ima istraživačko, odnosno naučno zvanje, podnošenjem obrazloženog zahteva Odboru za etiku u nauci, sa priloženim dokazima i dokumentacijom kojima se potkrepljuju činjenice za oduzimanje zvanja. Na osnovu Zaključka Odbora za etiku u nauci o pokretanju postupka za oduzimanje zvanja i obrazloženog zahteva, sa dokazima i dokumentacijom, Komisija za sticanje naučnih zvanja, odnosno nadležni matični naučni odbor sprovode postupak i mogu da donesu odluku kojom se usvaja zahtev za oduzimanje zvanja ili kojom se zahtev za oduzimanje zvanja odbija, kao neosnovan. Ukoliko se donese konačna odluka o oduzimanju zvanja, danom konačnosti iste, lice kome je oduzeto zvanje briše se iz Registra istraživača i prestaje mu pravo na projektno finansiranje po osnovu naučnoistraživačkog rada, i raspoređuje se na upražnjeno radno mesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, u skladu sa opštim aktom instituta, a ako takvog radnog mesta nema, prestaje mu radni odnos u institutu.

Nacrtom zakona se, prvi put, u članu 36. uređuje materija koja se odnosi na etiku i etičko ponašanje u naučnoistraživačkom radu i obrazuje Odbor za etiku u nauci. Nacionalni savet donosi Kodeks ponašanja u naučnoistraživačkom radu koji definiše principe integriteta u naučnoistraživačkom radu u cilju očuvanja dostojanstva profesije, razvijanja i unapređivanja moralno-etičkih vrednosti, zaštite vrednosti znanja i uvažavanja i podizanja svesti o odgovornosti istraživača u naučnoistraživačkom radu. Kodeks ponašanja donosi Nacionalni savet, po uzorima koji već postoje u naučnoj praksi, a radi praćenja i sprovođenja normi ponašanja u naučnoistraživačkom radu. Ministarstvo obrazuje Odbor za etiku u nauci koji ima predsednika i 12 članova, iz reda istraživača u zvanju naučnog savetnika i redovnog profesora univerziteta i akademika. U Odbor za naučni integritet ministar imenuje: šest članova na predlog Zajednice instituta Srbije, šest članova na predlog Konferencije univerziteta Srbije, a jednog člana predlaže Srpska akademija nauka i umetnosti. Odbor za etiku u nauci donosi poslovnik o radu kojim se uređuje postupak i način odlučivanja u slučaju narušavanja pravila dobre naučne prakse, utvrđene Kodeksom ponašanja u naučnoistraživačkom radu, kao i druga pitanja od značaja za etičko ponašanje istraživača u naučnoistraživačkom radu.

Kada Odbor za etiku u nauci utvrdi da lice-istraživač krši pravila i norme Kodeksa ponašanja u naučnoistraživačkom radu, ovlašćen je da: 1) izriče javnu opomenu; 2) donose zaključak o pokretanju postupka za oduzimanje istraživačkog, odnosno naučnog zvanja, po zahtevu naučnog veća instituta, odnosno nastavno-naučnog veća fakulteta i lica koja imaju doktorat nauka ili istraživačko, odnosno naučno zvanje; 3) predloži zabranu učešća u radu tela koja su zadužena za staranje o kvalitetu naučnoistraživačkog rada (Komisiji za izbor u zvanja, Odboru za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija, matičnim naučnim odborima i Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj); 4) predloži zabranu korišćenja

sredstava za nauku i istraživanje opredeljena prema propisima o naučnoistraživačkoj delatnosti, na projektima Ministarstva, za period od pet godina. Konačnu odluku o predlozima Odbora za etiku u nauci iz tač. 3) i 4) donosi Ministarstvo. Obrazovanje Odbor za etiku u nauci i mere za koje je ovlašćen da donosi, svakako, će pozitivno i preventivno delovati na veću odgovornost i ponašanje istraživača u svom naučnoistraživačkom opusu, kod pisanja i objavljivanja naučnih radova, izrade doktorskih disertacija, pisanja referata kod izbora u naučna i istraživačka zvanja i sl.

- **Institute**

Izmene i dopune Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti neće negativno uticati na finansijsku stabilnost instituta. Nacrtom zakona zadržava se postojeći model projektnog finansiranja u realizaciji programa od opšteg interesa utvrđenih u članu 2. Tač 1)-4) Nacrta zakona. Ostaje i dalje na snazi i institut «javni konkurs» (transparentnost), pa svi instituti koji su akreditovani i upisani u Registar naučnoistraživačkih organizacija, pod jednakim uslovima, mogu da konkurišu za projekte u okviru navedenih programa, po unapred utvrđenim kriterijumima. Ti kriterijumi biće propisani aktom o izboru, vrednovanju i finansiranju 4 navedena istraživačka programa od opšteg interesa, kao i aktom o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača koje će Ministarstvo doneti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu zakona. U istom roku Vlada će usvojiti Strategiju naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srbije. Na osvoju Strategije Ministarstvo će utvrditi i istraživačke programe od opšteg interesa. Ovim programima definisaće se, pored ostalog, prioritete i ciljevi istraživanja u nauci (osnovna istraživanja) i tehnološkom razvoju (primenjena i razvojna istraživanja, transfer znanja i tehnologija). Dakle, za naredni ciklus istraživanja koji će otpočeti u januaru 2016. godine, sva pravila biće unapred poznata i dostupna za sve institute. Za sprovođenje zakona u 2015. godini nisu potrebna dodatna sredstva, jer su sredstva obezbeđena, poprogramskim aktivnostima (projektima i ekonomskim klasifikacijama, po izvorima finansiranja. Projektovana sredstva za 2016. i 2017. godinu usklađena su sa Predlogom prioriternih oblasti finansiranja za period 2016-2018. godina, a u saradnji sa Ministarstvom finansija. Uvećana sredstva u 2016. i 2017. godini (TABELA iz Obrazloženja Nacrta zakona), svakako, će se pozitivno odraziti na rad instituta.

Potrebna sredstva za 2016. i 2017. godinu (projekcija) prikazana su u sledećoj tabeli, po programskim aktivnostima/projektima i ekonomskim klasifikacijama za sprovođenje Zakona o izmenama i dopunama zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti:

U dinarima

NAZIV PROGRAMA, PROGRAMSKE AKTIVNOSTI, PROJEKTA			Ek. Kl.	Odobrena sredstva za 2015.	Potrebna sr. za 2016.	Razlika (6-5)	Potrebna sr. za 2017.	Razlika (8-6)
P	0201	Razvoj nauke i tehnologije						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
PA	0001	Podrška realizaciji opšteg interesa u naučnoj istraživačkoj delatnosti		12,096,556,000	12,685,446,738	588,890,738	13,381,155,155	695,708,417
			424	11,746,804,000	12,315,706,738	568,902,738	12,948,849,275	633,142,537
			462	144,752,000	159,000,000	14,248,000	208,500,000	49,500,000
			472	205,000,000	210,740,000	5,740,000	223,805,880	13,065,880
PA	0006	Podrška radu Centra za promociju nauke		90,000,000	90,000,000	0	90,000,000	0

			451	90,000,000	90,000,000	0	90,000,000	0
PA	0007	Administracija i upravljanje		28,912,000	28,912,000	0	28,912,000	0
			423	28,912,000	28,912,000	0	28,912,000	0
PJ	7010	Podrška za učešće u Programima EU		1,425,055,995	1,562,500,000	137,444,005	1,662,500,000	100,000,000
			462	1,425,055,995	1,562,500,000	137,444,005	1,662,500,000	100,000,000
PJ	4002	Istraživanje i razvoj u javnom sektoru		2,286,079,000	7,800,000,000	5,513,921,000	7,680,000,000	-120,000,000
			424	2,286,079,000	7,800,000,000	5,513,921,000	7,680,000,000	-120,000,000

6. KAKVE TROŠKOVE ĆE PRIMENA ZAKONA STVORITI GRAĐANIMA I PRIVREDI (NAROČITO MALIM I SREDNjim PREDUZEĆIMA)

Troškovi primene predloženog Nacrta zakona neće stvoriti troškove građanima i privredi, malim i srednjim preduzećima, a što se može zaključiti iz predloženih zakonskih rešenja kojima se ni na direktan niti indirektan način ne propisuju navedeni troškovi.

7. DA LI SU POZITIVNE POSLEDICE TALVE DA OPRAVDAVAJU TROŠKOVE KOJE ĆE ON STVORITI

Pozitivni efekti donošenja Nacrta zakona su takvi da opravdavaju troškove koji se opredeljuju u budžetu Republike Srbije, jer će nova zakonska rešenja omogućiti podizanje nivoa kvaliteta naučnoistraživačkog rada, delotvorniji, efikasniji i operativniji rad tela i komisija u sistemu naučnoistraživačke delatnosti,

8. DA LI ZAKON PODRŽAVA STVARANJE NOVIH PRIVREDNIH SUBJEKATA NA TRŽIŠTU I TRŽIŠNA KONKURENCIJA

Nacrt zakona ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju, već reguliše status postojećih subjekata.

9. DA LI SU SVE ZAINTERESOVANE STRANE IMALE PRILUKU DA SE IZJASNE O ZAKONU

Sve zainteresovane strane su imale priliku da se izjasne o Nacrtu zakona, u skladu sa Poslovníkom Vlade.

Odbor za javne službe Vlade Republike Srbije, na osnovu člana 41. stav 3. Poslovníka Vlade („Službeni glasnik RS“, br 61/06-prečišćeni tekst, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 i 76/14), na sednici održanoj 6. maja 2015. godine doneo je Zaključak 05 Broj: 011—5000/2015, kojim se utvrđuje sprovođenje javne rasprave o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti i utvrdio Program javne rasprave, a na predlog Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti sačinila je Radna grupa obrazovana Rešenjem ministra prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Broj: 119-01-20/2015-17 od 12. 01. 2015. godine u koju su imenovani predstavnici instituta i fakulteta, predsednik Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj i predstavnici Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

Javna rasprava sprovedena je u periodu od 11. do 31. maja 2015. godine. Tekst Nacrta zakona bio je objavljen na internet stranici Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i na portalu e-uprave, a zainteresovani su mogli svoje primedbe, predloge i sugestije da dostavljaju Ministarstvu, na e-mail adresu: javna.rasprava@mpn.gov.rs, sa naznakom „Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti“, ili u pisanoj formi putem pošte, na adresu Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Beograd, Nemanjina 22-26.

Tokom javne rasprave održane su tribine u sledećim gradovima:

1. NIŠ, Univerzitet u Nišu - 12. maj 2015. godine
2. KRAGUJEVAC, Univerzitet u Kragujevcu – 14. maj 2015. godine
3. BEOGRAD, Univerzitet u Beogradu – 19. maj 2015. godine
4. NOVI SAD, Univerzitet u Novom Sadu – 21. maj 2015. godine
5. BEOGRAD, Srpska akademija nauka i umetnosti – 25. maj 2015. godine

Učesnici javne rasprave

U javnoj raspravi učestvovali su: instituti, univerziteti i fakulteti, Srpska akademija nauka i umetnosti i druge zainteresovane organizacije i institucije, kao i istraživači. Na e-mail adresu javna.rasprava@mpn.gov.rs i adresu Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, putem pošte, primedbe, predloge i sugestije na Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti dostavili su učesnici u javnoj raspravi, i to: instituti, univerziteti i fakulteti, Srpska akademija nauka i umetnosti, Zajednica instituta Srbije, Ministarstvo odbrane, Služba Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Akademija inženjerskih nauka Srbije, Kriminalističko-policijska akademija, instituti SANU, Centar za promociju nauke, matični naučni odbori Ministarstva, naučna veća instituta i pojedinci-istraživači. Na održanim tribinama u Nišu, Kragujevcu, Novom Sadu i Beogradu, učesnici javne rasprave su usmeno izlagali svoje predloge i sugestije na Nacrt navedenog zakona, a što je zapisano u izveštajima sa ovih tribina.

Analiza rezultata javne rasprave

1. Primedbe i sugestije načelnog karaktera

Analizirajući dostavljene primedbe, predloge i sugestije učesnika javne rasprave na tekst Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti, kao i usmena izlaganja na održanim tribinama, može se konstatovati sledeće:

- u načelu, podržan je Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti, kao zakon čijim se odredbama poboljšavaju ili preciziraju postojeća rešenja i uvode nova zakonska rešenja;
- propisivanje pravila etičkog ponašanja u nauci, odnosno naučnoistraživačkom radu, donošenje Kodeksa i obrazovanje odgovarajućeg Odbora, najpozitivnije je ocenjeno od svih učesnika u javnoj raspravi;
- učesnici u javnoj raspravi apelovali su i na podizanje kvaliteta naučnoistraživačkog rada, kroz definisanje preciznih kriterijuma u podzakonskim aktima, ali i kroz rad tela i komisija, obrazovanih za obezbeđivanje kvaliteta naučnoistraživačkog rada;
- većina učesnika u javnoj raspravi založila se za veći uticaj i proširenje nadležnosti Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj u oblasti naučnoistraživačke delatnosti, posebno, u kreiranju naučne politike i imenovanju članova tela, odbora i komisija;
- primedba nekih učesnika odnosila se da u Nacrtu zakona ima previše administriranja od strane ministra i Ministarstva, posebno, kod imenovanja tela,

odbora i komisija i da ta ovlašćenja treba preneti na Nacionalni savet za naučni i tehnološki razvoj;

- prilikom imenovanja članova tela i komisija, većina učesnika zalagala se i za poštovanje principa rodne ravnopravnosti;
- pored projektnog finansiranja potrebno je propisati i institucionalno finansiranje instituta, sugestija je pojedinih učesnika u javnoj raspravi.

2. Konkretno primedbe, predlozi i sugestije:

Konkretni predlozi i sugestije odnose se na pojedine članove Nacrta zakona, od kojih izdvajamo:

- da se Program istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja realizuje u periodu do četiri godine;
- kod predlaganja kandidata za članove Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj, zadržati postojeće rešenje „dvostruko veći broj kandidata“ koji predlažu KONUS, Zajednica instituta Srbije i Privredna komora Srbije; da Srpska akademija nauka i umetnosti predlaže dva svoja predstavnika u Nacionalni savet; da Akademija inženjerskih nauka ima svog člana u Nacionalnom savetu za naučni i tehnološki razvoj;
- da članove matičnih naučnih odbora imenuje Nacionalni savet, ili da Nacionalni savet utvrđuje listu kandidata za članove matičnih naučnih odbora, a ministar donosi akt o imenovanju; da predsednika i zamenika predsednika matičnog naučnog odbora biraju članovi matičnog naučnog odbora, većinom glasova svih članova matičnog naučnog odbora;
- da matični naučni odbori učestvuju u donošenju akta o kategorizaciji i rangiranju naučnih časopisa, odnosno u utvrđivanju predloga godišnje liste kategorisanih časopisa;
- precizirati način izbora i sastav Komisije za utvrđivanje predloga akta o kategorizaciji i rangiranju naučnih časopisa;
- da institut od nacionalnog značaja treba da ima manje od 100 istraživača u naučnim, odnosno nastavnim zvanjima u radnom odnosu sa punim radnim vremenom;
- precizirati, odnosno definisati zvanje „istraživač-pripravnik“ i zvanje „istraživač-saradnik“; omogućiti istraživaču-saradniku pravo na jedan reizbor ili da se bira na 4 godine;
- naziv Odbora za naučni integritet promeniti u „Odbor za etiku u nauci“; da predsednika Odbora za etiku u nauci biraju članovi Odbora, iz reda svojih članova;
- da za finansijska sredstva iz budžeta Republike Srbije mogu da konkurišu istraživačko-razvojni centri i inovacioni centri, osnovani pri fakultetima, za sve programe od opšteg interesa, utvrđenih u članu 2. Nacrta zakona.

Razmatranje i prihvatanje konkretnih predloga i sugestija

Ministarstvo i Radna grupa za izradu Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti razmotrili su i analizirali sve dostavljene primedbe, predloge i sugestije učesnika u javnoj raspravi.

Radna grupa na sednici održanoj 15. juna 2015. godine prihvatila je većinu konstruktivnih predloga i sugestija učesnika u javnoj raspravi kojima se unapređuju ili preciziraju predložena zakonska rešenja i ugradila u tekst Nacrta zakona (Program istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja realizuje se u periodu do četiri godine; SANU predlaže dva člana u Nacionalni savet za naučni i tehnološki razvoj; proširena je nadležnost Nacionalnog saveta; matični naučni odbori predlažu po jednog svog člana u Komisiju za utvrđivanje predloga godišnje liste kategorisanih časopisa; prilikom imenovanja članova tela, odbora i komisija, pored ravnomerne zastupljenosti svih naučnih oblasti, prihvaćena je i sugestija da se vodi računa i o rodnoj ravnopravnosti; prihvaćena je i sugestija Ministarstva odbrane u vezi sa podnošenjem zahteva za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija u oblasti

odbrane i Vojske Srbije; Institut od nacionalnog značaja može biti osnovan od strane Republike ili autonomne pokrajine; umesto 100 istraživača, institut od nacionalnog značaja treba da ima najmanje 50 istraživača u radnom odnosu: precizirane su odredbe koje se odnose na sticanje zvanja „istraživač-pripravnik i „istraživač-saradnik“; istraživač-saradnik se bira na period od četiri godine, a ako je zvanje stekao pre stupanja na snagu ovog zakona, istraživač-saradnik ima pravo na reizbor od tri godine; promenjen je naziv Odbora za naučni integritet u „Odbor za etiku u nauci“; prihvaćene su sve primedbe i sugestije Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, a koje su se odnosile na čl. 13, 24. 27a, 27b, 66, 76 i 81 važećeg zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti. Nisu mogle biti prihvaćene primedbe i predlozi koji su se odnosili na materiju koja se ne može regulisati izmenama i dopunama postojećeg Zakona, jer su se odnosile na radikalnije zahvate i reformu naučnoistraživačke delatnosti, a što je predmet uređivanja novog Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti. S obzirom da Ministarstvo planira da u narednom periodu pristupi izradi i donošenju novog Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti, to će imati u vidu i uzeti u razmatranje sve konstruktivne predloge i sugestije sa javne rasprave, a koje se odnose na novi koncept i radikalnu reformu Nacionalnog naučnoistraživačkog sistema.

10. KOJE ĆE MERE TOKOM PRIMENE BITI PREDUZETE DA BI SE OSTVARILO ONO ŠTO SE ZAKONOM NAMERAVA

Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja raspolaže odgovarajućim stručnim i naučnim kapacitetima za sprovođenje predloženih zakonskih rešenja. Kao što je ranije navedeno u tekstu Analiza efekata- paralelno sa izradom Nacrta zakona, sinhrono se pripremaju Strategija za naučni i tehnološki razvoj Republike Srbije, podzakonski akti za sprovođenje zakonskih rešenja, a blagovremeno biće preduzete sve potrebne aktivnosti u vezi sa imenovanjem tela i komisija za obezbeđivanje kvaliteta naučnoistraživačkog rada, kao i obrazovanje Odbora za etiku u nauci. Što se tiče regulatornih mera za sprovođenje zakonskih rešenja, doneće se sledeći izvršni propisi:

Izvršni propisi za čije je donošenje nadležna Vlada

1. Strategija naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srbije
ROK: u roku od 90 dana od dana na stupanju na snagu Zakona
2. Akt o imenovanju članova Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj
ROK: u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona

Izvršni propisi čije je donošenje u nadležnosti Ministarstva

1. Ministar će doneti podzakonske akte propisane Nacrtom zakona
ROK: u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Zakona
2. Programi od opšteg interesa utvrđeni u članu 2. stav. 2. tač. 1)-2)
ROK: u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona
3. Akt o izboru, vrednovanju naučnoistraživačkih rezultata i finansiranju istraživačkih programa od opšteg interesa
ROK: u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona
4. Akt o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača
ROK: u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona.
5. Akt o imenovanju članova matičnih naučnih odbora
ROK: u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona

**IZJAVA
O USKLAĐENOSTI ZAKONA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa:

PREDLAGAČ: VLADA

OBRADIVAČ: MINISTARSTVO PROSVETE, NAUKE I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA

2. Naziv propisa:

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj delatnosti

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa: Sporazum, Naslov VIII Politike saradnje, Član 112. Saradnja u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma: Opšti rok utvrđen članom 72. Sporazuma

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma: Potpuno

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma: -

d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju: Ovaj propis nije predviđen Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

a) odredbe primarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima: Ugovor o funkcionisanju EU, Naslov XIX „Istraživanje i tehnološki razvoj i svemir“, član 181. Nacrt potpuno usklađen sa navedenom odredbom.

b) odredbe sekundarnih izvora prava EU:

Ne postoje sekundarni izvori prava EU sa kojima je potrebno uskladiti nacrt.

v) ostali izvori prava EU:

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju u okviru Naslova VIII- Politike saradnje; član 112. Saradnja u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja; Nacrt potpuno usklađen sa navedenom odredbom SSP-a.

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost: -

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije: -

5. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba konstatovati tu činjenicu.

-

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

-

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

Nacrt zakona je preveden na engleski jezik.

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti:

Ne.